

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgavebetegnelse | Edition Statement:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

En Samling af smukke Danske Vers og
Miscellanea, Sproget til Nytte og Ziir.

2. Oplag /

Bd. 7-10

Kjøbenhavn : Hans kongel. Majestets
privilegerede Bogtrykkerie, 1742

10 bd.

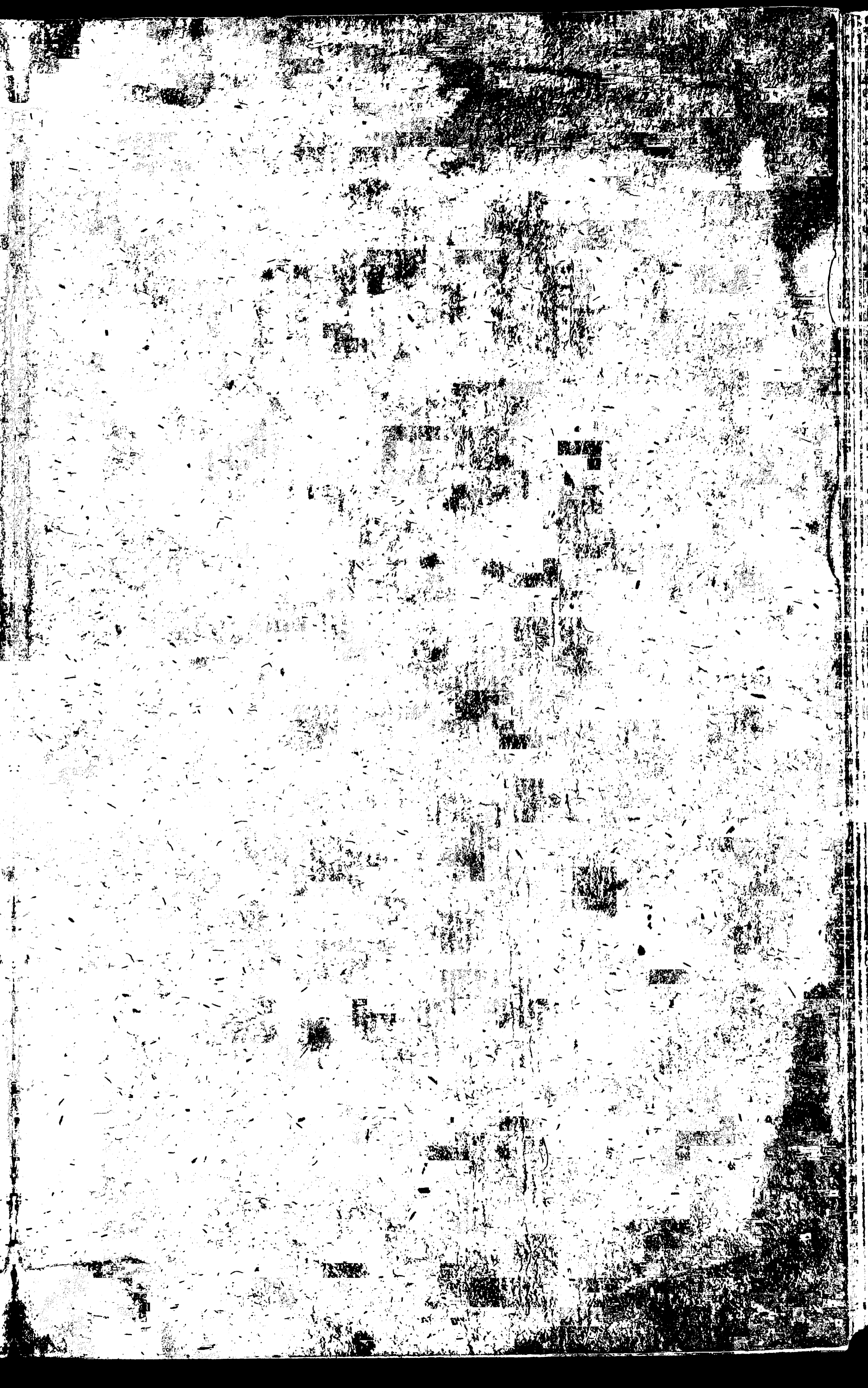
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Syvende Bind

Til en

Samling

af smukke

Danske Vers

Og

MISCELLANEA:

Sproget til Nytte og Siir,

Schuw

Befordrede til Trykken i

R J O B E N S H A B N ;

Bed det andet Oplag udi Hans Kongel. Ma-
jestæts privilegerede Bogtryckerie

Imprimatur,
J. P. ANCHERSEN Dr.

NS (479) NS

No. I.

Til

General-Lieutenant RANTZOU,

Sabler

Af den Engelske Comœdie Æsopo,
in Martio 1706.

Bed Justitz-Raad og Landsdommer
T. Reenberg.

Fab. I.

Beeden.

Bm en Beed mand finder skrevet,
At hun vild fra Hiorden foer.
For sig selv i Skoven drevet,
Længe fandt ey Huus og Gaard;
Endelig af Slumpe-Lyffe,
Bed en sær Planetes Magt
Slap hun ud af Skovens Lyffe,
Fandt et Huus, deri var lagt
Hveede, Rug og torstken Haure,
Men der var ey Plads og Rom;
At hun kunde der indflaure,
Dog hun sulten var og tom.
Hun arbejder dog saa længe,
Stødte Beggen, Leeret slog,
Til hun kunde sig indtrænge;
Ind hun kom og for sig tog.

J i 2

Dg

Og i disse Tractement
 Efter hendes Faste-Tiid
 Gik hun Skade-Gield og Renter
 For den Sult, hun havde liid;
 Og aad der imens hun kunde,
 Skiont hun var ubuden Giest,
 Ja! tog for sig som en Bunde
 Af det slags, som smagte best.
 Siden mæt hun vilde vende
 Og gaae udaf samme Dør,
 Som hun kom, men fik at kiende:
 Hun var ey saa smal som før.
 Raad var dyre; thi hun vidste,
 Dersom Lade-Fogden kom,
 Maatte hun sin Bælle miste,
 Nødig ogsaa gif hun tom.
 Livet var for kært at hade,
 Giennem Hullet ont at flye,
 Maatte derfor Dauren lade,
 Og (med Gunst at sige) spye;
 Glad hun var, hun foer ey værre:
 Saa det tiener alle dem,
 Som af Cronens Gods opbære,
 Føre det dog sielden hjem.

Fab. 2.

Nattergalen.

Nattergalen, som mand giver
 For sin Stemme største Roes,
 Og blant Fuglene beskriver,
 Som en Meyer her blant os,

Siges der Hun engang hørte
 Triffens Musik og Klang,
 Hun sig i de Griller førte,
 Vilde siunge samme Sang.
 Alt det var en Hun, der skrives,
 Gal, phantastisk, Orme-tær,
 Af Capricer kunde drives,
 Øster, Vester, hidset, her,
 Skulde jeg der haver Binger,
 Siger hun, saa god som hands,
 Ey min Stemme kunde tvinge?
 Var jeg uden Sind og Sands.
 Siden naar hun vilde siunge,
 Skifter hun sin Lyd og Røst,
 Strekker Strube, sprenger Lunge,
 Faaer et slet forderved Brøst;
 Endelig som lærde Qvinder
 Største Skrek for Dret er,
 Saa vor Nattergal ey finder
 Nogen, som kom hende nær.

Fab. 3.

Maven og Lemmerne.

Engang det var at Lemmerne
 Mod Maven sig opsatte,
 Sig sammen-soer, fortrød at de
 Til hende skulde skatte;
 Omfider bleve de til Sinds,
 De vilde leedig være,
 Fordi hun vilde som en Prink
 Af deres Svød sig nære,

De taler sammen først i Smu,
 Og Hoved, som sig plagde
 Med Tanker, saa det gif i tu,
 Derfor det Raad oplagde:
 Hand Dyet overtalte først,
 At det sig skulde luffe,
 Med Sønnen drive Sult og Tørst,
 Og lade Maben sukke,
 Hvert Lem i sær hand skammer ud,
 Og undrer paa paa de tiene
 Den tykke Bom, der som en Gud
 Tilbedes vil allene.
 Der dette Raad nu lagdes op,
 Og Maben det fornemmer,
 Hun kalder den oprørest Trop,
 Og de forførte Lemmer;
 J! mine Venner! siger hun,
 Betænkter hvad J gjøre,
 Betænkter! naar Jæg døer, den Stund
 Kand intet Lem sig røre;
 Sandt nok at Trældoms Sved er suur,
 Sandt nok J eene træller,
 Dog er jeg eders Fadebuur,
 Ja! Kiøkken, Loft og Kiæller;
 Jeg, eders Kof og Kiæller-Svend,
 Er ingen Tyv, men ærlig,
 Alt hvad jeg faaer, jeg strax igien
 Uddeeler vel og fiærlig.
 Men hvad hun sagde var omsonst,
 Fornuftig Raad var dyre;
 Mand veed det er ey liden Konst
 Gemeene Mand at styre.

Lad gaae! De sagde hvor det vil,
 Vor Frihed er os kærere,
 Vi give Skat og setter til,
 Og du vor Sveed fortærer.
 Dermed til Puden Hoved't gif,
 Til Søvn de Dyne-Bryne,
 Med Fod paa Kryds, med Haand i Sik,
 Og Bagen til en Dyne.
 Da denne Republic var satt,
 De glæde sig tillige,
 Men Maven knurrede, saae vel at
 Det gielte Land og Riige.
 Terminen var og ikke lang,
 Rebellerne begyndte
 Alt svækkes, deres store Trang
 Til Arbejd dennem skyndte;
 Forsildig nu, thi de fornam
 Alt Hoved't var afmægtig,
 Hver Finger mat, hver Fod var lam,
 Og Legemet vandsmægtig.
 Men der den arme Mave fik
 Slet intet til sin Føde,
 Hun Afssked tog, hver Lem og gif
 Den samme Bey, og døde.

Fab. 4.

Muusen.

En Muus, til Hove længe vandt,
 Gik ud en Dag at hente
 Sig Lands-bye-Luft, og der hand fandt
 En anden Muus, hand kiendte,

Hand skræbte for sin gamle Bert,
 Men denne, som en Bonde,
 Gav hannem en god Dag igien,
 (Og det var det hand kunde)
 Gndbad og Hans Velbaarenhed;
 (Den Titel hand og vidste)
 Hand vilde see hans Landsbye=Sted,
 Og Landsbye=Ketter friste.
 Det skeer: de med hverandre gaaer,
 Da de til Huset kommer,
 Der fandtes et tildekket Bord
 Med Erter, Byg og Krommer.
 De sig nedsatte, Berten bad
 Hand vilde for sig tage
 Af denne ringe Bonde=Mad,
 Ja bad det maatte smage;
 Hand lagde for ham, nœd', og soer,
 (Som nogen Kanders Kone)
 Lær' see! I Maden ey forsmaaer,
 Hvi vil min Herre skaane?
 Den anden, vandt til bedre Kost,
 Igien fra sig hand lagde,
 Begierer Flesk og gammel Ost,
 Det kom, men lidet smagde.
 Sligt Jaer i Huset hart fortrød,
 Der ved en liden Skammel
 Gad, aad af Klinte, muled Brød,
 Og Erter, toe Nar gammel,
 Men baer det beste for sin Giest,
 Der vendted' lekkre Ketter;
 Thi hand, som Hove=vandt, sig mest
 Med saadan Spiise mætter.

Jeg havde nær forgiet at hand,
 Der Giesten vilde drikke,
 Til Bekken gaaer at hente Vand;
 Thi andet var der ikke.
 Hand aldrig drak af saadant for,
 Dog takker hand og setter;
 Hans Bert dernest Undskyldning gjør
 For faa og ringe Ketter.
 Nu Maaltid endt, hans Giest besaae
 Den andens liden Hytte,
 Hans Kar var Leer, hand laae paa
 Straae,

Men hvert et Hull til Nytte,
 Der havde hand et lidet Skuur,
 Hand nysler i, og picter,
 Og her et Hull, et Fade-Buur
 Til Erter, Bryn og Vicker;
 Sin Boelig hand sig havde fast
 Paa Brincken ved en Side,
 At Vandet, naar det kom i Hast,
 Fra Huuset kunde skride,
 Og det udi en Alger-Reen,
 At søge der sin Spise;
 For oven laae en Kampe-Steen,
 For Ræven at afviise.
 Hof-Muusen der hand dette saae,
 Jeg, sagde hand, beklager,
 At du din Tiid i denne Braae
 Saa jammerlig hendrager,
 Et Har maaskee, vel mueligt Toe,
 Du har endnu tilbage,

Tag! dig den Tiid til frydig Koe,
 Og selv dig ikke plage!
 Kom med! og jeg skal viise dig,
 Alt jeg har overflødig,
 Og ey for det bekymrer mig,
 Jeg har til Morgen nødig.
 Noſt ſagt, den gode Bonde-Muus
 Sig lader overtale,
 At følge Giesten til hans Huus,
 Der vilde sig hufvate,
 Ja! sprang ſaa let af lidet Hull,
 Forlod ſit lidet Buure,
 Hvor hand dog aad ſig mætt og fuld,
 Og roelig kunde kuure.
 De tradſker af, og deres Ord
 Paa Beyen var ey andet,
 End Hoffet, om dets Pragt og Floer,
 Og Uſelhed paa Landet.
 Mark-Muusen tænkte ſnart at naae
 Stoer Herlighed og Ære,
 Og, inden Aaret gif, at faae
 Det hvide Baand at bære.
 Om Natten de til Slottet kom,
 Sig hvilte Smaae og Store,
 Foruden nogle Pager, ſom
 Bed Kortet draſt og ſoere;
 Fra et Gemak til andet de
 Saa frydelig omfare,
 Omſider kom hvor Ketterne
 Fra ſidſte Taſſel vare.
 Ved! driſt! hand ſagde: giør dig glad!
 Af Mandler eller Tærter,

Det

Det er min Kost og daglig Mad,
 Ey Bifker eller Erter;
 Vil du af Spansk Viin eller Sel?
 Da staaer der hvad du lyster,
 Og ey saa langt som til din Bælk
 Alt drikke naar du tørster.
 Vel femten Slags hand bærer frem,
 Ja! vel og flere Retter;
 Her Bonde-Muus sit Huus og Hiem
 I Glemme-Bogen setter.
 Men see! der de nu havde fat
 Paa vel saa feed en smuule,
 Kom dandsend' frem en gammel Kat
 Med Dyne grønne, gule;
 Hoff-Muusen løb, den anden med,
 Og ved en Retirade
 Sig frelste fra en slem Fortred
 Og øyen-synlig Baade;
 Men de, saa snart som Katten gik,
 Igien ved Bordet vare,
 Dog, før de sig en smule fik,
 Fornemmer større Fare.
 En stor Laqvey kom trampend' ind,
 Og Dørene de ginge,
 Hist løb en Dreng, hid kom en Dvind,
 Med Kvæst og Feder-Binge,
 Omfider blev ald Huuset fuld;
 De løbe, springe, smutte,
 Og knap de fandt et lidet Hull,
 Derind de strax sig putte.
 Mey! siger da den Bonde-Muus:
 Her skal jeg aldrig komme,

Men

Men heller i mit Marke-Huus
 Vil nøyes med en Kromme,
 En smule Brød i Koelighed
 Mig fryder og behager,
 Naar du med Fare, stor Fortred
 Din' kræfne Rætter smager.

Fab 5.

Krabben.

En Krabbe fortørnet paa Dotter sin,
 Fordi hun gif saa ilde,
 Og humpede, skrevede, gjorde Trin,
 Som den der andet vilde,
 Fye! dig an, sagde hun, i Huén saa vred,
 Fye! dig for slemme Moder,
 Jeg haanes at see dig, hvad har jeg for det,
 Du haver kost din Moder,
 Men Dotteren kimsede, saae noget surt,
 Som flere Døttre pleye,
 Fru Moder, hun svarte, det er min Natur
 At kraule frem og skeye,
 Men før J mig laster, da viser mig, hvor
 J Eders Beene setter,
 Og jeg, saa hastig J skikkelig gaaer,
 Mig efter Arten retter.
 Naturen jo siges at være saa sterk,
 Hun aldrig bliver borte,
 Men Dotteren dandser i Moderens Serk,
 Og Son i Faders Skjorte.

Fab.

Fab. 6.

Paa Hanen.

En ung Paa-Hane stolt og skion,
 (Der siges) fordum beilte
 Til een Phasane vel saa kion,
 Saa smuk, hun intet feylte,
 Hand med sin Bue skød saa vel,
 At Skuddet gik i Hiertet,
 Hun Gaaret fandt i Sind og Siæl,
 Men smilte da det smerttet.
 En Gøg paa næste Bøge-Dvift
 Det saae med skeelend' Dye;
 Thi hand formeente selv for vift,
 Phasanens Sind at bøye;
 Ey nogen Ordens Broder hâr
 Saa saare sig umaget
 For Kloster-Kiød, som Gøgen var
 Med Elske-Tankker plaget.
 Skiont hand var gammel, grim og stem
 Saa havde hand dog Penge;
 En Dyd, som gaaer for alle frem,
 Dog ey har Brud i Senge;
 Derfor hand paa de visne Træer
 Maae sidde mutter eene,
 Med rynked Pande stive Knæer,
 Krum Ryg, og smalle Beene.
 Phasanen i sin Ungdoms Aar
 Sig snarest lod bevege
 Af Fuglen, som udi sin Floor
 Formaade best at leege.

Men

Men før den første Maaned git,
 Hun græd en anden Viise,
 Den unge Fugl i Sinde fik
 Alt smage fremmed Spiise;
 Hun sig begav til næste Krat,
 Begræd sin tynde Lykke,
 Og ønskede Døden vilde brat
 Fra Verden hende rykke,
 O daarlig, siger hun, er den
 Der agter sig at gifte
 Med ubeständig Unger Svend,
 Der tænker kun at skifte;
 Langt bedre med den gamle Mand,
 Der haver Guld og Penge;
 Thi skönt hand lidet elsker Land,
 Saa elsker hand dog længe;
 Naar Bruden spiller ret sit Kort,
 Rand hun hans Hierte vende,
 Hvad meere er, hand snart døer bort,
 Saa faaer det snarest Ende.

Fab. 7.

Tudsen.

Gang en broget Tudse sad,
 Og sig i Bekken speilte,
 Ved sine Farver var saa glad,
 Som den der intet feylte.
 Og dette kom en Dyr frem
 Til Vandet tyk og fyldig,
 Da syndtes Tudsen hun var slem,
 For hun var ey saa hyldig.

Fot

For Jupiter, du store Gud,
 Hun sagde: Jeg maae fiære
 At jeg, saa god som nogen Stud,
 Skal dog saa liden være;
 Jeg skal, hun sagde, strax paa Etand
 Min Bug saaledes strække,
 At jeg kand seës saa tyk som hand,
 Om jeg end skulde sprække,
 Men Bennerne kom rundt omkring,
 Med grædend' Taare bade,
 Hun vilde dette (som en Ting,
 Der ey var muelig) lade.
 Der hendes Mand nu det fornam,
 Hand sagde: Søde Hierte!
 Holt op! men hun lod svare ham,
 Gaf hen og kys en Tærte!
 Hun kieret sig ey efter Snaak,
 Men holder Aanden inde,
 Sig blæser op indtil hun sprak
 Som en hoffærdig Qvinde.

Fab. 8.

Kokken.

En drukken Kok det gif saa galt,
 Der hand for meget smagte
 Af goden Biin, og blev befalt
 En feeden Gaas at slagte;
 Saa snart hand den Befaling fik,
 Hand uden at opsætte
 Sin Herres Bud, fra Kanden gif,
 Den Gierning at forrette;

Ein

Sin store Kniv af Steeden drog,
 Foruden stort at snakke;
 I Stæden dog for Gaasen tog
 Een Svane ved sin Nakke,
 Nu hand med Kniven ferdig stod
 Det falske Snit at gjøre,
 Vor Svane strax sit Neb oplod,
 Sin Stemme lader høre,
 Saa sødelig hun bad og sang,
 Hand hende vilde skaane,
 Men hand forbaust ved denne Klang,
 Og Svanens søde Tone,
 Hvad! siger hand, er du en Gaas?
 Hin svarte: Nej en Svane,
 Vel sagde hand, saa gaf din Raas,
 Jeg bliver ey din Bane,
 Og vel det var jeg hørte dig,
 Nu kand jeg først fornemme
 At du paa Fier er Gaasen lig,
 Men Svanen paa din Stemme.
 Een drukken Mand sig snart forseer,
 Før skal jeg døe af Hunger,
 Før jeg dig noget ont beteer;
 Saa frelses søde Tunger.

Feb. 9.

Spurren.

Det var først i Foraars Dage,
 I den klare Solestin,
 At en Spurre med sin Mage
 Samledes paa grønne Lind;

Vil-

Mildred' deres liden Binge,
 Flagrede fra Svist til Svist,
 Elskovs Lyst ey kunde tvinge,
 Gav hinanden liden Frist,
 Kyste, flapped', soer hver andre
 Een bestandig Elskovs Pagt;
 Intet skulde den forandre
 Uden Dødens Bold og Magt,
 Deres største Frygt og Fare
 Var, at Tiden slog ey til,
 Ellers Dagen skulde vare,
 Til at drive deres Spil.
 Midlertid som de nu fløye
 Fra en Svist til anden hen,
 Udi hast de sig henseye
 Til en liden skaldet Green,
 Der de vilde uden Dyne,
 Uden Præst og Ritual,
 Med en Arving sig forsyne,
 Lykken blev dog tynd og smal;
 Thi den Green, hvor de sig satte,
 Var med Fugle-Liim besmurt,
 Der de kunde flagre, spratte,
 Loe tilforne, saae nu suurt;
 Endelig med største Fare
 Slap de løs; Men stakkels Mand
 Af den Tummel de i vare,
 Fandt sig i saa slet en Stand,
 At hand snart foruden Kræfter
 Hopper hen fra Mage sin,
 Dog hun stedse hopper efter,
 Og hun quidrer, Hierte min!

Hvi vil du dig fra mig vende?

Siger hun, hvor er den Blod,
Som dig først kom til at brænde?

Den du soer mig til min Død?

Ja! hun med sit Neb og Vinge

Juncker sin om Halsen stod,

Piller, lokker, vilde bringe

Manden til et lystig Mod,

Hvad hun gjorde, hvad hun sagde,

Var hand dog som føles-løs,

Intet svarte naar hun flagde,

Ehi blev Spurre-Konen bøs,

Hoppet hen og taugde stille,

Jammerede med Suk og Graad,

At Hun Staffel gav sin Ville

Til en Mand, der var saa lad;

Hand deslige paa sin Side,

Egteskabet høyt fortrød,

Nødden nu var haard at bide,

Der tilforne var saa sød;

Der de nu en gandske Stunde,

Havde sat med Dyne ned,

Spurte Fruen hvor hand kunde

Saa forgiette Kiærlighed?

Wilde hand, hun skulde blive

Enke udi Egte-stand,

Kunde hand sig selv tilskrive,

Om hand blev en Horned Mand.

Derpaa hand med høyre Tone

Sagde udi Hastighed,

Jeg forlanger dig en Kone,

Men er tret af dig og kied.

Gaf! hun svarte, gaf din Kryster,
 Du er ey en Bønne værd,
 Hand blev hidsig, gram og bister,
 Skieldte hende for en Mær;
 De derpaa falt til at pikkes,
 Blodet ned paa Jorden flød,
 Og i Stæden for at sliffes
 Sogte nu hinandens Død;
 Meere veed mand ey at sige
 Udaf denne Hurlum Hey,
 End de fløye bort tillige,
 Dog enhver sin egen Bey.

Feb. 10.

Hunden.

Sordum fandtes en Flok Hunde,
 Raske, ferdige til Jagt,
 Intet Bildt for dennem kunde
 Sig bestaae, men blev nedlagt.
 Ald den Stund den gamle Skiotte
 Holdte dennem i Gehør;
 Banket alletider Bytte,
 Men saa snart som denne Døer,
 Og en anden dennem førte,
 Som var ey saa streng og haard,
 Strax blant Hundene mand hørte,
 Knurren og oprørist' Ord;
 Gief i Gief de soer, de vilde,
 Tage selv sig Frihed an,
 Heller end at spiise ilde,
 Afde Mang og drikke Vand,

R f 2

Gave

Gave for at skintig' Hunde,
 Bedre spildte deres Kort,
 Da de kunde hos en Bunde
 Jage Svin og Staader bort,
 Spiise Brød og Belling labte,
 Mad med Bunden Fisk og Kiød,
 Medens de som Fanger gabte
 For hin sorte Hunde-Brød;
 Derfor de i Frihed vilde,
 Overstrippe Mark og Lund,
 Efter tykke, aarle, silde,
 Skaffe Bild til egen Mund.
 Som de sagde, saa det skeede,
 Da hver Eig og Tispe soer,
 At det Bild, de kunde beede,
 Skulle tiene felles Bord.
 Hector, Venus, Spitz, Belinde,
 Støver, Mynder, store, smaa,
 Sogte hver for sig at finde
 Bytte, lidet var at faae,
 Derimod mand sielden hørte
 Før da Jagten samlet var,
 At jo Skytten, som dem førte,
 Noget Hiem til Potten bar.
 Ene Hund fand lidet jage,
 Enkelt Traad i Stykker gaar,
 Eenlig Hest fand stakket drage,
 Lidet enkelt Dvist formaar.
 Disse Hunde intet dræbte
 Heele Dag til Aften kom,
 Singe kun for det de stræbte
 Trette Beene, Maven tom,

Naar

Naar og noget undertiden
 Bankede, det ey tilflog,
 Thi den store Hund den liden
 Viiste bort og Steegen tog;
 Nu de havde nogle Dage
 Prøvet selv slig Hungers Trang,
 Siuntes dennem best at jage
 Hiem igien og sluge Mang;
 Dømte med en samlet Stemme
 Udi denne store Sag,
 At mand fand sin Møde glemme,
 Naar man tiener til Behag;
 At den Trældom, som ey fattes,
 Livets Underhold, er sød
 Og bør over Frihed skattes,
 Naar den Frihed lider Nød.

Feb. 11.

Abbe.

En artig Abbe net og strunk,
 Med frie og frekke Lader,
 Klædt udi Guld og Sølv til Prunk,
 Som anden Gieff og Sprader,
 Credenzedede med Haand og Foed,
 Sig selv saa vel behagte,
 At hand for Speylet altid stod,
 Sin Skionhed at betragte.
 Ulykkelig; thi Speylet og
 De skionne Markat-Znder
 Forboldte, Giecken sig bedrog
 Sin Lykke til stor Hinder;

Thi hand derover fatter Moed,
 Formeente hver een Pige,
 Som hannem saae, sig gierne loed
 Af hans Gestalt besnige.
 Besynderlig, naar hand sig ud
 Med Uhr og Daase reeder,
 Med lang Peruqv; en Kniplings Klud
 Og Hat med hvide Fiæder.
 Men fattig Abe, snarlig saae,
 Alt hand sit Facit feylte;
 Da hand med Kurven maatte gaae,
 Sik ney i hvor hand beylte.
 Een Kat den første var som hand,
 Lod Egteskab tilbyde,
 I Tanker hendes Tand i Vand
 For hannem skulde flyde;
 Men Katten som de riige Møer
 Var spidsk i ald sin Bæsen;
 Thi fik hand strax af hendes Kløer
 Een Skramme over Næsen,
 Een haanlig Ney i Sted for Ja;
 Men efter Abens Lykke
 Fortrød det Katten, at hun saa
 Forsaae sin egen Lykke.
 Derpaa hand sig til Hundene,
 Begiver, fandt en Tæve
 Der deylig var og hvid som Snee,
 Med den hand vilde leve.
 Men her det blev ey bedre fat,
 Hand fandt det sielden feyler,
 Alt Hund jo sindet er som Kat,
 Hvor Abe-Katten beyler.

Feb. 12.

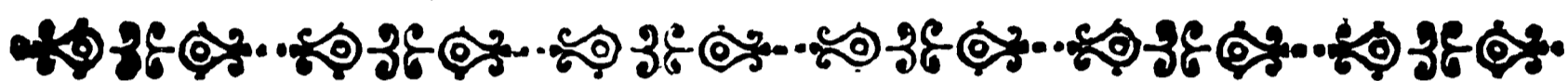
Beylere.

Tre Beylere jeg haver kiendt
 Af Stand og Stat u-lige,
 Sit Sind de alle haver vendt
 Til een og samme Pige.
 Den Første med en sort Callot,
 Et stumpet Skæg og Krave,
 Spøer Pigen, om hun fandt for godt
 En Mand, som hand, at have?
 Som havde Guld og grønne Lund,
 Ja mange Skiepper Penge,
 Der halvt blev hendes samme Stund,
 De sammen gif til Senge?
 Den Anden med en Binge=Dragt
 Og Magistralske Lader
 Sig yndig gjør, og havde bragt
 Sit Bud til Pogens Fader:
 Alt saasom Egte=Standen var
 En Ordning Guld vil have,
 Saa søgte hand sig og et Par
 Blant smukke Folk og brave;
 Til Pigen, at hun var den Møe,
 Den eeneste hand kunde
 Beständig leve med og døe
 I Med= og Modgangs Stunde;
 Hand hende vel saa rigelig,
 Som nogen, kunde nære,
 Alt hun ey skulde jamre sig
 For Rang, for Brød og Ære,
 Med anden saadan meere Svak;
 I midlertiid fremtriner

En

AS (500) SE

En Unger Burs med sin Plumads,
Dg Cavallierste Miner,
Hand skraber, smiler, bucker sig,
De smukke Hænder kyste,
Dg i det samme sagtelig
Paa hendes Fingre kryste;
Med Ord hand hende saa betog,
Alt hun fra hiine Evende
Eil hannem Hiertet overdrog,
Saa hand løb af med hende.

No. II.

Kong Christian den Femtes
Ledings = Bog

Mar 1675

til

Ewig Hukommelse

allerunderdanigst

af

Thomas Kingo.

Allerunderdanigst Erindring

til

Hans Kongel. Mayest.

Lad dette Hast-verk faae en liden Naade=Skjyge,
Dg lad min Digter = Kunst op paa din Mildhed
bygge!

Hvad

Hvad min Blect-Pensel kun har grundet deñe gang,
 Skal bedre treffes i Din fremtiids Seyer-Fang.
 Før Sverdet midlertid hvorhen dit Dye meeder,
 Og hvor Guds Dye Dig fremlyser og fremleder!
 Gjør af Din Mandoms Drift hver Almanake fuld!
 Saa skal Du skildres ud i Evighed paa Guld.

* * * * *

Behiorted Konge! Du aarvogne Scepter-Fører!
 Arv-kroned Christian! som Himlen selv op-
 rører

Med hellig Midkierhed, at Dine Kroner maae
 En evig-varig Fred med Navn og Ære faae.
 Tilstød! dog at min fast hendsøde Sang-Gudinde,
 Maae dette Liv i din Udødelighed finde,
 At tænde Lys udi sit ringe Lygte-Skrog,
 Og vise Verden Dit det Første Ledings-Tog.
 Stormægtigste Monarch! Du fulde Manddoms
 Kierne!

Jeg ey vil stille frem din Fødsels Himmel-Stierne,
 Men viise, hvor Guds-Frygt ogsaa Retfærdighed
 Med Haand i Haand udi din Føde-Stund opskreed!
 Det hellig Tvilling-Tegn stod hos din Fødsels Bugge,
 Din Kongelige Siæl med Naader at bedugge,
 Og Dig berede til en saadan Kron' at faae,
 Hvis Liige Danmarks Folk og Fyrster aldrig faae.
 Hvor herlig gaar Du frem med disse Folge-Svenne?
 Med Himmel-Fynd og Frugt de daglig Dig betiene:
 Den eene legger Grund til ald lykkelig Stand,
 Den anden flygtig gjør ald Uskiæl udaf Land.

De begge bygger paa Guds Æres Huus og Kirke,
 Og hver Mands Beste De med samled Haand ud-
 virke,

De begge spinder paa din Urve=Circel maae
 Med Seyer, Ære, Navn, fuld=rundet evig staae.
 Dit Første Ledings=Tog med Guld og begge disse
 Du vilde i din Siæl fuldkommelig forvise,
 Alt, før du Sverdet drog, du da i denne Daad
 Gik ey et Fingers breed fra deres trygge Raad.
 Før derfor at din Haand den spendte nogen Bue,
 Og gjorde Blus udaf sin nidkiær Sinde=Lue,
 Da blev der Røgelsler paa Hærens Alter tændt,
 Og Syndsens Luer ud i Poenitentser brændt.
 Du lodst udraabe strax en Bønne=Fest og Faste
 Alt Folket skulde sig i Bedrings Alke kaste,
 Kandsage sine Trin, opspore Guld igien,
 Alt bøde Landsens Flig hand rev i Brede hen.
 Derpaa Du da brød løs, og blottede din Klinge,
 Din Krigs=Hær Ordre fik, at lade Fahnen svinge,
 Hen mod den Tydske Bond, hvor underveis Du dog
 Begyndte med et sært og velbegrundet Tog.
 Alt Holstein ikke Dig med Paffen skulde snøre,
 Og for dit Reise=Maal en Hindre=Steen opføre,
 Du Tønningen tog ind, saa selv Hertugen veed
 Hvad nu dit Alvor er, og hvad din Kiærlighed.
 Med ald din Orlogs Magt Du strax derpaa lod stande,
 Og tog dit Stade i de Mekelborgers Lande,
 Og efter givne Troé til Dine Forbunds=Mænd,
 Blev strax de Danskes Moed og deres Lunte tænd.
 Saa greb du Verket an, Damgarten maatte bukke,
 Og nødes til sin Magt fra sig at udelukke,
 Saa Skrekke=fuld var da dit Sverdes første Stød,
 Alt Fienden keisede Flugt for den visse Død.
 Dig Tribbeleés og faldt ydmygelig til Foede,
 Og dines Hiertes Dag fra Dag i dennem groede,

Dg

Og ønskes ved din Haand at leedes bedre frem
 I Baaben-Skolen til at hente Seyer hjem.
 Den gamle Vismar-Stad, hvor stolten Belt indflyder,
 Og af det faste Land fuld druut et Fauntag nyder,
 Som gjør en sikker Havn hvis Mund og Minde sig
 Udaf en Skandse Land forfægte mægtelig,
 Den Stad, den faste Stad, hvis høye Muur og Bolde
 Er vel saa bringe-stærk en Fiende ud' at holde,
 Hvis Fod omringed er med en beleylig Plads,
 Af limed Henge-Segg og røde Dynd's Morads.
 Den Stad, som var forset med velbehierted' Helte,
 Der havde Hierter, som ey lætte var at smelte,
 Til den blev straxen vendt Dit Kongelige Moed,
 At sætte Prøve paa det ærlig Danske Blod.
 Der holdtes Baaben-Ring, til Strid blev alting laved,
 Den Danske Lands-Knegt sig vel snart fik undergras
 bed,
 Og den Kanine-Konst, i Jord at boere sig
 Med mangen Krinkel-krog, blev øved mesterlig.
 Saa med en Huy og Hast blev Staden rundt oms
 ringed,
 Og Blode-Fanen om de væbned Bolde svinged,
 Trompet og Tromme-slag de buldred Døden ud,
 Det var din Beyler-Sang for denne trodsig Brud.
 Her kastes Batteri, her tog mand for at spille
 En Kugle-Springe-Dands, og Luften giennem-drille
 Med tusind Torden-Skrald, som alle Skyer brast,
 Og Himlen skulde strax paa Jorden bleved kast;
 Her satte mand og an med grumme Fyre-Møsser,
 Med de Granateslug og Gryde-Mundet Bøsser,
 Tre, fire-hundred Pund hver gulped fra sig ud,
 Som Lufte-fløy for det Mirakel-mægtig Krud.
 Men

Men hvor den tørnede og faldt paa Fiendens Huuse,
 Den bistræ Bøddel-Vold begyndte da at bruuse
 Med saadan Overmagt, med saadan Brag og
 Brud,
 Alt hver, som der var nær, fik Dødens visse Bud.
 Det holdtes Dag og Nat, her vidstes ingen Hviile
 For hine Blidekast, Du blev alt ved at iile
 Med Ild og Lue til at knæge Fiendens Magt,
 Alt bløde ham i Hue og giøre ham forsagt.
 Men hand blev lige stolt og hærdet udi Sinde,
 Ret som naar Klippen faaer et Torden-Brud at finde,
 Omskiøndt der skeer et Riv i hendes Glise-Krop,
 Hun holder lige stiv sin stærke Been-Rad op.
 Gmidlertiid Du fik et Anslag udi Sinde,
 Med Skibet Falken, den Søe-Fugl, dit Belt at binde,
 Du selv anordnede mod ham de store Skiot,
 Hvorved hans Planke-Bom udboret blev og stødt.
 Vel vilde hand udbredt sin store Seyle-Binge,
 Og sig med Flugten fra dit Batterie hensvinge,
 Men Gud, din Herre, selv strax denne Ordre gav
 Ud til den hule Søe og til dit Belte-Hav:
 Viig skumme-kroned Strøm! og bliv saa lav en Ebbe,
 Alt Vandet sætter sig fra Vismars Havne-Flebbe,
 Indtil min Salvede sit Forsæt kand opnaae,
 Og den gesvindig Falk i Garn og Strikke faae.
 Det skeer: her satte sig det Havsens megle Baade,
 Saa fløy den frecke Falk ind til din Haand og Naade,
 Hvorved Hvalfiskken blev forbaused og uglad,
 Og om din Naade strax med ydmyg Bønsfald bad.
 Naar hørte mand tilforn af slige Tog at siige,
 Alt Skibe lader sig af Landsmands Haand befrige,
 Et

Et Skib foruden Skib med Storm at tage ind,
 Det falder mærkeligt for mit og fleeres Sind.
 Men Du paa Land og Vand skinbarligen fornemmer,
 At Guld forfegter selv din Sag, og Fienden flemmer,
 Tænk! hvor den Flode fløy, som udaf Stokholm gif,
 Og store Himmel-Hugg udaf din Herre fik.
 Hand vidstet ad Nord-Vest og den i Søen splitte,
 De Skib foruden Skib blev saa tilreedt og slitte,
 At Bølgen tiende Dig for Skib og Støcke-skud,
 Thi Guld var Admiral og gjorde dette Brud.
 Der Du da for din Guld med taksom Hierte kiendte,
 Hvad lykksom Fremgang dig ved hans Andledning
 hendte,

O! hvor Dit Kongelig' og Eye-gode Sind
 Af Guld, Din Styrke, blev aldeles taged ind.
 Hvad Lyst og Fryghed der da i Leyren vaftes,
 Af den, som ey var hos, ey lettelig fand agtes,
 Saa kiedsom var ey den slat-ureen Løbe-Grav,
 At jo dit Dye hver Liv, Lyst, og Hierte gav.
 Der saae Du da hvordan de Danffe Bonde-Drenge
 Ey skye for Trommen er, hvor ey de lader trænge
 Sig fra sin Stand og Post, naar mand dem bruge
 vil,

I Krigens Skole, seer mand hvad de duer til.
 Som Glinten skiult i Jord i mange Aar og Dage,
 Der ingen værdiges i Haand engang at tage,
 Hans Knive-hvasse Kant og Gniste-riige Krop
 End og blant Trusse-Træe sig selv ey tænder op;
 Men vil mand hannem kuns mod Jern og Staalet
 bruge,
 Mand hundred Junker da skal af ham stød' og knuge,
 Hand

Hand viiser da sin Kraft, at om hand slides hen,
 Hand er dog eber mens der noget er igien.
 Saa, saa Din Bonde-Søn, om end hans slette Kofte
 Den skybler Hiertet og hans Knogel-Føere Hofte,
 Gib hannem kuns Geber! før ham i Marken an!
 Hand tør sig bilde ind, hans Slegt er af Kong Dan.
 Hand skal i Gierningen det lade see og fiende,
 Hans tarvelige Sind af Zvrighed kand brænde,
 Og hvor hand tør sin Mand i Marken vel bestaae,
 Naar hand kuns haver den, der ham vil hidse paa.
 Hvor ofte ønske hand, paa Fienden løs at gange,
 Og grandt lod see, det hand for Døden ey var bange,
 Den hiasked Regne-Skye hun var ham dog imod,
 Og nægted ham at faae fuld Fæste for hans Fod.
 Mens o! Du Kongers Koes! vor Tids Navnkundig
 Ære!

Den Severs Ære-Krands Dig sømmer ret at bære,
 Som Guld selv rakte Dig ved sin almægtig Haand,
 Der hand Dig styrked' med saa uforsagt en Mand.
 Thi vilde Vinteren sin Glar-Broe ikke legge
 Hen paa den mudrige Moradses Henge-Segge,
 Om Skyen syntes ey at vilde føye Dig,
 Du vidste, Guld hand var din Ven dog visselig.
 Du derfor Dag og Nat med Løve-Moed og Hierte
 Besaae dit Synest til at meere deres Smerte
 Og den bestolded Stad og dennem bringe til,
 Alt Nød maae gjøre det, som Lyst ey gierne vil.
 Du dine hulde Naad og dine Stride-Kiemper,
 Arf-bidt' af Bøffe-Mund i mange Døds Ulemper,
 Du med et Dye-Vink kuns dennem nikker paa,
 Med største Majestet tiltaler dennem saa:

3!

J! Krigens Sønner! J ret Ære-tørstig Siæle!
 J! Døds Foragtere! (dog Dødens Skyde-Pæle)
 J! Degen-færdig Folk! stridbare Jette-Blod!
 Bryst-fuld' af intet kun af idel Hjert' og Moed.
 J seer hvad Himlene har os i Haanden føyet,
 J seer hvordan mit Sind med eder er fornøyet,
 J seer hvor haard en Hals vor volded U-ven er,
 J seer hvordan hand Land imod vor Trusel stier,
 J seer hvor dagligen at de Moradse Svampe
 Dphæver sig ud af de Skye-nedsældet Dampe,
 J seer Soldaten sig at elte daglig ned,
 J seien Dynde-Liim til Knæe og Belte-sted.
 Frem! giver eders Raad! om vi skal nu forlade
 Det rundt-beleyred Folk og giøre dennem glade
 Med vores Haan og Spot, og Ryggen vende mod
 Det Saar, som i vort Bryst os meget bedre stod?
 Ney! ney! jeg veed J ey skal herudi samtykke,
 Jeg veed J eder ey herfra skal lade trykke.
 For nogen Fiende-Bold, ey Skyens Hvasle-Regn,
 Skal skulle bort vort Navn og ævig Ære-Tegn.
 Her dryber Rygte ned med disse Regne-Draaber,
 En frugtbar Ære-Soël vi giennem dennem haaber,
 Med Seyer at bese, hist paa hin ranke Bold
 Der skal J hente ned en ævig Æres Sold.
 Er nogen fey og falsk? Hand vige kuns tilbage,
 Det Hjerte, som der vil sin Konge nu forsage,
 Det domme Himlens GUD, vel an! Jeg gaaer der
 paa,
 Og veed min GUD her i hand mig sin Haand skal
 faae.
 Den Tale nep var endt før hiine Vaaben-Føere
 Navnkundig Ledings Mænd begyndte sig at røre,
 Hver

Hver til sit Folk og Post, som hver i Hué var høy,
 Mand veed ey om hand gif paa Fødder, eller fløy.
 Fast ligesom mand seer Dyr-Kongen Løven brøle,
 Naar hand er blevet harm og Blodet ey kand kisle,
 Hvor Løve-Ungerne de tverre hist og her
 Med Gldes-funked Syn, og tænker: Hvad er der?
 Kand de da blive vaer udi de riised Buske
 En Alvinds Dyrer-Flock, og noget sligt Utuske,
 Strax vil de lade see sit uskye Myrde-Mord,
 Og at de har i sig oprigtigt Løve-Blod.
 Saa gif det ogsaa her, hver foer hen til sin Side,
 Udi den haarde Nødd frimodelig at bide;
 Een giver floge Raad, hvor mand kand Staden
 faae;

Een anden hvad for Død hand nys har fundet paa:
 Den Tredie hand gif en Broe, der vel kand flyde;
 Den Fierde Bom og Buk, der Port og Muur kand
 bryde,

Den Femte hitter paa hvor Haand-Granaten kand
 Med meer end Sneese-Skud udhvistes af een Mand.
 Der Soelen havde nu sit Logement forandret,
 Og Skyttens Boelig var igiennem gandske vandret,
 Og hun Steen-bucken da om Indquartering bad,
 Forgylde ham hans Horn, som tyk-riimfrosted sad;
 Da Jule-Maaned var mod tretten Døgne løben,
 Og Dagen vilde nu fra Matten tage Svøben,
 Da blev den haarde Storm, det varme Blode-
 Bad,
 Med Dødsens Tru beredt mod stolten Vismar-
 Stad.

Her paa begyndte strax Granaten-Gld at spude,
 Cartovers Bomre-Bas ald Lusten fuld at tude,

Mus

Muskette-Kuglen da saa knadrede og faldt,
Som naar mand kaster Gld med Hænder fuld af
Salt.

Gld, Røg og Regn og Rusk har Dagen saa beblandet,
At Soelens Dye fand ey skinne over Landet,
Soldatens Dye dog sin Post i Sigte faaer,
Til hvilken uden Frygt hand vel behiertet gaaer.

Lad hagle Regn og Blye, lad her fem blodig Fingre
Afhugges fra sin Haand, lad der en Arm omslingre
Bort fra sit Lenke-Led, lad her et affkudt Been
Høy-rosefarve den næstlagde Kampe-Steen;

Lad der et Hoved hen ad Jorden hastig trilde,
Dg Blodet dandsendes omkring i Sandet spille,
Hver Hierte-fuld Soldat hand tænkte dog ved sig,
At hand blant andres Død var selv udødelig.

Du stoed imidlertiid (Gld kiender med hvad Dye)
Dg saae din Seyer gaae udi en blodig Trøye,
Du sukked til din Gud, saa Fienden faldt som Dugg,
Din Bøn den dybere end Sverd i hannem hugg.

At omendskönt det skarp tre Timer holdt at bide,
Dg af slet ingen Flugt de Danske vilde vide,
Kæthændede de kom i Fiendens Fordeel op,
Dg fik ham endelig saa til at holde Trop.

Da Fredsens hvide Flag mand udaf Taarnet hengte,
Dg hver i Staden sit Gevehr hen fra sig slengte,
Om Naade bad da den, som førre gif paa Tru,
Dg den som før var vild da simpel blev og blue;

Da Døden stod bereedt for alle Stadens Dørre,
Gld, Mord og Brand med Graad mand kunde ey af-
tørre,

Om ey din Mildhed dem midt i din Brede fik
En Frelses Tilsagn og et naadigt Konge-Rik.

Du kunde Blod for Blod i tusind Strømme taget,
 Og over hver Mands Blod dit Hevne-Sverd ud-
 draget,

Men det var Christeligt : Du traadde med din Foed
 Op paa din Fiendes Hals , og skaante dog hans
 Blod.

Saa blev Ulykken da i fulde Blus neddemped,
 Og de som ey med Sverd dig kunde overkiemped,
 De dog dit Hierte vandt med frygtsom Ydmyghed,
 Og paa een Time saae Dig baade mild og vred.
 Du næste Morgen strax reed inden Bolds at skue
 Din nu tilbundne Stad ; den hellig Andagts-Lue
 Var i Dit Hierte tændt, at GUD hand kunde faae
 Sin Frugt udaf den Krands , som hand Dig satte
 paa.

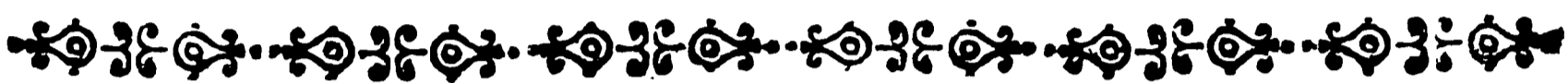
Den ofred Du ham op i Herrens Huus med Glæde,
 At Du din Fiendes Jord frimodig kunde træde,
 Som Seyer = Bindere Du kiendte at GUDs
 Haand

Skaer eene Knuden op paa dette stærke Baand.
 Der Du da Hyldings Eed af Staden havde taget,
 Strax blev der da op paa Hiemreisen til os maged,
 Med Ære, Seyer og med Sundhed kom Du hiem,
 GUD foer tilbage med, som Dig ledsagte frem.
 Tak for hver vaagen Nat Du for os haver taget !
 Tak ! for hver Faderlig Betymring Du har draget !
 Tak ! Himmel ! ævig Tak ! som fulgte Kongen med !
 Tak ! Du Guds Ansigt ! som gik hos Ham hver en
 Sted.

Leg ! GUD ! fremdeles op Lyksalighed og Ære
 Til Kongens Rente = Skatt, lad ! Kronen, Hand skal
 bære,

Hver 79

Hver Dag formeeres med en deylig Edelsteen
 Af Dyd og Manddom, som foruden Synd er reen;
 Gud! lade Hannem naae sit Hierte-Maal og Merke,
 Gud giøre selv dertil hans Haand og Arme stærke!
 Hans Riiger derved kand ald Velstands Blomster
 faae,
 Og Hand et Ere-Speyl for Konger ævig staae.

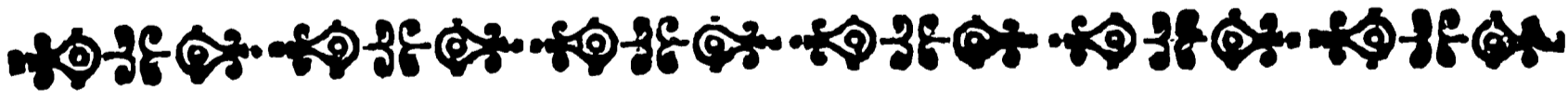
No. III.

Forberedelses Suk.

Bed Justitz-Raad og Landsdommer

T. Reenberg.

Sit Hierte, Herre! ferdig er:
 Men at jeg høyt maae frygte,
 At jeg min Synd i Barmen bær;
 Derfor, din Sandheds Lygte,
 Din Naades Kraft maae giøre det
 Som egen Magt mig nægter,
 Da Vanden mod min syndig Æt
 Og Riødets Banske fægter.
 Min Synd og Ondskab, Store Gud!
 Jeg her for dig bekiender,
 At ey dit overtraadte Bud
 Din Bredees Gld optænder.

Syndernes Bekjendelse.

Bed Justitz-Raad og Landsdommer

T. Reenberg.

See! mig O Hærrer! see mig her,
 En Synder, slem og grove,
 Saa leed og fuul, som nogen er,
 Og Under! jeg tør vove,
 At banke paa din Raades Dør,
 At vee! at vee! mig Arme,
 Om du ey dig, som skeet er før,
 Vilt over mig forbarne;
 Jeg som en Svale pibe vil,
 Og kurre som en Due,
 At du ey hastig griber til
 Din Bredes grumme Lue,
 Fordi jeg grovlig syndet har,
 Fordi jeg har foragted
 Min Faders Bord, et Masse-Rar
 Har igien efter-tragted.
 O Daarlighed! hvad haver mig
 Aldeles saa fortryllet?
 At jeg har mig saa skammelig
 Med Satans Bærme tyllt?
 Hvor tør jeg derfor komme frem?
 Hvor tør jeg paa dig tænke?
 Jeg grove Synder, fuél og slem,
 Dog see! din Raades Lenke
 Mig drager fort! See mig nedkast
 For din, den høye Throne!

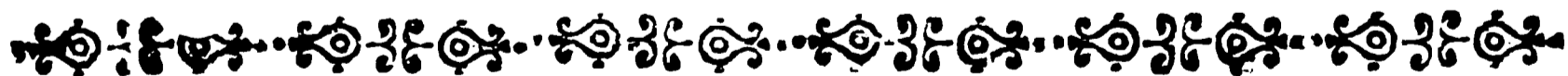
Jeg

Jeg slipper ey, men holder fast,
 Og beder du vilt skaane,
 Ja! skaane, som du før har giort,
 Og det saa mange Gange,
 Omkiønt mit Synde-Tal er stort,
 Og Skyldene saa mange;
 Thi hvis du ey tilgiver saa,
 Hvo torde for dig møde,
 Ey noget Kiød sig kand bestaae,
 Men slaget blev til døde;
 Mey ingen torde komme for
 Dit Ansigt at tilbede,
 Men frygte for at tæres bort
 Udi din grumme Brede.
 Men jeg saa ofte falden af,
 Saa tit min Guld fornægtet,
 Saa tit mod den, som Siælen gav,
 Med Haand i Beyret fægtet,
 Før jeg nu vende om igien?
 Mit Hierte mig fordømmer,
 Og Satan siger: Gaf kuns hen,
 En anden Løn dig sømmer;
 Jeg skulde vel fortvivle slet,
 Og anden Cain blive,
 Hvis Haabet mig ey siger det,
 Du vilt os foreskrive;
 Hvad Haab? at jeg forlade skal
 Syv gange Syvsinds Tyve.
 Det er: at jeg foruden Tal
 Min Broder skal tilgive.
 Skal jeg en anden elske saa?
 Da vil du elske meere,
 El 3

Du vilt tilgibe det endda
 Utallig gange fleere.
 Paa det derfor jeg drister mig,
 Mit Hiertes Knæ nedbukker,
 Slaår mig for Brystet, og til dig,
 Min søde Jesu! sukker,
 Omstøndt en ond Samvittighed,
 Vil giøre mig tvilraadig;
 Dog Gud! for din Barmhiertighed
 Bær nu mig Synder naadig!
 Al! vær mig naadig mild og blid!
 Al! vilde du bønføre!
 Min Christus haver for mig liid,
 For mig vil fyldest giøre;
 Hand vil dog at jeg derimod
 Min fule Synd fortryder,
 Med Verden, Dæblen, Riød og Blod,
 Ald Pagt og Forbund bryder.
 O gierne, gierne vilde jeg,
 Dog ikke som jeg skulde,
 Og kunde jeg med Graad og Skrig
 Udsørge mig tilfulde!
 Mig angrer mest, det jeg ey fand,
 Dog er det i din Evne,
 Befal, at Klippen giver Vand,
 Mit haarde Hierte revne
 At Taare kunde trille ned,
 Og Døet blev en Kilde!
 Jeg kunde da min Daarlighed
 Begræde, som jeg vilde.
 Ey Rigdom, Ære, Pragt og Floor,
 Jeg her af dig begierer;

Nej ! intet verdsligt ; Det forgaaer ;
 Din Naade er mig kjærer ;
 O ! kunde jeg , som David før ,
 Min Seng med Taare væde ,
 Saa overflødig , som jeg bør ,
 Med Jeremias græde ;
 O kunde jeg saa bitterlig ,
 Som Peder øse Taare !
 Der tit med Peder skammelig
 Har ladet mig bedaare ;
 Kand det en skee ? I ringeste
 En eene Taar i Dye ,
 Som kunde dig , min Frelsere ,
 Til Ynk og Misfund bøye ;
 Al ! kand det ikke skee endnu ,
 Al ! usomskaaet Hierte !
 Kand Jesus sveede Blod , og du
 En græde for hans Smerte ?
 Skal aldtiing feyle ; skienk mig dog
 Een af din Christi Taare ,
 Som hand , der hand vort Kiød paatog ,
 Udøste vel saa saare .
 Thi , hvad jeg fattes , haver hand !
 Og skulde Satan klage ,
 Jeg svarer Christus , Gud og Mand ,
 Vil Gielden paa sig tage .
 Vær derfor Gud miskundelig ,
 Vær naadig , dig forbarme !
 Min Gud ! foragt dog ikke mig !
 Jeg falder dig i Arme ,
 Mig stinkend Nadsel , uddød Kiød ,
 Een Drem , ja vel værre ,

Dog den, for hvem din Søn er død,
 Og Korset vilde bære.
 Til Røveren Du vilde see,
 Til Magdalen' og Peder,
 Den samme Naade mig betee!
 Jeg dig, min Jesus! beder,
 At jeg med Peder græde maa,
 Med Røveren bekiende,
 Med Magdalena elske saa,
 At jeg dig har i Hænde;
 Ja elske, elske allermest,
 Som den, du meest tilgiver;
 Og, som du meere naadig est,
 Jeg meere skyldig bliver;
 Ja kunde kuns min Kiærlighed
 Saa u-forfalsket være,
 At jeg af Hjertet kiedes ved
 Ald verdslig Pragt og Ære!
 Du veedst, at Aanden villig er,
 Du veedst, jeg gierne vilde,
 Men Kiødet skrøbeligt desvær
 Mig stedse raader ilde;
 Skal Satanas begiære mig,
 At sigte snart og hakke,
 Jeg Sagen sætter ind for dig,
 Du tage vil til Takke;
 Og, er min Gørrig ey saa stoer,
 At den med Synden svarer,
 Jeg sørge skal, til Siælen faaer
 Forlof fra Kiødets Snarer.

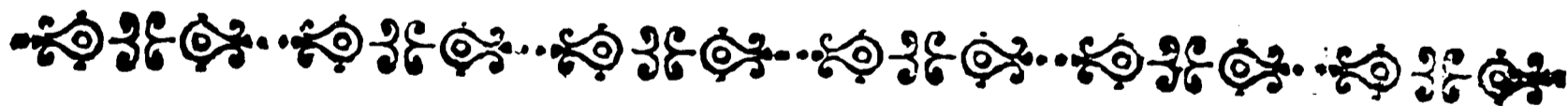

Bøn efter Skriftemaal.

Bed Justitz-Raad og Landsdommer

T. Reenberg.

D Christe! du min Frelser kær!
 Hvor er du god at eye?
 Hvor er du god imod enhver,
 Som for din Throne neye?
 Min Frelser! og min søde Guld!
 Lad Døet førre briste,
 Før jeg dig atter mod dit Bud
 Med Forsætt skulde friste,
 Min Aand har du i mig fornyët,
 Mit Levnet det udviiser:
 Jeg hader Synd og ald Udyd,
 Min Guld og Skaber priiser,
 Og er min Pœnitentze-Net
 Jeg selv mig daglig tugter,
 Mit Levnet maae stadfæste det,
 Og Træët maae bære Frugter;
 Thi ved en sand Omvendelse
 Udslettes gamle Synder;
 Men hvad er min Bekiendelse,
 Om jeg paa nye begynder?

David's Iste Psalme.
 Ved Justitz-Raad og Landsdommer
 T. Reenberg.

Lyksalig er den Mand, som ey
 I falske Raad vil træde;
 Som flyer og skyer den onde Bey,
 Og Spotte-Muulens Sæde;
 Thi til Guds Bud hans Omhue staer,
 Hand tænker Tiid og Stunde
 Paa Herrens Lov, og paa hans Ord
 Hand Dag og Nat vil grunde;
 Hand lignes ved et Træ, der er
 Ved Becken satt og giber
 Sin Frugt, og den i Tiide bær,
 Hvis Blad ey visned bliver;
 I hvad hand foretager sig,
 Skal hand faae Held og Lykke;
 Den onde Slegt er Avnen liig
 Som Beyret kand bortrykke;
 For Dommen de ey skal bestaae,
 Naar de for Retten komme;
 Ey heller skal en Synder faae
 Sit Sæde blant de Fromme.
 Gud kiender jo de Godes Daad,
 Hand dennem Raade giber,
 Men den Ugudeliges Raad
 Til daarlig Udgang bliver.

PS (519) SE

No. VII.

De VII Davids Poenitentze- Psalmer.

Bed Justitz-Raad og Landsdommer

T. Reenberg.

* * * * * *
Den Siette Davids Psalme.

Hil! vilde du ey straffe mig!
O HERRER! i din Brede,
Ey revse mig u-gudelig
I Bredens store Heede,
Men HERRER! men din Raade tee!
Mig Synden Kraft formeener,
Læg, HERRER! thi jeg finder Bee
I Been og alle Seener,
Ja end min Siæl forfærdet er!
Og HERRER du hvor længe?
Hvor længe skal Misgiærninger
Saa hart mit Hierte trænge?
Vend om O HERRER! vend dig om
Min arme Siæl til gode,
Din Miskundhed, ey anden Dom,
Med Graad jea vil formode;
Thi, skulde din Retfærdighed
Den haarde Slutning fælde:
Gaf bort din Bey! U-Retvished
Skal Helvede undgielde;

Af ney! i Døden ingen kand
 Dig love med sin Tunge.
 I Helvede vil ingen Mand
 Din Priis og Tak udsjunge.
 Jeg er nu træt i Suf og Graad;
 Min Seng er vaad af Taare;
 For jeg dit Bud har overtraad,
 Og ladet mig bedaare.
 Mit Dye dummes, som det slet
 Omkiftet var af Alder,
 Den, som mig trænger, over det
 Lyksalig hand sig kalder;
 Bort, Syndere! bort viger af!
 Min Bøn vil GUD annamme,
 Et naadigt Svar mig HERren gav,
 Dig Satan! bliv til Skamme.

Den 32de Davids Psalme.

Den, som fra Synd er frie og reen,
 Hand siges kand med rette
 Lyksalig Mand, hvis Bred og Meen,
 GUD skyble vil og slette.
 Ja! Salig den, hvis Synder ey
 For Dommen HERren mindes,
 Og i hvis Aand og Levnets Bey
 Slet ingen Falskhed findes;
 Thi der jeg vilde tie det,
 Og skyble Syndens Klynke,
 Strax mine Been vandsmægted slet,
 Bed hver Dags Suf og Klynke;
 Thi Dag og Nat din Haand paa mig
 Blev svar, jeg saa var handlet,

Min Bædſke blev elendelig
 Til Sommers Tørk forvandlet ;
 Jeg vil bekiende frilig ud
 Min Synd for dig, jeg ſagde :
 Jeg vil bekiende for min GUD,
 Du Naade mig tilſagde ;
 Med Bøn den ydmyg derfor maae
 I rette Tiid dig møde,
 Naar ſtore Vandløb kommer paa,
 De hannem ikke ſtøde ;
 Du vedſt mit Skybl og Fiæle-Sted,
 I Nød vil du mig giemme,
 At jeg din ſtore Miſkundhed
 Kand priiſe med min Stemme.
 Jeg vil dig viiſe Bøven ret,
 Jeg vil dig Gangen lære ;
 Mit Dye, ſom har prøvet det,
 Din Styre-Mand ſkal være.
 Bær ! ikke ſom utømmet Heſt,
 Mand ſkal med Bidſel tvinge,
 Paa det ſlig uregierlig Bæſt
 Ey bide ſkal og ſpringe.
 De Onde plages Dag og Tiid,
 Og ſtraffes uden Naade ;
 Men den, ſom ſetter ſin Tiliid
 Til GUD, ſkal finde Naade ;
 Derfor i GUD, min Lyſt og Fryd,
 I Fromme ! glæder Eder !
 I ! ſom af Hiertet elſker Dyd !
 Nu ſiunger høyt og qvæder.

Den 38 Davids Psalme.

Herre! Herre! i din Brede
 Bilde du ey straffe mig!
 I din Grumheds Brand og Heede,
 Spaer mig dog! Jeg beder dig.
 I mig dine Piile siide
 Dybt, jeg trykkes af din Haand,
 Siæl og Krop de ilde liide
 For din Bredes haarde Baand.
 Der er ingen Fred i mine
 Been, for mine Synders Skyld,
 Alle Lemmer lide Piine,
 Legemet er som en Byld.
 Over Hoved gangen ere
 Synder og Misgierninger,
 Da jeg dennem ey kand bære,
 Alt for svær mig Byrden er;
 Mine Saar de ilde lugte
 Af Materiè, Kød og Blod,
 For min Daarlighed at tugte,
 Gud mig dette lide lod.
 Kroget maae jeg mig nedbukke,
 Jeg den gandske Dag maae gaae
 Udi Sørge-Dragt, og sukke:
 Naar skal det dog Ende faae?
 Mine Lemmer, hver en Seene
 Som af Heeden er forbrendt,
 Heele Legem, Marv og Beene
 Er af Sngdom slet bespendt;
 Jeg er bleven svag, og saare
 Mattres ud af Sting og Hold,

Hyle maae , ja , fælde Taare,
 For mit Hiertes onde Taal;
 Søde GUD ! du eene Kiender,
 Hvad jeg ønsker og attraer
 Og min Suk , hvor du dig vender,
 Er jo for dit Dye klar.
 Hiertet slaaer , og heftig bever,
 Styrke haver mig forladt !
 Uden Dynes Lyst jeg lever,
 Det har mig alt sagt god Nat.
 Mine Venner , næste Frende
 Gaaer til Side hver sin Sted,
 Hver en Naboe sig henvende
 Bort fra min Elendighed ;
 Og min Fiende satte Snare,
 Den som vilde see mig Liig,
 Sogt' at bringe mig i Fare,
 Grundede hver Dag paa Sviig ;
 Men jeg , som en Døv , ey hørte,
 Holte Munden , som en Stum,
 Alt hvad de for mig fremførte,
 Var jeg baade døv og dum.
 Thi ieg dig min GUD ! forventer,
 Du min HErre ! du min GUD !
 Trost og Raad jeg fra dig henter,
 Og du mig skal hielppe ud.
 Ellers skulde disse Onde
 Triumphere over alt,
 Naar min Foed den glide Kunde,
 Glæde sig at jeg da faldt.
 Kom derfor ! Thi jeg svarlig
 Halte kand , og snuble slet,

Thi min Pine stedse farlig
 Er for mig, som paa et Bret.
 Mine Synder jeg vil kiende,
 Bælted har jeg mig i Dynd,
 Men til GUD jeg vil ombende,
 Og vil sørge for min Synd.
 Mine Fiender de florere,
 Have Magt og Styrke nok,
 De, som min Fortred begiere,
 Ere mange udi Flok.
 De tilmed, som igien-give
 Ondt for Godt, mig vilde slet
 Staae imod, for jeg vil blive
 Ved det Gode, elske Ret.
 Slip! mig ey min GUD! og HErre!
 Tag hos mig et Blive-Sted!
 Skynde dig, min Hielp at være!
 HErre! du min Salighed.

Den 51 Davids Psalme.

GUD! vær mig naadig, og ey vred!
 Din Miskundhed jeg raaber,
 Afslæt! min Synd, og! stenk mig med
 Din Naades søde Draaber!
 Af min Misgierning toe mig vel,
 Og vask mit syndigt Hierte!
 Min Synd jeg kiender, og min Siæl
 Er idelig i Smerte.
 For dig, for dig jeg Ondskab drev,
 For dig allene HErre!
 At du, om jeg forbandet blev,
 Retferdig skulde være.

See!

See! Jeg i Ondskab dannet er,
 Ja! fra min første Stunde
 I Moders Liv er jeg [desvær]
 Kun sammensadt af Onde!
 See! du til Sandhed har Attraae,
 Og Hyklerie vil hade,
 Og du skal lade mig forstaae
 Din Wiisdoms skjulte Naade,
 Aflose mig med Isop, see!
 Din Klarhed skal mig give,
 Ja! toe mig reen, og ingen Sne
 Saa hvid, som jeg, skal blive;
 Naar jeg er løst af Synd og Meen,
 Lad mig da Glæde høre,
 Paa det de sønderslagne Been
 Sig gladelig maae giøre.
 O! skjul dit Ansigt fra min Daad!
 Slet ud min' onde Drifter,
 For dig jeg her med Suk og Graad
 Og salte Taare skrifter.
 Et Hierte reent, O Gud mig giv!
 Som elsker dig allene!
 Forleen en Aand udi mit Liv,
 Som dig vil stadig tiene!
 Forkast mig ev! men Herre skaan!
 Din Aand lad mig beholde!
 Trøst mig igien! en villig Aand
 Lad stedse mig opholde!
 Jeg andre Overtrædere
 Vil lære dine Beye,
 Omvendes skulde Syndere,
 Og for din Throne neye.

Fra blodig Skyld D! frie mig ud!
 Jeg skal med Røst og Tunge
 Min Gud min Bøfærds store Gud!
 Din Ret og Dom udsiunge.
 Lad, HErre! mine Læber op!
 Min Mund skal ey forglemme
 Alt prise dig, men Siæl og Krop
 De skulde sammenstemme.
 Du vilt ey Offer eller sligt,
 Jeg ellers vilde give
 Dig det, men saadant tæffeligt
 For dig ey skulde blive.
 En sønderknused Aand og Siæl,
 Et Hierte sønderslaget,
 Guds Offer, er af hannem vel
 Eraget og andtaget;
 Lad Zion og din Christendom
 Staae stadig uden Fare!
 Jerusalem du runden om
 Med Muure skal bevare.
 Dig Offer af Retfærdighed
 Skal da med Lyst behage;
 Brænd-Offer, Dren dertil med
 Dit Altare skal tage.

Den 102 Davids Psalme.

D HErre! hør min Bøn og lad
 Min Klage for dig komme!
 Skiul ey dit Ansigt for min Graad,
 Bøn Dret mig til fromme!
 Paa Nødens Dag vær mild og blid,
 Og skyud dig mig at høre!

Thi saasom Nøg forgaar min Tiid,
 Min' Been de blive tørre
 Som Græs; mit Hierte mig, mit Brød
 Alt æde, vil formeene,
 Og Beenet hengde ved mit Riød,
 For Hylen skyld alleene.
 Som Rørdrum udi Orkener,
 Som Falk paa øde Steene,
 Jeg var ret som en Spurre, der
 Paa Taget sidder eene.
 Min Fiende mig til Spot og Skam
 Mig dagligen forhaante,
 Og den, som var mig ond og gram
 Bed min Ulykke bandte;
 Udi min Nød, som andet Brød,
 Jeg Afke maatte æde,
 Med Graad, som af mit Dye flød,
 Mit Glas jeg maatte væde.
 Din haarde Trusel bredelig
 Til Dom mig vilde kalde;
 Thi du vel høyt opsatte mig,
 Og lod mig atter falde.
 Som Skyggen hælder, skriider fort,
 Saa vare mine Dage,
 Og jeg, som Græsset, visner bort,
 Forlop maae snarlig tage.
 Men HErre! du evindelig
 Skal blive, og din Ære,
 De leve skal udødelig,
 Mens Slegters Slegter ere.
 Op! HErre! vær din Kirke bliid!
 I Tiide dig forbarne!

Thi det er den bestemte Tiid
 At reffe Zion Arme ;
 Thi dine Svenne fryde sig
 Bed hendes Steen , og siige
 Gid ! hun var bygt , men sørgelig
 Den see i Støv at ligge.
 Det Hednings Folk dig frygte skal,
 Og Jorderiges Konger,
 De komme frem i Hobe-Tal
 At love dig med Tunger ;
 Thi HErren haver Zion bygt,
 Hand sees udi sin Ere ;
 Den Eenlige kand siige trygt :
 GUD vil os naadig være ;
 Og dette kommes skal i Hu
 For dennem, som os følge,
 Det Folk , som skabes skal endnu,
 En HErrens Lov skal dølge.
 Hand af sin høye Helligdom
 Medsaae , sit Dye vendte
 Til heele Jorderige , som
 Hand Trøst og Glæde sendte.
 De Fangnes Suk hand hørte paa,
 De , som fordømte vare,
 At skulde døe , dem bad hand gaae
 Sin Bey fra Dødsens Snare,
 At de af Zion komme frem,
 GUDs Navn at kundbar giøre,
 Hans Lov skal ald Jerusalem
 Med Glæde faae at høre.
 Naar Folkene tilsammen gaae
 At dyrke GUD allene,

Og Konge-Kiiger samles maae
 Den HErre GUD at tiene.
 Hand gjorde mig paa Beyen svag,
 Min Tiid hand lod aftage;
 Jeg sagde: GUD mig ikke tag!
 Midt hen i mine Dage,
 Du HErre! u-omskiftelig
 I Ewighed skal være?
 Og dine Aar evindelig
 Fra Slegt til anden ere!
 Der Jordens Grundvold for dig laae,
 Du sagde: Skee! det skeede,
 Og ved et mægtigt Borde saa!
 Sig Himlene beteede.
 De skulde sandelig forgaae,
 Men du, din Magt og Vælde
 Jo bliver, naar de skiftes maae
 Som Klæde-Baand af Ælde;
 Du dennem, som et Klæde, skal
 Omskifte, veyle, vende!
 Du samme bliver, uden Tal
 Din Tiid faaer ingen Ende;
 Men du den Slegt, som tiene dig,
 Bestandelse skal give,
 Og deres Sæd evindelig
 For dig stadfæstet blive.

Den 130de Davids Psalme.

Af Dybet raabte jeg til dig,
 O! HErre! hør min Klage!
 Og lad dit Ore naadelig
 Min Suk og Bøn antage!

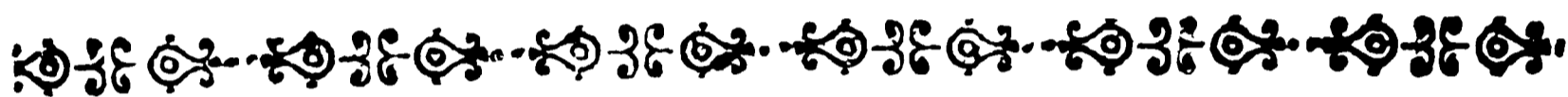
Thi, vil du Synden agte paa?
 Og, HErre! den opskrive,
 Hvo kand for dig uskyldig staae?
 Hvo kand bestandig blive?
 Hos dig er dog Forladelse,
 Stor Miskundhed og Naade,
 Derfor med Frygt og Bævelse
 Vi skulde Synden hade.
 Min Længsel efter HErren stod,
 Min Siæl ey vilde vige
 Fra GUD, paa dig jeg mig forlod,
 Dit Ord kand ikke svige.
 Min Siæl til GUD langmodig seer,
 Med større Længsel higer,
 End Bægteren, der søvniq er,
 Til Morgen=Stiernen figer;
 Sætt Israël! dit Haab og Liid
 Til GUD, lad hannem raade!
 Hand viser dig i rette Tiid
 Stor Miskundhed og Naade,
 Hand Israël, og deres Tal,
 Som Poenitentze giøre,
 Af Synderne forløse skal,
 Og dennem naadig høre.

Den 143 Davids Psalme.

GUD! hør min Bøn! og see dog ned
 Til mig udi min Naade!
 Svar mig udi din Troefasthed!
 Og din retfærdig Naade;
 Kom ey til Doms! men naadig vær!
 Gaf ey med mig i Rette!

For dig ey Riød retfærdigt er,
 Om du vil H Erre ! trette ;
 Min Siæl af Fienden lider Nød,
 Hand mig til Jorden stødte,
 Jeg laae i Mørkhed som en Død
 I Muld og Gravens Hytte,
 Derfor min Aand i mig er slet
 Forstyrret og uroelig,
 Og i mit Liv mit Hierte ret
 Fordervet , vanke modig.
 Den gamle Tiid mig randt i Sind,
 Jeg paa din Gierning tænkte,
 Din store Skabning faldt mig ind,
 Hvad gode du os skienkte ;
 Jeg strakte ud til dig min Haand,
 Min tørstig Siæl den hūger
 Alt efter dig , som tørstig Land,
 Der efter Regnen skriger.
 Bønhør mig snart ! min Aand gaaér hen,
 Dit Ansigt ey bortviger,
 Jeg ellers skulde ligne den,
 Der ned i Graven stiger ;
 Lad mig i Morgen-Stunden faae
 Din Misfundhed at høre ;
 Thi jeg dig haver Haabet paa,
 Du Veyen mig kundgiøre !
 Som jeg skal gaae til dig , O GUD !
 Jeg Siælen løfter , H Erre !
 Fra mine Fiender frie mig ud !
 Mit Skybl du skal dog være.
 Lær mig at giøre hvad du vil,
 Du er min GUD alleene.

Din Nand er god, hand før mig til
 Det Land, jeg dig kand tiene.
 Du Herre! for dit store Navn
 Mig skal i Livet holde,
 Min Siæl skal komme til sin Havn,
 Din Godhed skal det volde.
 Du af din store Miskundhed
 Aldeles skal udlette
 Dem, som mig giøre stoer Fortræd,
 Og altiid eftersette;
 Ja! hver, som giør min Siæl Uroe,
 Du plat vil undertrykke;
 Thi jeg er jo din Tiener troe,
 Du staaer for ald min Lykke.

No. VIII.

Verdens Forfængelighed.

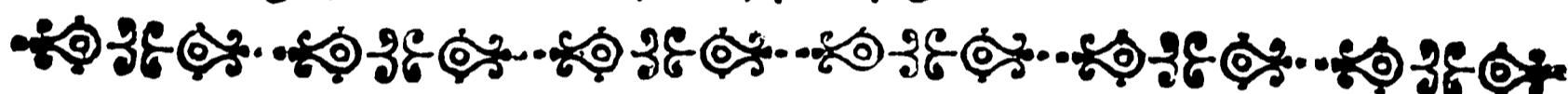
Bed Justitz Raad og Landsdommer

T. Reenberg.

Svad er Verdens Pragt og Velde?
 Ere, Riigdom, Sølv og Guld?
 Vil sig nogen til dem helde?
 Snubler hand, ja! gaaer omkuld,
 Store Slotte, Herresæder,
 Høye Tituler og Rang,
 Blinde-synet Hierter glæder,
 Men omsider gaaer sin Gang;

Slion.

Skionhed , Styrke, Byrd og Stamme,
 Nemme, Wiisdom og Forstand
 Af Naturen vi annamme,
 Døden dog ey hindre kand ;
 Venner, Selskab, Fryd og Gilde,
 Epil og Leeg, Musik og Sang
 Stiæle Tiden, Timen spilde,
 Gjør til Livet Veyen trang.
 Om vi end, som smaae Monarcker,
 Havde ferske Søer og Strand,
 Grønne Skove, Fiske-Parcker,
 Enge, Bange, Jord og Land,
 De dog visne skal som Blade ;
 Den allene siges riig,
 Som paa Guld vil sig forlade,
 I hans Ord forlyste sig.

No. IX.

Passions-Bøn.

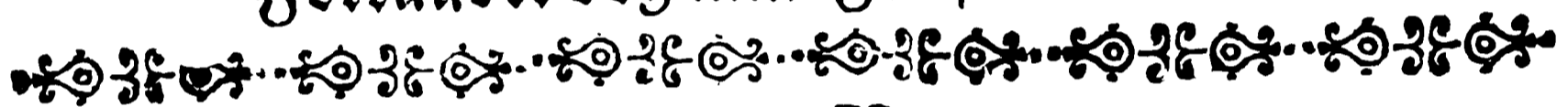
Bed Justitz-Raad og Landsdommer
 T. Reenberg.

Bliv ! syndigt Dye til en Brynd !
 Og brist Steen-haarde Hierte !
 Med Suck i Suck begræd din Synd !
 Tænk paa din Jesu Smerte !
 Erindre dig hans blodig Sved,
 Da hand med Døden striide,
 Og see ! med hvad Taalmodighed
 Hand Pinen vilde liide !

M m 5

Forz

Forraad, forladt, fornægted slet
 Af dem; som skulde være
 Hans eget Folk, som kiendte ret
 Hans Guddoms Magt og Ære;
 I Ansigtet sig spytted lod,
 Tog Hugg af Riis og Næve,
 Uskyldig Lam ald Spot udstod
 Min Siæl igien at kræve.
 Men jeg, ureen fra Taae til Top,
 Hvorledes tør jeg møde
 For Guld? den jeg med Siæl og Krop
 Selv hielper til at døde.
 Jeg Judas selv med venlig Mund
 Min Jesum venlig hælser,
 Som en Forræder samme Stund
 Forraader dog min Frelser.

No. X.

Om Land-Militien.

Bed Conferens-Raad Helt

Anno 1703.

Sylvander tilig Dags den gyldne Morgen-Røde
 Udi den grønne Lund udgangen var at møde,
 Hand uformodentlig Calliope der fandt,
 Som syngendes og glad en Krands af Blomster
 bandt.

Hand sig den Frihed tog, at spørge den Gud-Zinde
 Om Krandsen, den hun der saa tilig kom at binde,
 Var Alexander meent? om den for Cæsar var?
 Men see! hun smilendes ham dette gav til Svar:
 For

For Cæsar fordum Tiid jeg Krandsse nok har bundet,
 Og Alexander vel hos mig har Krandsse fundet;
 Men Alexander mig har tit gjort haan og rød,
 Maar jeg ham i en Krands Olive-Blomster bød;
 Af idel Laurbær-Pragt hans Krandsse skulde være,
 Dertil stod ald hans Lyst, deri bestoed hans Ære,
 Men hver en Krands hand fik, hver Krands hand
 tog imod,

Man i hans Hænder strax besmittet saae med Blod.
 Ja! Cæsar selv sit Rom midt i Triumphers Glæde
 Har seet udfæld i sort, at sørge og at græde,
 Hans tappre Krigs-Mænds Blod og mange Enfers
 Graad,

Triumph og Krands hos ham har blodig gjort og
 baad.

For dem jeg nu en meer saa tiilig er paa Færde,
 Mey! denne Krands er meent Kong Friderich den
 Fierde,

Hans Navn paa Helicon nu alt opskrevet staaer,
 Til ald den Ziir og Priis, som Helicon formaaer.
 Alt Helicon har seet, da hand sit Arve-Sæde
 Af Himlen nyelig fik paa Thronen at beklæde,
 Hos Ham udi hans Land endnu langt større Ting
 End hos de andre Toe den halve Jord omkring.
 Af fire Fienders Magt imod ham sammenkaldet,
 Da hand paa Thronen steeg, paa engang overfaldet,
 Hand deres Mængde sig saa lidt anfegte lod,
 Hand uforkærdet jo dem alle gif imod.

Hand mod dem gif til Bands behiorted, som en Løve,
 Og Verden af hans Moed lod see den første Prøve,
 Saa Fienden, ved et Blink af Lovens skarpe Kloe
 Paa Grendserne viist af, hans Lande lod i Noe.

Til

Til Vands hans Fiende vel indsneeg sig paa hans
 Strømme,
 Med sminked Venfabs Skin heel lidet at berømme,
 Og mindre det endnu, som Fienden derved vandt,
 Da hand mod Venfabs Skin Mands Moed og
 Hierte fandt.

Za! Helicon har seet og aldrig kand forglemme,
 Saa lenge Musers Chor har Strenges Leeg og Steme
 Til store Kongens Priis, med hvad Heroisk Moed
 Kong Friderich dog ondt med godt betale lod.

Uld heele Verden saae, det varede ey længe,
 De samme Fiender selv til Hielp hos ham at trenge,
 Uld heele Verden saae og vidne kand derom,
 Hvor mandelig hand dem til Hielp og Redning kom.
 Har Alexander vel, og Alexanders Aber,
 Med hvad Forundring end mand paa dem gloer og
 gaber,

Hvad deres Navne end med Storhed pralet har,
 Os viist Exempel af en Dyd saa stor og rar.
 Mey! det langt bedre var, en Alexander lærde
 Monarchers Storhed af Kong Friderich den Fierde,
 Hør! hvad Erindring mand i Musers Synge-Chor
 En Alexander gav engang herom i Fior:
 Græd Alexander ey! græd ey fordi din Fader
 Dig ikke Lande nok i Verden efterlader,
 Hvor du kand føre Krig, og hvor dit høye Moed
 Kand legge Ære ind med dine Kiempers Blod.
 Gjør som Kong Friderich gjør udi sine Riger,
 Hand nok saa høyt, som du, i Ærens Tempel stiger!
 Hand gjør udi sit Land med Fred langt større Ting,
 End du med ald din Krig den gandske Jord omkring;
 Med

Med Geyer og Triumph du overalt vil prange,
 Og selv du overalt er Hovmod's Træl og Fange,
 Som dig med ald dit Folk af Macedonien
 Vel eengang førde ud, men aldrig ind igien.
 Men see! Kong Friderich midt paa sit Arve-Sæde
 Hans Lands Lyksalighed og ald hans Folkes Glæde
 Eileviggvarende Triumph for sig har giordt,
 Saa mangen ærlig Siæl, saa mangen Ære-Port.
 Blant Laurbær-Blade hand endog Oliven-Dviste
 I Krandsen ey forsmæer, hand veed, det du ey vidste,
 Hand veed, af hvad slags Træ Alcides Kølven skar,
 Som hand ald Verdens Kreds til Fred og Frelse bar.
 Den Stamme hand med Lyst hans Lande lader pryde,
 Med Lyst hand Landene dens Frugter lader nyde,
 Da du den rykker op fra Koede, hvor den staaer,
 For Frugt deraf kun Blod for Dig og Dine faaer.
 Med Tordens Bulder du forskrekker alle Stæder,
 Kong Friderich sit Navn med Fred og Fromhed
 glæder,
 Endskiønt hand Torden nok i Haanden ferdig har,
 Thi det skal Trolde'n nok med Tiden blive vaer.
 Hand efter Torden ey fornøden har at lede,
 Udi sit Cimber-Land, hand har den alt til rede
 I samme Cimber-Moed, som til at skielve kom
 Europa fordum Tiid fra Eyder-Flod til Rom.
 Hand seer i Dag den Dag at Moedet er det samme
 Udi det samme Blod, den gammel Cimber-Stamme
 Hand seer at spiire ud i Danske Bønder-Børn;
 Der fødes ved enhver en Orn udaf en Orn.
 Hand derhos ogsaa veed og seer at samme Styrke,
 Som Alger, Jord og Eng med Staal og Jern kand
 dyrke,
 Den

Den Alger, Jord og Eng udi hans Cimber-Land
 Vel og med Staal og Jern mod Fienden værge
 Land.

Det Moed og Styrke da i Dydens Brug at øve,
 Mod Fiendens Staal og Jern at staae sin fulde Prøve,
 Hand lader Cimber-Børn hos Mars i Skole gaae,
 Og Moed og Styrke der med Jern og Staal beslaae.
 Dermed det Staal og Jern, som Bonden til sin Alger
 At dyrke har i Brug, i dobbelt Glands tiltager,
 Og glimrer i den Haand, som i et Hatte-Fug
 Har lærdt at bære det til Martis ædle Brug.
 Thi naar nu Cimber-Børn hans Skjold og Vaaben
 bære,

Alf Mars de lære bør at bære det med Ære ;
 Og med det samme hand i Landet Ar fra Ar
 Alf Cimber-Børnene nu Land-Soldater faaer.
 Stor Ære Græcken-Land med konstigt Arbejd vinder,
 Alf Marmor og Metal mand Guder og Gudinder
 Med Konst nok der har giordt ; hvad Konst mand
 deri seer,

Dog kuns for Dyet er, og ellers intet meer.
 Langt større Konst mand her i Cimber-Land har
 fundet,

Til Martis ædle Brug paa Moed og Styrke grundet ;
 Mand her af Bønder-Børn har mangen Ajax giort,
 Saa ferdig her til Kamp, som hin for Trojæ Port.
 See an ! den Land-Militz Kong Frideich indstifter,
 Trods din Ære-kantig Hær med alle dens Bedrifter !
 Trods ald den Magt du toeg i Macedonien !
 Og førde den derud, men aldrig ind igien.
 Til Landets eget Gavn hand bruger Landets Styrke,
 Hand Bonden selv sin Jord med Ploven lader dyrke,
 Men

Men hver en Plov hand dog bevæbner med et
Skield,
Dg styrker Bondens Arm mod Fiendens Magt og
BOLD.

Den Arm, som i en Loe en Plegel veed at svinge,
Den lærer hand i Strid at tærskke med en Klinge,
Den Haand, som Sæden veed i Jorden at strøe ud,
Og Fiendens Ribbeen lær at saae sit Lod og Krud.
Ja! Danske Bønder-Børn, samt Nordiske Fjældes
Dreunge,

Der bruger Staal og Jern paa Alger og i Enge,
Har sytten hundred eet har lært til Landets Værn
Paa gammel Cimber-Viis at bruge Staal og Jern.
Til Føeds de først har lærdt med Mandighed at stride,
Dg alt hvad Martis Børn i Krigs-Tog bør at viide,
Derneft Kong Friderich dem og har sadt til Hest,
Alt stride hvor det sig i Strid beqvemmer best.
Saa snart hand fandt for godt det Folk til Hest at sette,
Dg Mars Befaling gav Dragouner at indrette,
Det var ham kun et Ord og strax udi hans Land
Har sytten hundred toe stod ferdig Hest og Mand.
Dragounen efter Hest i Cimber-Land ey tøver,
Fra Macedonien hand Heste ey behøver,
Den Danske Hest sin Mand i Kamp kand bære
frem,

Den, Trods Bucephalo! sin Rytter bærer hiem.
Saa dersom Biørnen sig paa sine Dag-Been reiser,
Dg som Ixions Børn med Heste-Halsen kneiser,
Hand i sit laadne Skind skal føele Løvens Kloe,
Dg paa sit Pande-Been Dragounens Heste-Skoe.
Til Hest da og til Føeds Kong Friderich den Fierde
Sin Land-Militz nu har, den, som et evigt Gierde,
Staar

Staar grøn paa Eege-Soed om Alger Skov og Eng,
 Saa lenge Bonden har i Huset Barsel-Seng.
 Olive-Stammen nu mand seer hans Land at pryde,
 Alt blomstres Nar fra Nar og Greene at udfyde,
 Hvoraf Alcides selv i Cimber-Lande skal
 Sin Haand bevæbnet see med Kølver uden Tal.
 Saa har Kong Friderich til Lande-Fred at holde,
 Og Cimber-Moed sin Vagt mod Biorne og mod
 Trolde,

Til samme Cimber-Moed hand og i Naade veed,
 Sin Throne og sit Spir igien at bøye ned.
 Ja! Alexander see! hvor Kongelig hand lønner
 Det fiætte Cimber-Moed, hand seer hos Bondens
 Sønner!

Det Porus segter for og Persiens Monarch,
 Det har hand Bondens Søn forvundet i Danne-
 marck.

Hvad har vel Jupiter i ald hans Magt og Eye
 Den ædle Frihed her paa Jorden kand opveie?
 Ald Jorden, som den staaer, det bliver vel derved?
 Er Frihed ey derhos? er kuns Elendighed.
 Den ædle Frihed var for Bondens Søn forlaaret,
 Med Trældom til det Sted, hvor hand var fød og
 baaret,

Hand evig bunden var; fra dette Trældoms Baand,
 Kong Friderich har løst ham baade Soed og Haand.
 Ja! det ufødte Barn, til Trældom nys undfanget,
 Og Moders Liv af ham sin Frihed har erlanget,
 Hans Haand og Seigl derpaa hver Bonde-Kone
 seer,

Hun aldrig vorret skal til Verden føde meer.

Luci-

Lucina nu med Lyst ved Barsel-Sengen møder,
 Med Glæde nu sin Søn en Bonde-Kone føder,
 Og med hans Friheds Brev optager i sin Favn,
 Samt kysser Friderich den Fierdes store Navn.
 Ja hvert et Sæde-Land sig glæder og sig fryder,
 Og dobbelt Frugtbarhed i Straae og Ayr udskyder,
 Til Vidnesbyrd herom, hvad Deel det har deri
 At Sæde-Manden nu fra Trældom er giordt frie.
 Hver Bonde sine Børn om Tusind Mar skal viise
 Det gyldne Friheds Brev, ja skal lykkelig priise
 Den Moder, som gav die, det Liv som svanger var,
 Den Tiid Kong Friderich den Fierde-Kronen baer.
 See Alexander! her af Konge-Moed en Prøve,
 Det du saa praler med fra Konge-Børn at røve,
 Og gjør Triumph deraf, det faaer en Bonde-Søn
 Nu hos Kong Friderich i Tienesten til Løn.
 Din Priis kun liden er, ja! mindre end du tænker,
 Naar du en Fangen Prins igjen sin Frihed skienker;
 Thi Himlen kuns heri en Kans-Mand bliver var,
 Som bærer det igjen hand først borttranet har.
 Med Torne-Krone du heel store Ting udretter,
 Og det du den igjen ham paa hans Hoved sætter;
 Men gjør du ham dermed vel større end hand var,
 Da hand foruden dig og Bolds-Mænd Kronen
 bar?
 Mey hvad Kong Friderich bortskienker er en Raade,
 Som ham af Himlen selv er givet for at raade;
 Hans Gave og hans Skienk en Mand lykkelig gjør,
 Med det hand aldrig saae udi hans Ene før.
 Hvad stort mand end om dig i Verden vil fortælle,
 Med ald dit Væsen du har Frie-Folk giordt til Trælle,
 N n Kong

Kong Friderich hand har af Trælle Frie-Folk
giorde,

Hvis Navn tilkommer helst den Priis at kaldes stort.
Alt hvad Kong Friderich i Verden foretager,
Hand følger Himlens Wiis og Skik i alle Sager,
Hvad godt Kong Jupiter mod Jorden giøre kand,
Det giør Kong Friderich imod sit Cimber-Land.

Alt Landet inden til hand glæder og hand pryder,
Ald Ufærd uden fra hand hemmer og forbyder,
Mod Ufred hand alt har sadt Bagt og Bærn til
Lands,

Men see ! hand har det og ey mindre sadt til Bands.
Var Nord-og Oster-Søe tie gange fuld af Trolde,
Hav-Trolde veed hand dog fra Landene at holde,
For Trolde vove dem at komme for en Dag,
For Trolde-Lynets Ild hand har og Torden-Slag.
Hand Orlogs-Flode har og Skibe paa hans Strøme,
Om Biørnen lyster der paa Fiske-Jagt at svømme,
Hand Jæger-Kedskab har og Folk hvormed hand
kand

Anstille Biørne-Jagt udi den salte Strand.
Ehi see ! Kong Friderich hand gjorde snart til Skæme
Tre store Floders Magt og det med fire Pramme,
Sandt nok at Biørnen slap med andres Hielp i
Land,

Dg efter Honning strax ham Tandem løb i Vand.
Men da hand Honningen formeente best at slikke,
Hand som en Jagt-hund sig fandt bunden i en Strikke,
Da andres Hielp slog feyl, hand som en Hare løb,
Dg sulten bag hans Skier i Skiul for Løven krøb,
Nar sytten hundred tre saa snart hans Order gives,
At Søefolk til hans Flag og Flode skal beskrives,
Strax

Strax hver en Cimber-De, hver Stad, hver Fiord,
og Havn,

Al Søe-Folk er saa fuld, som Fisk er fuld af Ravn.
Det Folk med Glæde sig i tusind Tal indstiller,
Det kække Cimber-Moed enhver i Dyet spiller,
Enhver er ferdig til paa Bjørne-Jagt at gaae,
Og hver en Hav-Trold bort fra Strømmene at slaae.
Neptunus selv det Folk Kong Friderich til Ære
Opfostrer i sit Hoff, til Søe-Mandskab at lære,
Fra Buggen op dem der hver Triton lære maae,
Paa Havets huule Ryg i Gange-Vogn at gaae.
Der lære de paa Konst igiennem hver en Bølge
Neptunum i Triumph og Ære-Færd at følge,
Den brave Søe-Helt dem selv gjører Compagnie,
Hand giennem Vand og Søe dem viser Bey og
Stie.

Udi hans Selskab da og blant hans stolte Svenne,
De frække Cimber-Børn dem dygtig maae tilvenne,
Paa Landets Sundheds Skaal at svare til god
Taar,

Saa dem det salte Skum om begge Dren staar;
Som Nectar hver en Skaal det kække Folk fordøyer,
Langt fra at Cimber-Børn har Frygt for vaade
Troer,

Den mindste deriblant hvor spodsk maae hand eg
lee?

En Macedonier paa Indi-Flod at see.

Ja meer! Neptunus veed op af det mørke Kiige
Sin Broder at formaae paa Havet at opstige,
At lære Cimber-Børn i idel Røg og Damp
Med uforfærdet Moed for Seyr at gaae i Kamp.

Hand dem som Staal og Jern Kong Friderich den
Fierde

Til Tieneste og Brug i Jlden lader hærde,
Mod dem Hav-Trolden nu med Røg, med Damp
og Jld,

Kun som en Glynder er, og Bjørnen som en Sild.
Med dem Kong Friderich udi de dybe Bunde
Gjør Muure trint omkring hans Riger og hans Lande,
Saa hver en De og Plet saa sikker er og tryg
Som nogen Nisfugls Boe paa Havets stolte King.
Med dem Kong Friderich sig Havet undertvinger,
Bed dem fra Poel til Poel paa Beyrets raske Binger
Hans høye Navn og Magt ald Verden føres om,
Hvor Alexanders Navn og Rygte aldrig kom.
Saa har Kong Friderich den rette Grundvold fundet,
Hvorpaa hans Landes Floer og Velstand nu er grun-
det.

Ga fundet i sit Land den Klippe og det Fjeld,
Hvorfra Triumphen har sit rette Kilde-Veld,
Saa veed en stor Monarch udi sit Folkes Glæde
Og Lands Lyksalighed midt paa sit Purpur-Sæde
Alt finde der Triumph, som aldrig ventes fand
Af Staal-og Klippe-Blod udi en andens Land.
Saa veed en Stor Monarch hvad Pallas ret vil sige
Med Baaben og med Skiold; hand seer hun har til-
lige

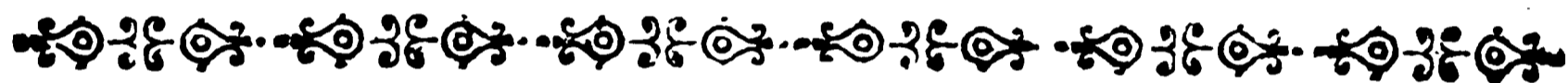
Olive-Grenen hos, og heel vel bliver vaer
Til hvad for Himmelsk Brug hun Skiold og Baas-
ben har.

Saa veed en stor Monarch langt større Priis at finde
For sig i det hand har, end hvad det er at vinde

I det

G det hand mueligt faaer ; en Fugl er jo forbist
 Langt bedre i hans Haand, end ti paa vilden Dvift.
 Saa kand Kong Friderich en Alexander lære,
 Hvormed en stor Monarch forhverver Priis og Ære,
 Og sig foruden Blod og unødvendig Krig
 Paa Jorden Jupiter i Himlen selv gjør liig.
 Hand Jani Tempels Dør i Landene tillukker,
 Oliver hand udaf Alcidis Kølve plukker,
 Den Kølve hand dog har ved Templens Dør bes
 reed,

Om nogen der sin Haand og Finger gjør for breed.
 Med Fromhed Jupiter og Fred regierer Jorden,
 Saa gjør Kong Friderich ; har Jupiter sin Torden,
 Kong Friderich har sin ; men den for Trolde er ;
 For Nesten Fred og Fryd hos ham og Jupiter.

No. XI.

Til

Kong Christian den Femte,

Paa hans Fødsels-Dag Ao. 1697.

af Th. Kingo.

Alaer Firmamentet op ! O store Guddoms Dye !
 Lad Soel og Lys og Liv og Lykke sig hensejle
 Med Styrke, Sundhed, Fred i Himlens Velbehag
 Oppaa Kong Christian den Femtes Fødsels-Dag.
 Nu ! Store Fader, vor Monarch, vor Soel i Norden,
 Er atter denne Dag af Guld omstraalet vorden,
 Alt ingen Horizont, saa vidt hans Neger gaaer,
 Udi Formørkelses og Græde Klager staaer.

N n 3

Hans

Hans Liv, som Soelen, sig med Kraft og Obægning
 strekker

Til hver hans Underdan, som dennem daglig rekker
 Sit Konge-Spiir, som Hielp og Naade tegner paa,
 Hvortil enhver ved Dyd kand sikker Udgang faae.

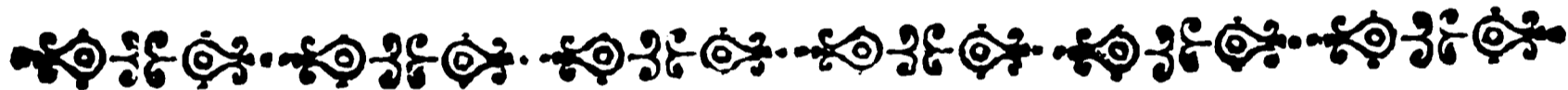
O Evilling-Kiiger! som er Kongens Arve-Sæde
 Opmuntrer eder paa hans Fødsels Dag med Glæde,
 Lyk=ønsker! beder for vor Konges Liv, som er
 Den Lykke-Krone, som enhver af eder bær.

Almægtig Himmel! som i Kongens Hænder rører
 Det store Scepter, som hand ved din Naade fører,
 Befæst! hans Stoel i Fred og lad den blive klæd
 Med ald Lyksalighed ved Kongen og hans Sæd.

Den Dag, den ynskte Dag, som Soelen nu beren=

der

Og viser Verden i vor Konges Liv=Calender,
 Fem gange ti og et omloben Levnets Aar
 Ti=doble sig indtil hand mæt af Verden gaaer.

No. XII.

Paa

Hans Kongl. Majest's. Sundhed,
 Af den Nordste Guld=Velkomst.

Ved Th. Kingo.

Suld=mured Drikke=Kar! du store Guders Begger,
 Som drikker Druens Strøm, der dig paa
 Bredden ligger,

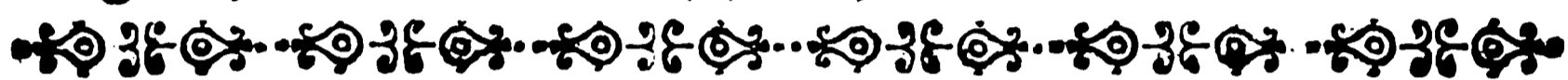
Du draak tilforen Vand udi Afgrundens Braae,
 Der du end omflødt var, og før dig Soelen faae.

Men,

Men, der Kong Christian dig lod til Lyset føre,
 Og slikt et Konst=Verk af din Klumpe=Krop lod giøre,
 Da loed du see at du din Moder tegner paa,
 Du ligner hendes Field, Skov, Fæstning, Elv og
 Aae.

Det er paa Kongens Skaal, gid! Fryde=Strømme
 flyde

Langt ind i Kongens Huus, gid! Lykken hannem lyde,
 Indtil Hand naaer sit Meed, det ønskes tusend maal
 For hver en Draabe, som her er i denne Skaal.

No. XIII.

EPIGRAMMATA.

No. I.

Om Kierlighed.

Hylas indbilder sig at Kierlighed ey meere
 I Verden nu er til; men, om hos ham og fleere
 Hans Liige=Mænd den ey just findes udi Fleng,
 Den findes dog i min og Turtel=Duens Seng.

No. 2.

Om Kierlighed.

Om du vil Kierlighed i Verden nu oplede,
 Gaf hen! og leed den op i Turtel=Duens Reede,
 Blant Mennisken deraf du finder nu ey meer,
 End hvad du i en Bog og Elskovs Breve seer.

No. 3.

Sil Conferentz=Raad Fr. Rostgaard,
 Da Ham hiemsendtes sit Danske Lexicon.

SS in Kære Ven!
 Her er dit N,

N n 4

Det

MS (548)

Det fra min Ven
Kun slet igien
Til Dig gaaer hen!
For Gierningen
Tag Billien
Min Kære Ven!

No. 4.

At Lykken mangen gang et Drog langt meere ærer,
End som en duelig Mand, og det paa Ryggen
bærer

Til Floer og Velstand frem, det Marcus ikke troer,
End dog hand sidder selv i Velstand og i Floer.

No. 5.

Mads Nager-Karl var syg, og skulde nu annamme
Ufløsning af vor Præst; men, da hand i det same,
Sik Kalk og Dist at see, Hr. Ole! sagde hand:
Paa dette Pant jeg ey ret meget laane kand.

No. 6.

Sorgiebes Junker Mads sit Herre-Sæde priiser,
Og hver Mand der sin Pragt i alle Kraager viiser,
Hver Bæg, hver Loft og Gulv forgyldet op og ned,
Hand praler dog kun med hans Bønders suure
Sveed.

Med bedre Kæet og Skiel en Bondes Hytte priises,
Hvori en gammel Flint og rusten Kaarde viises,
Som hand i sidste Krig med blodig Næve toeg,
Da hand i sit Geleed stoved Karl, og Fienden sloeg.

No. 7.

At Paris i sit Ball iblant de tre Gud-Znder,
Hold af den deyligste; deri mand ham befinder
At have giort en Faut; den Faut bestaaer maaskee
Deri dog, at hand ey holt af dem alle tre.

No.

No. 8.

Grue Life i sit Speil sig seer ret smuk at være,
 Hun vil det Speil herom og Bidnesbyrd skal
 bære;
 Det Bidnesbyrd er godt; men hun det kunde faae
 Langt bedre dog, om hun med andres Dyne saae.

No. 9.

Foruden Siæl og Krop et Liv er lidt at agte;
 Mand Rieerlighed hos os som Siælen kand be-
 trachte,
 Skal denne have Liv, og være vel ved Huld,
 En Krop vil da dertil, den Krop vil være Guld.

No. 10.

Claus ingen Ende paa sin Lærdom veed at finde,
 Den Lærdom hans Forstand mand seer dog at
 forblinde,
 Det saa hans Hierne gaaer med hvad hand kand og
 veed,
 Som naar for meget Vov paa Lyset drypper ned.

No. 11.

Du kjober dig en Grav, og den med Guld betaler,
 At komme vel deri dig koster mangen Daler,
 Var det ey bedre, at du Guldet dertil gav,
 At komme vel igien engang udaf din Grav.

No. 12.

Alt hvad hos Mennisket kand siges godt at være,
 Det siger mand om Gud, dermed mand Gud vil
 ære
 For Verden seer, hvor høyt den end vil bryste sig,
 Den ey kand ligne Gud, Gud den skal være liig.

No. 13.

Sig nødig Adam lod af Paradiis udjage,
Mand nødig faaer hans Børn derind igien til-
bage,

Hvad har vel Paradiis for Virkning i vor Sind?
Mand nødig vil derud, mand nødig vil derind.

No. 14

Den allerbeste Mad kand blive let fordervet
Udi et skident Fad; Matthis sig har forhvervet
I Hiernen Lærdom nok til Siælens Kost og Mad,
Men Skaden er, den Mad kom i et skidet Fad.

No. 15.

St. Peder gif til Fods, hans Eftermand hand rider
Med prægtigt Følgeskab og Stadk paa alle Sider,
Hvo kommer hand til det? jo! herpaa gives Svar:
En Fyrste Paven er, det ey St. Peder var.

En Fyrste Paven er, den maae hand gierne være,
Men naar den Fyrste dør, om hand med ald sin Ære
Da ned til Helved skal, som heel vel hendes Kand,
Siig mig! hvor bliver da Sanct Peders Eftermand?

No. 16.

Med Peder Paven ey nu siige skal med rette:
Jeg har ey Guld, ey Sølv; endnu langt mindre
dette:

Min Ven! Stat op! og gaaf. Men Skaden er at
hand

Det første ikke vil, det sidste ikke kand.

No. 17.

Frue Trine yncker sig at kunde leve længe;
Om den Lyksalighed kuns var at faae for Penge,
Halv-Deelen af sit Gods hun gierne gav dertil,
Men see! Frue Trine dog ey gammel være vil.

No.

No. 18.

Lidt godt fand Adrian bevise sine Benner,
 Og dog, hvor lidt det er, hand Tak dermed fors
 tiener,
 Men Mads gjør dobbelt godt ; thi naar hand det har
 gjort,
 Mand ey forbunden er at takke ham saa stort.

No. 19.

Det er ej strax et Tegn og Mærke paa Guds Naade,
 At Een har Penge nok , og Pungen for at raade :
 Et Skarn der findes kun blant tolv Apostlers Tall,
 Hand just for Pengene og Pungen raade skal.

No. 20.

Si ikke tænke maae, ey tale eller gjøre
 Saasom de fleerste Folk ; thi det kuns er at fiøre
 Paa Helveds brede Bey ; til Himlen vandres best
 I blant den liden Flok, det lærer os vor Præst.
 Men Verden lærer os mand tale skal og gjøre,
 Saasom de fleerste Folk, saafremt mand ey vil høre
 Af hvert et Verdens Barn Forhaanelse og Spot,
 Men tænke maae mand vel, som mand det finder
 godt.

Saa god vor Verden er, den fand endda vel lide,
 At Gud har Tanterne ; thi Tanter Told-frie ride ;
 Det veed den saare vel, og ere Tanter fri,
 Den da, saa snart som Gud, vel faaer sin Deel deri.
 Men Satan er saa slem til sin Profit og Baade,
 For Gierninger og Ord hand Verden lader raade,
 Men Tanterne sig selv vil have underlagt,
 Og vores Troe hand vil selv have i sin Magt.

No.

No. 21.

Et Skrift i fremmed Sprog af mangen Daare
 prises,
 For ham dets Synd og Klem igiennem Brillen vises,
 Med Brillen det vel skeer at Smaat kand synes
 Stort,
 En Tudsse til en Tyr de dog har aldrig gjort.

No. 22.

For Gud og Mennisten mand heel vel kand forsvare
 At samle E selv og Guld, det samlede at spare,
 Og Fattigdom at skye, naar mand alleneste
 Kun skyer Fattigdom, og ey den Fattige.

No. 23.

En Kone Adam først til Synd i Verden skynder,
 Da Christus vil igien bortage Verdens Synder,
 En Kone med sit Naad sig sætter derimod,
 Hvo spørger da? hvortil en Kone vel er god?

No. 24.

En ærlig Mand har Lov sit Benskab at tilbyde
 Og Verden til enhver; det er slet ingen Lyde,
 Skiont den, hand bød det til, ret aldrig var hans
 Ben;
 Thi see! hand og har Lov at tage det igien.

No. 25.

At tie er en Dyd, saa rar, som er at finde,
 Men efter Dyderne mand griber tit i blinde:
 Naar mand hos Morten seer en Dyd, som er saa
 rar,
 Et Judas-Stykke hand da vist bag Dret har

No. 26.

S største Stads og Pragt, Matthiis paa Gaden
 fører,
 Mand hører om hands Bogn, mand om hands Heste
 hører
 Alt tales af enhver med største Roes og Priis;
 Men ey det mindste Ord mand hører om Matthiis.

Grev Morten en Poët, som meere' end hand burde
 Maaskee i Wiin-Huus gif, med spodske Miiner
 spurde:
 Om vel Homerus, da hand om Achilles skrev,
 I Wiin-Huus, saasom hand, sin Tiid med Drik
 fordrev?
 Poëten gav til Svar: Om Greven meene torde,
 Achilles, da hand sig saa høy-navn-kundig gjorde,
 Paa andet tænkte ey, end paa een Kiærling-Snak
 Om hvor Homerus gif, og hvad Homerus draff.

Enhver det tilladt er sin Sikkerhed at tage;
 Vor Thrax, da Fienden kom, sig derfor holdt tilbage;
 Thi see! udi een Hast det ham i Sinde randt
 At hand sin Sikkerhed best allerbagest fandt.

En Betler saae Kong Frantz om kolde Vinters
 Tide,
 Som heel forfryssen var, paa Gaden frem at ride,
 Een Konge, sagde hand, kand fryse, det er sært,
 Jeg seer vel, at hand ey min Konst maa have lært.
 Mand

Mand spurde, hvad hands Kunst mod Kuld da maatte
være,

Saa nogen, som hand gif, den maatte Kongen lære;
Min Kunst er, sagde hand, at jeg har taget paa
Hver Klæde-Traad, jeg har, hand giøre ligesaa.

No. 30.

Hort Riød sin Nødtørst har i Klæder og i Føde,
Men for dets Lysters Skyld ald Verden legges
øde;

For Siæl sin Nødtørst har i Guld, om den kun vil
Eet Bogstav tage fra, som Satan legger til.

No. 31.

At laane Claus en Bog, det er: ham den at skienke;
At faae den Bog igien, det tør mand aldrig tænke;
Ehi see! langt lettere hand hver een Bog, hand
faaer,

Hos sig beholde kand, end hvad i Bogen staaer.

No. 32.

Mod Sæde-Tiden Claus sin Bonde Korn for-
strekker,

Mod Julen hand sin Soe paa Svine-Stien spekker;
Naar Bonden paa sin Loe, og Soen paa sin Krop
Har sanket Korn og Flesk, hand begge æder op.

No. 33.

Caspers store Huus mand Kyllenet forlaster,
Det alt for lidet er, det hver Mand derfor laster;
Men, at mand mangt et Huus har seet at blive stort;
Det har forvist og sandt et lidet Kyllen giort.

No. 34.

Om Alexander det kand legges til stoer Ære,
At hand sig ynskede Diogenes at være,

Der

Derom vel spørges maa ; men herpaa gives Svar :
 Hand lagde til , om hand ey Alexander var.
 For Kesten, kom ! og vey ! den Pligt, som Undersaats
 ter
 En Konge yde bør med Lydighed, med Skatter,
 Med Troskab, Liv og Bloed ; vey hans Pligt der
 imod,
 Sig ! hvilket veyer meest, i sær, om hand er god.
 Saa ynskeligt et Stæd, saa lykkeligt et Sæde
 Det er , hvorpaa mand Folk i Hundred-Tall fand
 glæde,
 Saa farligt det, hvorpaa mand mange tusind Mand
 Kun med en liden Søvn igien bedrøve fand.

No. 35.

Papiir og Kalve-Skind , naar Sandhed skal op
 ledes,
 Os Veyen viise maa, - dertil det og beredes ;
 Ald Sandhed og ald Troe, af Folkets Hue og Sind
 Udfloyen, findes paa Papiir og Kalve-Skind.

No. 36.

Den skadelige Pragt i Landet mand affkaffer,
 Og den fornuftelig med viise Love straffer ;
 Men den, som uden Pragt beslitter sig at gaae,
 Naar andre lukkes ind , mand lader udestaae.

No. 37.

Om her Lyksalighed i Verden findes kunde,
 Som var de Mægtige og Store at misunde,
 For alle andre det i Sandhed denne er :
 At have Leylighed at elskes af enhver.

Indhold

Over den Syvende Samling.

No.		Pag.
I	Fabler af den Engellske Comœdie <i>Ælopo</i> Til General-Lieutenant Rantzow, ved T. Reenberg - - -	479
II	Christiani Vti Leddings Tug, ved Th. Kingo - - -	500
III	Forberedelses Suf, ved T. Reenberg -	511
IV	Syndernes Bekjendelse, ved T. Reenberg	512
V	Bøn efter Skrifte-Maal, ved T. Reenberg	517
VI	Den I Davids Psalme, ved T. Reenberg -	518
VII	De 7 Davids Poenitentze Psalmer, ved T. Reenberg - - -	519
VIII	Verdens Forsængelighed, ved T. Reenberg - - -	532
IX	En Passions-Bøn, ved T. Reenberg	533
X	Conferentz-Naad Heltes Vers over Land-Militien, Ao. 1703 - -	534
XI	Et Vers paa Christiani Vti Fødsels Dag, Ao. 1697, af Th. Kingo -	545
XII	Den Nordske Guld-Belkomst af Th. Kingo - - -	546
XIII	Nogle Epigrammata - - -	547

Attende Bind

Til en

Samling

af smukke

Danske Vers

Og

MISCELLANEA:

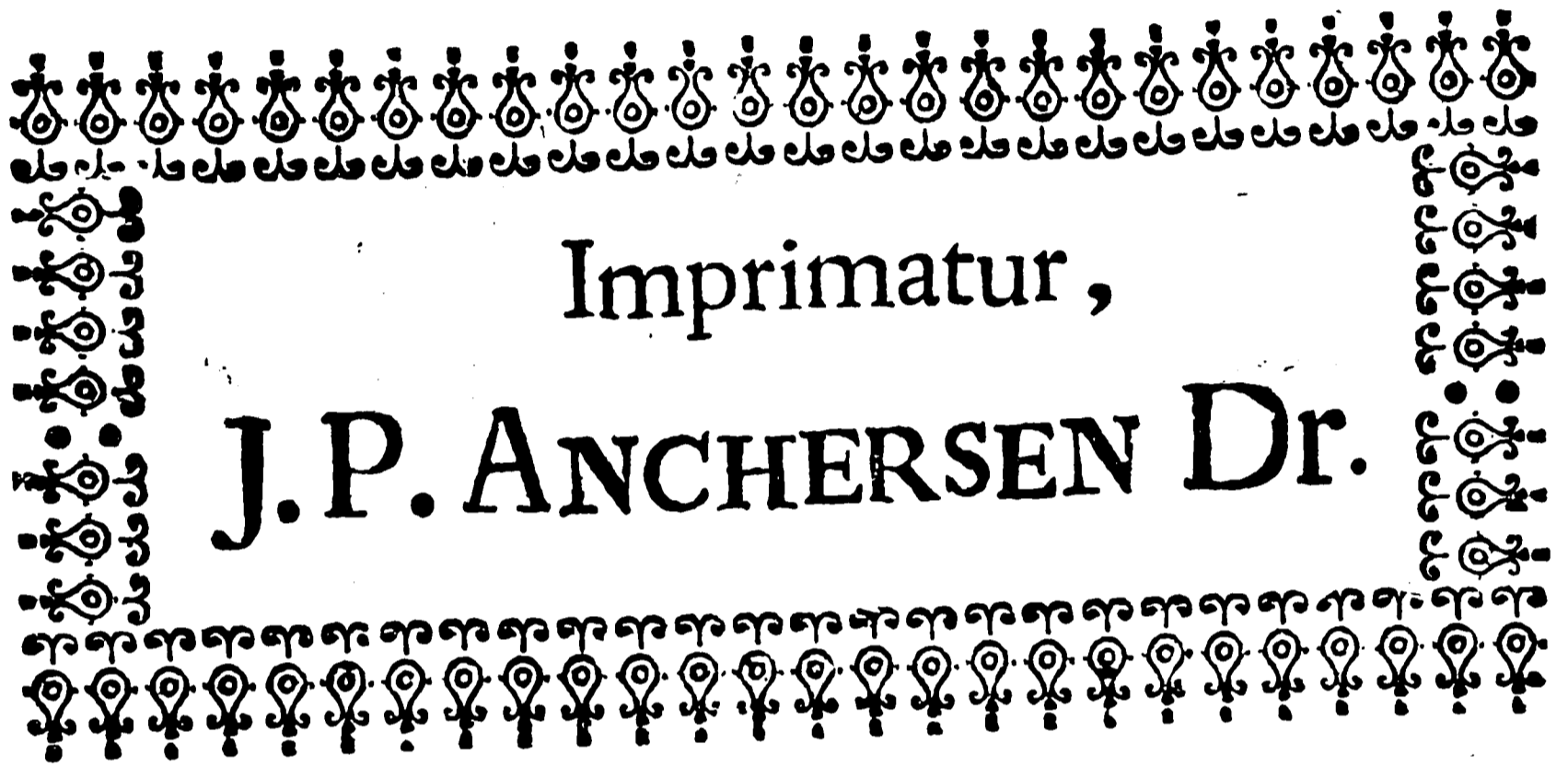
Sproget til Nytte og Bix,

Befordrede til Trykken i

R J O B E N S U B N,

Bed det andet Oplag udi Hans Kongel. Ma-
jestats privilegerede Bogtrykkerie.

Imprimatur,
J. P. ANCHERSEN Dr.

35 (559) 35

No. I.

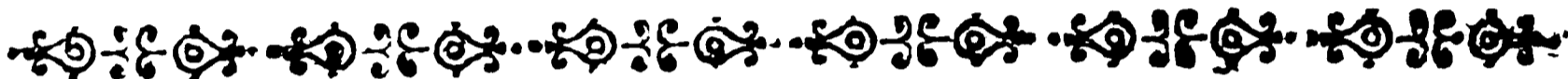
Første Anhang

Eil

Den Stormægtigste Monarchs,
Christian den Femtes,
Konge til Dannemark og Norge, &c.

Ledings-Log

Mar 1676.

No. I.

Hvorudi befattes:

Gullands Indtagelse, den 1 May 1676, med
en Beskrivelse, hvorledes samme Land allerførst er
besadt og Folkeplantet af vore berømmelige gamle
Cimbrier; og hvorledes det tilforn, men nu endelig
ved Hans Majests. Seyer-Sværd er igiens
hentet.

Savnkundig Guthiland! bekiendte Søes
Fyrstinde!
Du Danskeplantet De, du gamle Cimbers
Minde,
Du fordum Verdens Trods, Vor Konges Vaas
bens Ziir,
Naturlig Edelsteen udi hans Arve-Spiir!

D o

Hav

Hav tusind Tak for sidst ! Eja ! hvad er det længe
 Fra sidst vi taldes ved i dine fede Enge,
 Du tøffer femten Aar har fundet Vinter-Kuld,
 Og ey udfrosset dog din gamle Herres Huld !
 Hin hule Øster-Søe vel haver paa dig skummed,
 Og Nordens Buldre-blæst i dine Skove trummed,
 Saa mangan Hagle-Sky har dandsset paa dit Land,
 Dog staak alt Danmarks Soel saa mildt i dine
 Band.

Hvor nødig togst du an det fremmed Herkabs Byrde !
 Hvor nødig qvited du din Danske Slegt og Hyrde !
 Den Tiid vi skiltes ad, din Tand i Læben beed,
 Og slutted dit Far-Bel i Graad og Lydighed !
 Velkommen nu ! igien ! kom, kom, vi vil os sætte
 Paa hin saa grønne Høy, hvor Fyr-træ Spiire-rette
 Mod Skyen stikker op, imens vi tales ved
 Hvor er det ganget dig i baade Krig og Fred.
 Jeg, med Forlov, vil dig fra Heden-hu forklare
 De Guthers Udspring og den deylik Sever-Skare,
 Som kom af deres Liv, og hvordan Guthi-Land
 Blev først med Folk besat til denne Stund og
 Stand :

Rør Himmel ! midler Tiid min Skialder-Pen og
 Hierne !

Stryg du mit Søe-Kompas , viis mig den Nordes-
 Stierne !

Naar jeg skal følge dem i vilde Fare-Band,
 Viis mig din Soel , naar jeg skal følge dem paa
 Land !

Først seer jeg for mig staa Guds store Forsyns Dye,
 Naar jeg den Noahs Ark betragter ret og nøye,
 Som

Som var et Tegn og Tru til første Verdens Død,
 Hvor i til Livet dog den anden Verden flød!
 Det Ottes Siæled Huus , den Synd-flod-banked
 Snekke,

Det Mage-løse Skib i Mage-løse Bekke,
 Det Diur-og-Fugle-Huus, den Himel-ladne Pram,
 Som i Armenien først landede med sin Kram;
 Af den gik Noe ud , der sig Syndfloden satte,
 Alt qvæge Lemmerne, som mødig var og matte,
 Sem , Cham og Japhet, hans tre Sønner bag ham
 gik

Med Hustruer og alt, paa Herrens Ord og Nit.
 Her paa da brimled ud Diur, Orme, Fugle-lynde,
 Saa ordentlig og smukt, med saadan Hjertens Ynde,
 Her stoed et Løves-Par hos Tyren og hans Koe,
 Som løed (*) flux, og fritt Muul-kyste Løvens Kloe!
 Her stoed en yssed Ulv med bidsken Ulve-Ynde,
 Der loed en Varder sig hos pletted Mage finde,
 Imellem, uden Frygt , en horned Bæder staar,
 Og gumrer spankendes ad sit Kruus-ulded Faar.
 Her kommer Bingsse (a) frem og dratter hos sin
 Bamse (b)

Hin Hjorte-beened Hest og Hoppe der hos tramse,
 Det grumme Tiger-par staar tæmd og seer oppaa;
 Hvor deres Kob uskad tør jevnside hos dem staa!
 Der saae mand Haren hos en Næv at gaa og humpe,
 Hin gumpe-lette Naa hos Bukkens brifked Kumpe,
 Hin Greene-nakked Hjort kneys-halsed stod og saae,
 Hvor med sin Hind hand fand i Spring ad Sko-
 ven gaae!

(*) Koen siges at løe, naar hun er nær ved at kælve.

(a) Haa-Bjørnen.

(b) Haa-Bjørnen.

Hin tanded Hugorm og den brodded Snog og Slange
 Sig giennem Hoben snoer, betuttede og bange,
 At nogen Mande-hæl skal dennem træde paa,
 Og deres Fader alt for snart en Stående faae.
 Og Luften saae mand da hvor Ornen Fugle-Konning
 Fløy op mod Himmel-Sky med sin værp-færdig
 Dronning,

Næst ham den ædle Falk med de guul støvled Been
 Udrafte ingen Kloe til Duens Mord og Meen.
 Og Jorden skræbte der den Krone-pryded Hane,
 Trods Høgen torde da hans Høne fra ham rane,
 Paa fuglen spillede ud sin Speyle-fulde Svands,
 Og Kragen der hos gav en slætter Bonde-Dands.

Paa Arken hører mand at Nattergal og Lerke
 De siunge sit Far-vel med Stemmer sød' og sterke
 For de vil sætte Foed i nogen Mark og Krat,
 Men Uglen blev i Hul indtil den mørke Nat.

Allt, alt det Fugle-Bildt, som jeg ey fand opregne,
 Der nu opfylder Luft, Mark, Klipper, Skove-Egne,
 Et Par af hver kom frem og Luften Vingestoe
 Til at besætte nu den anden Verdens Boe.

Al alle, alle Diur, fra snabled Elephanter,
 Ur-Dren, Elsdjur og hin springe-lette Panther,
 Og til den ragged Soe, var Berden nys besat,
 Saa der ey fattedes en Hund og Muse-kat.

Der Noe dette alt med agtsom Dye skuer,
 Strax tændes i hans Sind de hellig Andagts Luer,
 Hand gjør et Offer strax, som Herren vel befaldt
 Hvorfor hand signer ham og Jorden over alt.

Og at hand ikke skal om Guds bondløse Raade
 Fortvile nogen Tiid, og tænke denne Baade

Skal

Skal hvert Aar vorde ny (c) med Syndflods drybe
Regn,

Da sætter hand ham sin Regnbue til et Tegn.
Næst efter Herrens Frygt, som hannem vel beskytted,
Der hand i Vandene saa vild om Verden flytted,
Da tænkte hand igien, sit Handverk tage fat
Det Ungdoms Lære ham end havde efterladt.
Hand beder sine Børn i Arken ind at stige,
(Selv gid hand ey for Sorg i hende meere fige)
Hand siger dennem hvor vel skarp en Dyr laa
Den Tubal-Kains Haand selv lagde Staal oppaa.
Hand viser dennem hvor en tand-skarp Sav den hengde
Hvor Hakke, Spade laa udi en Krog henslengde,
Hvor Hammer, Siil og Boer og Bondkniv i et
Baand

Var sammenknytt og lagt (maa see) ved høyre
Haand.

Gud gaar de flux og det altsammen rigtig henter,
Den gamle Fader slaar imidlertid og venter,
At hand et Nedsfab kand igien i Haanden faae,
Hvor ved at Tiden kand i Flid og Syssel gaa.
Som hand en Morgen-stund i Marken gaar og
vanker,

Fuld af adskillige den første Verdens Tanker,
Opkom hand paa en Høy, som dog var noget flak,
Hvor tusind Blomster sig igiennem Jorden staf.
Hand der med Spaden ned i Jord med Foden trykker,
Som femten Blomster i en Klynge med oprykker,
Imellem Fingrene hand Jorden sagte gneed,
Dg fandt saa, at den var sort, mulded, klam og feed.

Forneden seer hand hvor en liden Biinstof helder,
 Opstøtted kun ud af de stoere Brænde-Nelder,
 Ald Jord var gandske fra den halve Noed bortskylt,
 Den trefled halve Part med Sand var overhylt.
 Hand stier da med sin Kniv i de knæ-agtig Ranker,
 Og fingre-trykker dem at see hvad Saft der vanker,
 Da pibled den her ud, og om hans Fingre flød,
 Hvor af hans Hierte ey en ringe Glæde nød.
 Hand leeder her og der, hand finder fleer og fleere,
 Hand sanker dem i Hob, sit Haab der med at meere,
 Og paa forsagde Høy hand planter dem i Rad,
 Hans Ansigts Perle-Sveed tit paa dem vædsked
 sad!

Hand tager vare i Tormaaned dem at snitte,
 Hand graver, hakker hvor hand fand Skarntyden
 hitte,

Og andet sliq Ukrud at skyde sig her frem,
 Men i September fand hand hente Druer hjem.
 Hand laver Persen til, hans Hustrue og hans Søner
 De hielpe alle til, og paa hans Arbejd skionner,
 De træder flittig ud den Biin saa Sukker-sød
 Som Stromme-viis her ud af Perse-karret flød.
 En Dag, da, som hand sad udi sin Løve-hytte,
 Og Tanke-Sponer skar, som sielden er til Nytte,
 Da faldt ham ind at hand i Druens Sukker-Taar
 Fordrukne vilde slet hvert Sindjens Tanke-Saar :
 Hand drak, og drak igien! hvor tit jeg en fand sige,
 Til Hvingel-Dunste op udi hans Hierne stige,
 Hans Hytte løber om, hand raver her og der,
 Hand famler, fianter og veed intet hvor hand er.
 Hand finder i sin Bug den unge Biin at rumle,
 Og Tarme-brid, som ham til Jorden monne tumle,
 Jndr

Indtil hand endelig i Snorke-søvn henfaldt,
 Og blusel-nøgen laa foruden nogen Valt!
 Indkommer Cham og seer med en løfagtig Mine
 Sin nøgne Fader an, hand tager til at grine
 Og sniffendes i Hast til sine Brødre gaa,
 Hand vincker, hujer og med Spot ham peger paa!
 Seer! løber dog og seer! vor Fader fuld er tylded!
 Jeg selv, imens jeg gad, har ham beleed og rylded,
 Er hand vor Fader? Why! den gamle Gief! hans
 Biin

Har gjort ham ligere til Fader over Sbiin!
 Kom Japhet! siger Sem, lad os til Hytten træde,
 Det Cham hand haver leet, det vil vi andre græde!
 Indgaar de baglænds, og med stoer Blufærdighed
 Et Klæde til hans Skiul fra deres Rygge gleeed!
 Opvaagner Noe, der at Binens Dampe rømte
 Udaf hans Hierne-Kar, Gud kiender om hand drømte
 Om dette, mens hand sov, hvad heller og hand fik
 Guds Aands sær Kundskab om hans Sønners
 Vert og Skik.

Hand sukker hemmelig! sin Feyl hand gierne kiender;
 Hand seer mod Himlen op, hand vrier sine Hænder:
 Graads Perle-Taare i hans Ansigts Furer flød
 Dog endeligen ud i denne Tale brød:
 Høer Cham, skamløse Cham, du giftig Slegte-drage!
 Halstarrig, selvgroed Knub, spotsk-mined, Trolde-Mage
 Stiivnakked, Næse-viis, du Tiger-ammed Barn!
 Du Himlens Udskud, du ald Ukruds Samle-Skarn!
 Du Vre-skiendig Skalk! vee vorde hvert dit Dye,
 Som uden Blusel til den Blusel torde bøye
 Din dristig Syn, hvor i din egen Blusel laae,
 Og ingen Blusels Gnist ud i dit Hierte faae!

Forbandet vorder du! din Søn, den Kiæledegge
 Den Canaan, som staar imellem dine Legge,
 Forbandet vorder hand! Spot, Skændsel, Træl-
 dom, Skam,
 Skal Sønnen arve fra sin onde Fader Cham!
 Men Sem, min hierte Sem, din Gud i dig skal prises
 Af dig skal Salighed for alle Folk udvises,
 I dig skal spire frem det Himmel-Riis og Roed,
 Gud overflæd udi dit svage Kiød og Bloed!
 Du Japhet, Gud skal dig i tusind Tal udbrede
 I Vest og Norden skal din Afkom sig udsprede,
 Du skalt omsider og faae Kiærlighed at boe
 I Sems Pauluner, og antage Christi Troe!
 Af denne Japhet vi vor Stamme-roed udregner,
 Og Himlens Naader i vor Føde-Bog optegner,
 Syv Søner avled hand, blant hvilke Gomer (d)
 sig

Vor Føde-Rinne Land tilegne rettelig.
 Hans Søn var Aschanes (med andre Brødre tvende)
 Som Tydsk og Cimbrer maa for deres Fader kiende
 Hand boede blant sit Folk, og ærlig Handel drev
 Indtil at Tungemaal i Babel blanded blev.
 Da de Japhiter sig om anden Boelig tænkte,
 Og tage mod hvad Gud og Lykken dennem skienkte,
 Mod

(d) Luther. in Genes. pag. 23. Enskander i Danske Kongers
 Slegte Bog p. 17. Det Navn Gomer haver og været bruge-
 ligt hos de gamle Cimbrer, og skal vel uden Tvivl Gomer. Eng
 i Halland ved Svlvesborg have sit Navn af en Gomer, hvor
 om vor ædle og vidtberømte Sal. Wormius taler i sine Danske
 Monumenter eller Minde. Skrifter pag. 219. af Gomer er også
 saa det gamle Danske Navn Gorm sammendraget, &c.

Mod Besten loed de da med Flok og Følge staae
 Alt efterhaanden meer at komme Nord oppaa.
 Forst deres Boespæl de begyndte sig at fatte
 I lille Asien, Cilicien besatte,
 Den deylig Tharhis Havn de toeg til Eyedom,
 Udi den Safran-Egn Corycien de kom.
 Den luste-lystige Jönien de bygge
 Den horned Taurus og maa unde dem sin Skygge,
 Ja Cappadocien saa riig af Korn og Fæ
 Med Troas giver dem ved Band-riig Ida Læ!
 Der efter spridde sig i tusind Tal tillige
 En Flok af denne Flok, som andre Land bestige,
 De Strymons Kolde Floed behændig overflød
 Og udi Thracien et Foede-fæste nød.
 Omsider deeles de ud i saa mange Greene,
 Fast saa utallige, som Havsens Sand og Steene,
 En deel i Grækeland mangfoldig svermer ind
 Der fra de siden til Italien faaer Sind;
 Ud af Italien de gaaer til Frankerige,
 Ja Spanien dem og maae Huse-ly tilfige,
 En Part til Walachi og til Podolien,
 Til Muskov, Rydskland, Pol og Pryds de komer hen,
 Ud Littov, Liefland, gaaer de hen til Svensk og Finde,
 Men hand, vor Aschanes, fik anden Fart i Sinde
 End Svenske Skriftermeen, (e) den Tiid hand drog
 om Land.
 Og Asien forlod med Cimbrers-Bospor-Band.

Hand

(e) Joh. Magnus, Joh. Messenius, Janus Minor Svemensis,
 og andre Svenske Historie Skrivere uden Grund foregive, at
 de Svenske have først sat Fok over fra Staane og hid til Cæ-
 land, og derfor efter deres Meening skulde være et Fok kom-
 men af dem, som intet er, &c.

Hand over Tanais loed til Europa stande,
 Sif sine Caycer (f) og Cimmerier i Lande,
 Hos sine Frender de Tygraner nogen Tiid
 Hand hvilte sig, og saa tog til sin Rejse-Gliid.
 Igiennem Schytien og mange Lande andre
 Som før er bleven nævnd hand alt blev ved at vandre,
 Til langt om langt hand kom oppaa den Tydske
 Grund,

Hvor hand sig satte ned mod sorten Skov og Lund (g)
 Der gav hand Folket Navn af sig, og dennem kaldte
 Aschanezæer, som der efter sig udvalgte
 At gaa til Anhalt hen, hvor af det Fyrste-Bloed
 Endnu berømmer sig at være Slægtesgroed. (h)
 Men bore Cimbrer de med Gomer (i) deres Frende,
 Som de til Høfding tog, mod Norden sig henvende,
 Og ned mod Pomerer, hvor de Strand-Siden fik
 Og efter hendes Bugt nu her, nu der omgik.
 Indtil Nordalbingen de finge under Foede
 Som Holstein kaldes nu, hvor de mangfoldig stoede
 Og siden videlig imod den Nørre-Strand
 Med deres Folkes-Sverm opfyldte Witteland (k)
 Til Fyen og Sælland de der efter Kaasen sætte;
 Maa skee af Fiskerne de bleve underrette,

Hvad

(f) Saa kaldtes forðum det Tydske Folk, hvilke Ptolomæus deeler udi de større og mindre Caycer eller Tydske.

(g) En mægtig stor Skov i Tydskland, kaldes af nogle der Schwarke Waldt.

(h) Dette haver Lyschander af de gamle Anhaltiske Archiver og Old-Sager, i Danske Kongers Slegte-Bog pag. 20.

(i) Denne Gomer var ikke Aschanes søn, men af Thogor-ma Slegt og Stamme. Lyschander i fornævnte Bog pag. 25.

(k) Saa kaldtes forðum Jutland.

Hvad Land som her og der i Havet om dem laae;
 Som i den hvippe-Baad de grant med Dyen saae
 Stak de fra Ebeltoft med lær-klæd Fiske-Pinke,
 Stivhalsed Hielm de saae Soolstucken mod sig blinke,
 Naar de fra Hellenæs og Palsgaard vilde roe,
 Hin skuldred Samsøe saae de sig i Belt at toe.
 Foer de fra Kolding ud og hen ved Høndrup Side,
 De paa et Seyle-Træ saa snarlig kunde glide
 Indtil det fine Fyen, og foer de siden ud
 Forbi Knudshovet, Fyens den lille Lande-tuud.
 Der kneysed Sproge op, hvor paa de kunde hvile
 Og deres Fiske-Garn mod Solens Barme spile,
 En Dag mod Aften, da, som Soelen vilde gaae
 Og toe sin Bogn udi de Bester-Bølger blaae.
 Da ulmed Haved op, og som Sengklædet bugned,
 En Bølge sagtelig udaf den anden slugned,
 Enddog der rørtes ey den mindste Fevr paa Land,
 Dog vuggede sig selv de dybe Belte-Band.
 Saa dunkelrød en Ring omsirkled Soelens Dye,
 Jo meer hun vilde sig mod Bester-Havet bøye,
 Hun badde sædelig i Purpur-Skyer ned,
 Og tegnede Regn og Storm ey være langt af leed.
 For Osten seer de da en De der vide skylder,
 Som Solen qvældendes i Skove-top forgulder,
 En Arm imod Syd-ost sig brød og og bugte om,
 En anden ved Nord-vest i Belte-Bølger kom.
 Bort kroned Sælland de paa denne Kundskab søge,
 Her finde de det, som fand Gavn og Glæden øge,
 Her er et Land hvor til ey Fienden springe kand,
 Omfavned lystelig af Havsens rige Vand.
 Til Stege, Falster og til Laalland de sig satte,
 Ja og paa Langeland de Boliger indrette,

Fra Dre-Kraagen (1) skød de hen til Skaane-Land
 Ud Hallands Siden til de Norske Fjeld og Strand.
 Der med til Rolighed de sig omsider sloge,
 Og udi lige Nlag med Gavn og Gierning droge,
 Saa leedte de sig ud een Mand endrægtelig,
 Til Dommer udi Fred, til Hofding udi Krig.
 Den første, som treen op til Cimbers Dommer-Sæde,
 Var Segud, hand holdt ved sin Stoel saa at beklæde,
 At ræt Enfoldighed holdt i hans Dage ved,
 Og ingen understoed at bryde Naboe-Fred.
 Egl-arted Gierighed var ey af Skallen krøben,
 Retfærdighed ey da var giennem Spids-Roed løben
 Løgn og Finandseri var da langt uden Lands
 Og Hofmod ikke gif hos Hofmænd udi Dands.
 Hint Jævne slet og ræt var da i hver Mands Hytte,
 Hver søgte ved sin Svæd sit Huses Gavn og Nytte,
 Hver var paa Land og Vand, i Mark og Skove fri
 Saa fri som nu i Eng den arbeyd-flittig Vi.
 En Part i sorten Heed fik Ynde til at sylle,
 En Part stod huu oppaa i Skoven gaae og nysle,
 En Deel fik Bille til at plaske udi Strand,
 Og andre hugse blev at rydde Steen af Land.
 Saa blev da Sysseler af Folke-Syssel nævned,
 Og udi Deele ni til dennem skift og jævnet,
 Der af ni Hierter blev i deres Baaben sat,
 Hvor over Løven blaa fremspringer læt og glat,
 Til Tegn at Hierterne i Liv og Død var eened,
 Og Folket var kun Et, og dog saa vidt udgreened:
 Men Løven springendes med Kroppen mørke-blaa,
 Betegned Limfiord og det Hav hvor i de laa.

Der

(1) Kaldtes i gl. Dage den Stæd og Slot hvor nu Kronenborg er bygged.

Der Segud nu var død, blev Alder da Regenter,
Hvis store Mandoms Tid mand og med Lov udprenter,

Og der ved Døden hand af denne Verden gif,
Da Truid Dommer=Stool strax efter hannem fik.
Hand tænkte flux oppaa at væbne og befæste
Sit Folk og Land imod sin Baaben=færdig Næste,
Bort frugtbar Sieland mand da kaldte Middels
Slæt

For det som Middels=Punct var i hans Lande sæt.
Der hand med Lyst besaae hvor tusind foldig Grøde
Som Jorden af sit Skjød hvert Aars=maal kunde
føde,

Da fik det Sædlands Navn af Sædens rige
Skud,

Som tog sin Krone op af Jordens fede Brud.
Her var et Land, som var Naturens; Yngle=Ære,
Her var det Hovet=Land; som Kronen skulde bære,
Regierings=Hiertet her blev sat til Land og Band
Af Fyrster, Konger, til vor nu Monarcke=Stand.

Der da mangfoldig Aar med lange Furrer pløved
Vor Truids Ansigt og ham ned mod Jorden bøved,
Og Livsens rørlig Aand tog af udi hans Blod,
Og elsked Knorte=Kiep den blev hans tredie Fod.

Til Thielvar stod hand af det Jydske Regimente,
I Sieland vilde hand en rolig Død forvente,
Som hand omsider vandt, der paa tog Thielvar an
Ald Høfdings Magt udi den vide Cimber=Plan.

Hand aatte sig en Søn, hvis Navn var kaldet Ostred,
Som blev af Ungdom op til Dyd og Mandom fostred,

Sin

Sin Fader Thielvars Stoel treen hand omsider
 paa
 Med hver Mands Yndist, som hans Himmel-dyd
 besaae.

Hand mod sin Fiende sig betænkte først at styrke,
 Og dernest flittelig vort Sæde-land at dyrke,
 Hand lærde først sit Folk hvad Avling hører til,
 Og at foruden Plov ey Sværdet føres vil.
 Som Mænd og Munde flux i Tal blev daglig fleere,
 Betænkte hand at sig og Næring kunde meere,
 Og hvordan Jorden med en god Behændighed,
 Opdrives kunde ved en flittig Bondes Sved.
 Thi førend Avling blev ved nærsom Hænder dreven,
 Var Føden meget slæt (dog Folkene var treven,)
 Det hatted Algerne mand da til Takke tog,
 Og stildte Hunger med den Svine-kiere Baag.
 Den brune-batted Rød mand flittig sammensanked,
 Og siden efter Haand til Spiise beed og banked,
 Hvad Fiske, Hav og Søe, gav af sit vaade Skød,
 Mest Binde-tørred blev til Vinter-Suul og Brød.
 Hin bidste Hvide-løg var da fuld god en Føde,
 Skov-Krabber gif og med, af Hunger blev de søde,
 Mand sad i Blomster-Eng og holdte Dug og Dist,
 Og drak af Kielder med den den Pile-snare Fist.
 Den ædle Sparksomhed bar da sin rette Krone,
 Den buged Belle-Gud var ey sat op paa Throne,
 Naturen da med lit saa vel fornøved blev,
 Før ind af andre Land mand Odselhed forskrev.
 Da havde kaalde Flod blant Folket ingen Genge,
 Da Pest og Blod-Sot ey saa næmme var at fenge,
 Da vidste mand ey af den Syge her i Land,
 Som kom i Troeyen hid med høflig fransk Mand.

Den

Den vissen Svinde-sot var ikke den Tid abled,
 Og Borne-Kopper ey var op i Buggen kravled,
 Bug-bødel Tarme-vid i Livet ingen staf,
 Podagel mand og ey af Kalked Druer draß.
 En Mand paa hundred Aar gif tit foruden Hue,
 Og aldrig vidste dog af Hoste eller Snue,
 Hver Mand var Kierne-heel, langt efter hand var
 graa

Til i sin Hvile-Grav hand færdig var at gaa.
 Der Ostred nu var mæt af mange Aar og Dage,
 Og med Forfædrene fik Døden og at smage
 Da tog sig Guthi an sin Faders Regiment,
 Som fra saa loblig en Oprindelse var hent.
 Og fra det første hand for Folket fik at raade,
 Hand Fyrste-Dyd og Drift alvorlig eftertraade,
 Hand stunded efter hvor hand Ære kunde naae,
 Og Navnet kunde langt hans Grændser overgaae.
 Til Skaane foer hand hen med Herre-Skiold at tage,
 Hvad Geterne toeg ind udi hans Fædres Dage,
 Hand tvingde dem og gav dem Guthers Navn af
 sig (m)

Saa hans Hufommelse de bær ævindelig.

U p

Og

(m) Af Guthi blev de kaldede Guther eller Gnthinger, som lang Tid der efter bleve nævnde Gothar. Om dette Gothiske Navn og Titel til de Svenske allene at vinde, deres Historie-Skrivere haver ført en lang Penne Strid, dog ingen af vore ere hidindtil saa slagen af Marcken, at jo den Gothiske Bannere er hjemført til de gamle Cimbrer, som den egentlig tilhører. Her om skriver vor berømmelige Wormius grundeligen af Procopio, en gammel Romerske Stribent, som haver levet udi de Gothers og Wendelboers Tider, udi sine Danske Maade-Skrifter pag. 273. 274.

Dg som hand agtede, hvor Landet sig ombøved,
 I mange Brinkeler, de Belte-vande frøved,
 Saa det som Dragen sig hen ud i Havet skød,
 Dg i saa mangen Bugt de stolte Bølger brød.
 Saa bød hand dem, at de til Baaben skulde tage,
 En guul og gyldene langstiartet Flyve-Drage,
 Som pryder end i Dag vor Danske Konge-Skiold
 Dg tegned hines Magt, Moed, Herre-Verk og
 Bold.

Som Guthi da tog tili Ære, Navn og Lykke,
 Dg var blant Nordens Folk et Fyrste-Speyl og
 Smykke,
 Saa løb og Nordens Folk af alle Sider til,
 At lære ved hans Haand, Dyd, Mandom, Ridders
 Spil.

Her af tog Folket til saa stoer en Haab at blive,
 At Landet mægted ey en hver sin Nødtørst give,
 Men Hunger Gustenhed i røde Kinder skrev,
 Dg Sidebeenet hvast i lasted Liuske blev.
 Som Hyrden naar hand seer, at Engene forsættes
 Med megen Fæ-Drift, da vil Markene forlættes,
 Dg anden Græsgang til det Slikke-Tunged Fæ
 Vil søges, om hand ræt vil passe paa sit Kræ.
 Saa at der Guthi saae, hvor Brød tog til at skorte,
 Dg Fred og Eenighed for Bicing og blev borte,
 Hvor Sønnen tværrede, naar Faderen hand aad
 En liden Mundfuld, som var af en anden taad. (*)
 Hvor Daatteren hun med sin Moder torde kive
 Ja vel fra hendes Mund sin Føde torde rive,

Hvor

(*) At taae kaldes at tigge, tynge.

Hvor Svenden knurrede ved hver sin Giernings
 Fied,
 Naar som det kratted i hans tidig Kage=Sted.
 Her paa betænkte hand et Bur=Sprok (n) sammens
 Falde,
 Paa en beleylig Plads, som hand der til udvalde,
 Hvor sine Oldinger og beste Mænd hand bad,
 Alt give beste Raad:hver i sin Stæd og Raad.
 Mens til hans flogte Raad en hver gav Sted og
 Stemme,
 Alt til ald Landsens Gavn og Fremtarv at forfremme,
 Det unge Mand=Kion mand udrysted lader gaae
 I fremmed Lande til sit Brød og Lykk' at faae.
 Ey længe var det til før en saa deylik Skare,
 Af Cimbrers Helte=Børn paa Herre=Bud tog vare,
 Og udi Skaane sig forsamled med en Hast,
 Paa Lykkens Terning=Bord at giøre modig Kast.
 Her samles Holker og mangfoldig Glyde=Snekker
 Men Guthi midler Tid med syndig Ord opvekker
 Den kiefte Ungdom til at tage Reysen paa,
 Og endelig (maa skee) da faldt hans Tale saa :
 Graa=kroned Edle Mænd , Lands = Høfdinger og
 Herrer,
 Hvis velbefundne Tro jeg elsker høyt og ærer,
 En hver, som her er hos af høy og nedrig Stand,
 I Hiertet af mig selv og Livet af mit Land.
 Beseer, jeg veed i seer med eders Dyne gierne,
 Den Ungdoms Favre=Flokk, den friske Kæmpe=Kierne,
 Af disse tusindes saa Hierte=rige Tal,
 I hvilke eders Navn udødet vorde skal.

(n) Bur, Sprok, er et almindeligt Møde.

J vel erindrer hvor os alle Tiden klemmer,
 (Dog Himlen tit i Nød de beste Hierter fremmer,)
 Som bag en Hagle-Sky mand skimter Soelens
 Fryd,

Saa er kun Nød en Sky og Time-Skiul for Dyd.
 Skal vi vort eget Land i sorten Jord opæde,
 Skal vi hin anden selv hen under Fodder træde,
 Skal vi som Raad-løst Folk opkaste selv vor Grav,
 Og sætte Skiendsel paa det Navn os Himlen gav.
 Skal vi som Herre-Skiold og Blode-maled Klinge,
 J grumme Fienders Haand ey haver kundet tvinge,
 Afvissen Hunger døe? Der er jo flere Land,
 Hvor Soelen os vort Brød og Lykke viise kand.
 Her staar J vore Børn, vort Liv vort Lyst og Ære,
 En udlæst Kiempe-Sæd, som Ævighed skal bære
 Paa Kygtets Binger, mens den Himmel-Bygning
 staar,

Dg Soel og Maane om paa Stierne-Bolden gaar.
 Om J mit gode Raad vil give vel i Giemme,
 Og aabne Hierterne for min tro-hiartig Stemme,
 Da kand vi leve vel, som bliver her igien,
 Men meget bedre J, der farer fra os hen.
 Ud, følger Bølgen om, thi Gudern' ogsaa raade
 J den Skum-krused Mark, det Fiske-rige Baade,
 J Eders svage Seyl skal Lykken blæse ind,
 Og føre vel til Land ved en saa faver Vind.
 J hvor J kommer hen, saa er dog allevegne
 Det runde Himmel-Tag, de rette Føde-Egne,
 Er ey saa lige der hvor mand paa Jorden svat,
 Men hvor at Lykken har vort Leve-Brød hensat.
 Hvor mangen vildsom Sti har eders Fædre vandret,
 Før her de stavnedes, dog blev ey de forandret,

Om

Om Døden end paa Tru i deres Beye laae,
 Thi deres Dyeen langt til Evigheden saae.
 I dennem Speyle=klart kand I besee og skue,
 Alt sielden ædles Mand paa Moders egen Grue,
 Langt bedre er at gaae frimodig til sin Grav,
 End gaae med Hundes=bidt og Skamfuld Betle=
 Stav.

Gaar derfor dristelig kun Døden under Dye,
 Tit kand behiorted Mand fra Dødsens Vil sig bøye,
 Den Mand ret aldrig glad en Stund i Marken
 reed,

Der for hver Torden=Skrald sin Hest tilbage breed.
 Og om I tænker det jeg elsker eders Fare,
 Og vil hos Patten dog min' egne Hiemme spare,
 Jeg er som den der kun vil hidse Hunden paa,
 Men selv slet intet Fied mod Ulv og Bjørn vil gaa.
 Vel an! her staar min Søn, min Thielvar hand skal
 følge,

Og dristig vove sig paa gnistred Storme=Bølge,
 Paa Landet skal hand først og for i Spidsen staae,
 Jeg priser hvert et Saar hand kand med Ære faae.
 Tag, Thielvar, tag da hen den skode Spyde=Stage,
 Og denne Kortlast, som jeg selv i mange Dage
 Har ført i Ledings=Færd, giv der med Fienden
 Stød,

Og søg med dette Folk Liv i din egen Død
 Her paa sprang Thielvar frem, de Ord hans Siæl be=
 vægte,

Hans Hiertes Moed udaf hans Dyne=Steene leegte,
 Sin gamle Faders Haand en ydmyg Kyß hand gav,
 Og udi disse Ord med hannem takked af:

Saa kjær, som Soelen er mit Dage=kiære Dye,
 Saa stor en Siæle=Lyst, saa stor en Hiertens Nøye,
 Er i mit Sind udøst udaf min Faders Mund,
 Hvis Ord jeg lydig er til Livsens sidste Stund.

Skal denne Skare mig for deres Høfding kiende,
 Skal mand et Ære=Lys udaf min Afke tænde,
 Her ulmer Emmerne, ret ved mit Hierte=Roed,
 Og villig byder frem mit varme Hierte=Bloed.

Kom Cimber=Ungdom, kom du Norden=Verdens
 Ære,

Stig til de Seyle=Træ hvis beged Bug skal bære
 Os til et ævigt Liv, Trods Dødsens grumme Tru!
 Jld, Vand og Hvesse=Staal og vred Mands onde
 Hu!

Far Hierte=Fader vel! i hvor mig Lykken lander,
 I hvilken Verdens Bugt jeg med Helbreden strander,
 Der skal jeg plante dig et Navn ævindelig,
 Som altid grønnes skal i disse Mænd og mig.

Der paa da foer de ud ved Skaanes Østre Side,
 Og som i Springe=Dands lod ud paa Søen glide,
 Hvor af og Stæden fik et ævigt Ære=Navn,
 Og end paa denne Dag er kaldet Cimbers=Havn.

Saa vunde de da Seyl og Binden villig priste,
 Som kort derefter dem i Øster=Søen viste
 Et Hav=omringet Land, som til saa stoer en Flok,
 Alt underholde dog var ey beqvem og nok.

Det Land lod Thielvar strax til Pas med Folk besætte,
 Og dem en Høfding gav at stille Tvist og Trætte,
 Hvis Navn var Borno, og af hannem same Land,
 Er kaldet Boringholm (o) af hver hans Eftermand.

Sig

(o) Lysskander i Danske Kongers: Elegte=Bog kalder hann. m
 Beor

Sig Thielvar strax igien den u-troe Sæ betroede,
 Og staged ud fra Land med baade Folk og Floede,
 De Vinde-buged Seyl ophidsedes i Kaa,
 En Pible-skummed Strøm loed Skiben' efterstaae.
 Gud kiender det hvor stoer en Siæle-Nød og Vaade,
 Det var at lade sig af Beyr og Bande raade,
 Alt være flakkendes i Fiskens Flyde-Boe,
 Og see ret Helvede ved Saalen af sin Skoe.
 Hvad Frygt, hvad Dødsens Frygt det maatte dog
 indjaget

Det u-vand Seyle-Folk som blev af Bølgen slaget,
 Naar Storm og Guse-Vind i Tov og Takkel pæv,
 Og dem ald Jorden hen af Sigt og Syne drev.
 Naar Hav og Himmæl var alt det de kunde skue,
 Naar Bølgerne i Storm stoed som i Brand og Lue,
 Naar den beg-sorte Sky i mange tusind Tal,
 Misundte dem et Blink af Himlens Stjerne-Sal.
 Her var ey Styre-Mand i Seyle-Kunsten dreven,
 Her var Sæ-Korter ey i Kaaber kunstig skreven.
 Den Seyle-budike, det streged Sæ-Kompas,
 Med levendes Magnet var da ey giemt i Glas.
 Men de ved Lykkens Haand og hendes Plire-Dye,
 Fik Hierte til udi den vilde Sæ at pløye,
 Et ævigt Rygtes Haab drev hver Mand's ibrig Sind
 Alt staae som Klippen mod det trodsig Vand og
 Vind.

En Noahs artig Kunst randt Thielvar da i Sinde,
 Der intet intet Land for Nyet var at finde,

Boer og deraf Boersholm pag 42. 43. Men Hr. Hans Niel-
 søn Strelow i sin Gullandske Krønike kalder hannem Boer eller
 Borno og heraf Bornholm.

En Ravn, en flyve-Post, hand lod fra Haanden gaa,
 Om hand i Høyden fand et Land i Sigte saa.
 Hand skyder sig som Piil i Luften tusind Favne,
 Klarine-klare Kluf hos hannem ikke stavne,
 Hans Nadsel-gierig Kro den gulper efter Rov,
 Hans Hierte det var frisk, men Larmen i ham sov.
 Hand sirkler sig omkring i Luften tusind gange,
 Mens Fode-Fæste fand hand ey i Syne fange,
 Hvorfor hand vendte til sit Skibe-Huus igien,
 Og tog til Takke med sin forig Vært og Ven.
 En kort Tid efter hand en anden Ravn udsendte,
 Om meere Kundskab ved sin Binge-Flugt at hendte,
 Hand, der hand Lustens Huus Klap-Binged giens-
 nem foer,

Kom udi allem di oppaa et Land i E poer.
 Udi Nord-Vst sin Kaas hand Enore-ræt loed sætte,
 Hvor efter Skibene og deres Kaas henrætte,
 Og Ravnen blev Pilot for hver en Skyre-Mand,
 Indtil de ankrede just under Guthiland.
 Her funde de med Lyst det, som de eftertraadde,
 De deres Ynske her med Hiertens Glæde naadde,
 Her i et Dyeblik blev ald den Sorig glemt,
 Og Dødsens Frygt, som dem i Havet havde klemt.
 Paa Landet Thielvar treen som Formand for dem alle,
 Af Hølkene der paa i tusind Tal udfalde
 Hans favre Folge-Flof og i hans Hæle stoed,
 Som de der trode ham alt deres Liv og Bloed.
 Der bliver hand da vaer Ny-Maanens Horned Bue,
 Som nys var bleven tændt der de fik Land at skue,
 Her gjør hand Offer af en Hedensk Midkierhed,
 Og takker Maanen, som dog af hans Tak ey veed.

Her

Her af tog Folket paa den Fæd hos sig at giemme,
 At hvad for Gierning, som de lykksom vilde fremme,
 Den skulde skee i Ny i Feyde eller Fred, (p)
 Som og til denne Dag af mange holdes ved.
 Her bliver da fortalt af Thielvars Sønne-Dvinde,
 Som Huite-Stienne heed, saa deylig en Mand-inde,
 Som Soelen havde seet, en Drøm og Natte-Syn,
 Som hendes Eiel den saae bag søvniq Dye-bryn.
 Hun tyktes have seet et Land langt borte skylde,
 Som havde Rigdom nok udaf Naturens Rylde,
 Med Træers deylig Skov og Blomsters funde Lugt,
 Samt anden Herlighed af Jordens rige Frugt.
 Hun syntes sig hen op paa Landsens Bierge stige,
 Og trende Slanger der af hendes Liv at fige,
 Som ud af hendes Liv ombøylede sig brød,
 Og Soelen Straale-fuld at staae i hendes Skød.
 Strax hentes Spaamænd, som skal denne Drøm for-
 klare,
 De hende fort betog hvad Sinde-Frygt og Fare,
 Som den usvaanlig Syn sig kunde efterlat,
 Og gav Udtydningis Soel paa hendes Drømmes
 Nat.

Det Land, de siger, som du saae med tilluft-Dye,
 Er dette som vi nu har langet ind med Møye,
 De Hald og Klipper, som var Landets Heste-Foed,
 Bemærker Herre-Magt for Landsens, olkes Bloed.

D u s

De

(p) De gamle Goter vilde en begynde noaen Slaatning,
 uden i No Maane, efter deres vise Qvinders Raad, hvorom
 Dio-Cassius en Gote og Gotiske Skribent taler i sin Rømeriske
 Histories 38 Bog, om Ariovisio. Cretellu bekræfter at det
 endnu er saadrangt paa Gulland at beapnde deres Gierning i
 Ny, med at vlope, saae, Liare at brande, ic. udi sin Gul-
 landiske Krønike, p. 13.

De Træer, som sig op mod Skoven prægtig skiøde,
 Betyde Overflod af disse Skoves Grøde,
 Som tiene skal til Skib og Flyde-Huus paa Vand,
 Ja Forsters Bygninger i mange andre Land.

De trende Slanger dig skal trende Sønner merke,
 Som ved Samdrægtighed skal stedse vorde stærke,
 Og deres Gierning skal med Wiisdom tag' i Agt,
 Med Slange-Snildhed at afberge Fiende-Magt.
 Men Soelen, som udi dit frugtbar Skød indstraaled
 Den haver Himlens Gunst til dig utallig maaled
 At Vrens Soel den skal paa dig og dine staa,
 Saa længe Himlen dem med Soel kand pege paa.

Her blev da Glæde, som enhver kand troe og tænke,
 Og i Ur-Drens Horn lod Thielvar frit iskiænke,
 Som den Tid brugtes for de beste Drikke-Kar,
 I hvilke Herre-Drik man frem til Forster bar.

Men siden naar i Krig man Fienden havde slaget,
 Da Fiendens Hoved = Skal til Drikke = Skaal blev
 maget,

Og lemped til et Priis og Vre-Drikke-Maal,
 Og der af siger vi endnu at drikk' een Skaal. (9)
 At Huitte-Stienne da til ævig Vres Minde,
 En Meenløs Kierlighed hos Thielvar kunde finde,

Dg

(9) At drikke en Skaal, er kommet af Skall, eller Hoved-Skall, thi de gamle Kæmper og Strids-Mænd pleyede at tage deres Hoved-Skaller, som de havde slaget og overvundet, at gjøre sig Skaaler eller Drikke-Kar af, som Paulus Wanefrius en Gode bekræfter udi sin 1 Bog 27 Cap. om de Longobarders Bedrifter: at Alboin slog Runimund ihjel, og gjorde hans Hoved til en Drikke-Skaal, hvilken, siger hand, hos den nem kaldes Schala. Det Engellske Ord Cupe, en Skaal, et Bægere, maa vel og være kommen af Kop, Hoved, ic.

Og hendes Første-Vet fand altid spire sig
 Hos Gutherne til Lov og Priis evindelig
 Til Skiolde-Mærke gav han da sit Folk i Lande,
 Et Lam i røden Bond hos Lilien at stande,
 Som var de Amalers Huitstiennes Folk og Egn;
 Et fordums gammelt og sædvanligt Skiolde-Legn,
 Men der til Christi Tro de siden blev ombvendte,
 Og Guds uskyldig Lam vor Frelsermand bekiendte,
 Da blev det deñem strax en Vaaben-Smykke-Skit,
 At deres Lam af ham en Seyer-Fane fik.
 Da tænkte hand oppaa det Løfte, som han gjorde
 Sin gamle Fader, der han fra ham drog om Borde,
 Og Landet efter ham hand kaldet Guthi-Land,
 Som Gulland kaldes nu af den gemeene Mand.
 Deri hand fulde smukt de gamle Fædres Sæder,
 Som satte deres Navn paa deres Land og Stæder;
 Men hand dem overgik, som ærbar Søn og fiin,
 Thi hand sin Faders Roes holdt meere kær end sin.
 Nu gif det da til Verks, hver Mand tog til at røre
 Sin Haand fra Laaret, og til Gavn og Gierning føre,
 Hver loed skinbarlig see udi sin villig Sved,
 Hand var en Cimber-Mand fød til Arbejdsomhed.
 Som naar en Bi-Sverm nyf af Bonden bliver stofs
 ked,
 Der er om Biseren i tusind Klynger flokked,
 Den gjør et Glæde-Brum udi sit Huus og Stof,
 Dog lader see den ey af Huus har ene nok,
 Paa Timen far den ud til felleds Huus at drage
 I Skove, Mark og Eng, en Part de gjør en Kage
 Af klæge Birke-Bor, en Deel de sætter i
 Hin huttred Honning ved Naturens Alkymi.

En Haab som Edel-Mænd i det Vi-Regimente
 De tiener Kongen, mens en Deel Mark-Sukker hente,
 Og andre der imod som fattig Bonde-Mand
 De fører gierne til Beeg, Uvel-Skav og Vand.
 Saa gif det ogsaa her; Enhver var meer end færdig
 Alt viise det hand var sin Stæd i Landet værdig;
 Man saae ey nogen med sin Haand i Lommen gaa
 Og som et Trunte-Skrog blant Palme-Træer staa.
 Men somme ginge hen i Skoven, der at stevne
 Sky-høye Fyrre-Træ, som ranke var og jevne,
 Hvor af de gjorde Huus og Hytter stor' og smaa
 Til Tiden lærde dem Konst-Bygninger at faa.
 En Part de gave sig til Algeren at dyrke.
 Men alle lode see Glid, Færdighed og Styrke,
 Og daglig Gierning, som i Landet forefaldt,
 Saa og hvor høyt det dem om Livsens Næring
 galdt.

En Dag som Thielvar kom til Landsens Middels
 Prikke,
 Fandt hand en Steen, som af Naturen sig mon skikke
 Ret som en Hionde til en Hvile-Stoel og Sted,
 Hvorfor hand taler saa til dem ham fulde med:
 Her seer I hvor os selv Naturen villig byder
 Sit Sæde venlig til, jeg dette saa udtyder,
 Alt Himlen haver her vor ævig Boepæl sat
 Og her vort Sæde gjort før vi fik Landet fat.
 Gaar! bliver snilde til Naturens Gunst at kiende
 Til sidste Pulse-pik og eders Levnets Ende,
 Her skal I sidde vel i min Tid uden Meen,
 Her skal jeg faae en Sted for mine døde Been.
 Der Thielvar da sit Folk retsindig havde raadet,
 Som hand af Himlen var med megen Dyd benaadet,
 Og

Dg krumpen Alderdom ham daglig Minde gav,
 Hand negrede jo meer og meere til sin Grav.
 Hand da, som altid før i Gierningen beteede,
 Hvor hand i Altting til sit Folkes Hielp var reede,
 Hand vil nu lade see i sidste Aande-dræt,
 Hvor dybt de var udi hans Hiertes Omhu sæt.
 De beste Landsens Mænd loed hand for sig indhente
 Dg dem med disse Ord og gode Raad betiente,
 Som af hans trange Bryst og bleeg-blaa Læber
 flød;

Der i hans Dvesteen man saae den visse Død:
 Det er min Skyldighed, mens jeg er her i Live,
 Det skal i Døden og min Gield og Pligt forblive,
 Alt lade kiende grant for Verdens sidste Mand,
 Hvad Faders Omhu jeg bær for mit Folk og Land.
 Jeg seer vel Lykken ey med hver Dags Soel vil rinde
 Saa bliid og blank her op, at I skal altid finde
 En sikker Koelighed og u-misunded Fred,
 Thi alt som Folk de groer, saa henger Avind ved.
 Saa kiek er Løven ey naar hand i Skoven ganger
 Dg der sit feede Kov i Mund og Kløer fanger,
 En sulten Ulv og Bjørn jo rev det af hans Mund
 Om hand det kunde, ja vel Bondens Binde-Hund.
 Ey skal I tænke det, I uden Anstød bliver
 For eders Landemaal den grumme Sæe omgiver,
 Den Tid vel kommer naar Misundelse faar Bind
 Dg eder i en Huj og Hast tør seyle ind.
 Mens at I eders Port for meget Ont kand lukke
 Dg eder for den Piil, I seer tilforne, bukke,
 Saa giemmer disse Raad som eders Hielp-Skat,
 Dg naar I trænger hart, da griber deunem fat.

Forst

Først skal I Naboeskab og Fred med alle holde
 Og uden Marsag selv slet ingen Uroe volde :

Thi det er Hunde=Vrt at bide i den Kiep,
 Hvor af man aldrig fik det mindste Smeke og Skrep.
 Ved god Samdrægtighed og Fredsens Lykke=Kieede
 Kand I mangfoldig groe til Rigdom, Ære, Glæde,
 Og spredes vide ud som Elm og Aske=Træ,
 Der har et fredeligt og frugtbar Bøye=Læ.
 Men skal I nødes til at binde Sværd ved Side
 For eders Frihed og for ærligt Navn at stride,
 Og eders Fiende var saa mægtig at I ey
 Formaatt' at møde ham oppaa den halve Bey,
 Da skal I søge Hielp hos eders egne Frender,
 Det stridbar Cimber=Kolk, hvis Hierte=lav vi kiender,
 Thi paa min Blods=Forvandt hans Liid jeg bedre
 staar,

End den som jeg kom først i Kundskab med i Gaar.
 Der paa sov Thielbar hen, som alle Mand begræde,
 Og Hafder, som hans Søn, til deres Lyst og Glæde
 Tog paa sig Høfdings Magt, som siden Old til Old
 I mange mange Aar og Tid blev aldrig gold.
 Saa est du Guthiland af Cimbrer først opfunden,
 Og dine Greene ud fra deres Stamme runden,
 Du derfor Dannemark endnu forpligted er,
 Udaf hvis Kierne du din Udsprings Ære bær.
 Men naar fra Dannemark du første Affald gjorde
 Og hvordan Svenske Mænd kom først med dig om
 Borde,

Mand derom intet nu saa just at skrive veed,
 Det farlig er forslidt af Tid og Glemsomhed.
 Dog slutter man, at det er skeed udi de Dage
 Da Lothar Konge var for hans Tyranske Plage

Thi

Thi Buen, som med Vold man spender alt for hart,
 Hand skyder siælden vel, men brister gierne snart.
 Mens det er uden ney, at Gutherne de huldte
 Sig til sit Cimper-Folk, naar Kiender dem forfuldte,
 Af hvilke sig en Deel hos dennem satte ned,
 Hvor af det Lande-lav bær Navn som hver Mand
 veed.

Hvor mangt et herligt Tog du Guthiland har prøvet
 Og udi andre Land din Mandoms Drift har øvet
 Med dine Cimbrer, det ald Verden er bekiendt
 Saa viidt med Seyer-Haand du har dit Vaaben
 vendt.

Først der at Helge sig, til Landet at forlætte
 Og sine Guther paa en anden Græfsgang sætte,
 Udsenlede og strax besatte Daders,
 Som rundt omskylles af den bugted Øster-Søe.
 Dernæst der Erich drog udaf vort Danske Skaane,
 Der Tiden syntes op til meget Ondt at graane
 Udi de Cimbrers Egn, da hand fik Følge nok
 Af mange Nordens Mænd, ja stridbar Vinde-Floek.
 Og saa der Dan gik ud og Esthland sig bemægted,
 Ja Liffand, Curland og med Sværdet overfægted,
 Og endelig den Tid de Wend. lboer sig
 Med andre Danske Folk forsamlet mægtelig,
 Og ud fra Skaane foer med Ebbe og med Plage,
 Som de til Høveds-Mænd og Ledings-Førster toge,
 Da Longobarderne de hen fra Hiemstavn drev,
 Og Longobarders Navn hos dennem siden blev.
 Og naar man dette Folk og deres Tog besinder,
 Ti Tusind Under mand i deres Drifter finder;
 Europa ud af dem i alle Hjørner veed,
 Ja Asien har kiendt vor Folkes Stridbarhed.

Som

Som Havsens Floder naar de Dæmninger udbryder,
 I Landet Strømme=viis sig her og der udgyder;
 Saa disse Folk sig ud i Ost- og Vester skiod
 Og Verden hoor de foer med Vælde overflod.
 Her var det Folk, som Rom det Verdens Hoved trykte
 Og under deres Fod med Kæmpe=Hænder rykte,
 Af dem blev mange Land blødt udi eget Blod,
 Og oversvømmet af den store Folke=flod.
 Af dem var runden op de Skiolde=Møer mange,
 Som gjorde Grækerne i Strid saa ofte bange
 De Qvinde=Kæmper tit mod Mandes=Kæmper stod
 Og traadde deres Hals med dristig Qvinde=Jod.
 Af dem Italien og Spanien kand regne
 Saa mangen Konge=Son i deres Land og Egne,
 De Skotter, Engelsker af dem oprundet er (r)
 Og deres Stamme=Navn med Priis og Ære bær.
 Mig skulde fattes Dag, mig skulde feyle Hierne,
 Jeg skulde sove snart ved rolig Aften=Stierne,
 For jeg den mindste Deel af deres Dyd og Drift
 Udføre kunde ved min svage Pen og Skrift.
 Det er, O Guthiland, din deylik Afkoms Grøde,
 I dem du seer, hvor smukt det staar et Folk, at bløde
 Hvor

(r) Camdenus en Engelsk-Mand udi sin Britannia skriver
 saaledes: Nec fraudi Scitico nomini esse potest, se Gotorum
 prolem agnoscere: cum potentissimi Hispaniarum Reges hinc
 stemma ducere gloriantur, & apud Italos nobilissimi quique à
 Gotis vel genus ducant vel eumentiantur. Det er: Det kand og
 ikke være nogen Besværlig (eller Spot) for det Skotske Navn,
 at de kiende sig at være de Goters Afkomning: Efterdi de mæg-
 tigste Konger i Spanien legar sig det til Ære, at drage deres
 Stamme fra dem, og de ældste og ypperste hos de Italiener
 enten føres eller udmaaler deres Elegte, Linie fra dennem.

Hvor Ære vindes fand, det Blod er tapped vel,
 Naar Rygtet det faar Liv ud af sin Purpur-Siæl.
 Op, alle Runer op, lad Steen og Klipper tale,
 Og holde deres Navn fra ævig Død og Dvale!
 Det veed jeg: deres Navn skal gaa i Verden om,
 Saa længe der er Mand udi Atheon og Rom.
 Men hvordan skal jeg meer om dig, vort Gulland, tale
 Og ald din Hiemme-Lov med rette Farver male?
 Et flittigt, mandigt og et trofast Folk du est,
 Det veed en hver, som med dig handler, allerbest:
 Et hundred Kirker til Guds Ære der er stifted
 Op paa dit skønne Land, og ellers er det skifted,
 I trende Tredinger, to Dommer' udi hver,
 Saa du af Herrens Frygt og Rætt beskiermed er.
 Vel er dit Land ret som det var en Eene-Klippe,
 Alt mand et Spade-Maal snart ey i Jord fand slippe,
 Før man maa tørne paa hin hvide Kalk-Steen,
 Dog giver Jorden Rug, som herlig er og reen.
 Og naar at Bonden har sin Rug i Jorden spretted,
 Og Algeren er mæt, men Sæde-Løven lætted,
 Saa snart som Rugen er groed op en Finger lang,
 Strax slipper Bonden ind sit Slagte-Lam i Bang.
 Der gaar de Flokke-tal og sig i Ruggen spekker,
 Dog det om Høsten ey fra Bondens Lade trekker,
 Og der af, uden Tvil, er Gullands Lamme-Riød
 For andet meget fedt, og sødt som nogen Nød.
 Vil man sig lyste ind udi din Skov at gange,
 Dog ey saa meget for Skov-Engles søde Sange,
 Da seer man ligesom den Snore-rette Gran,
 Vil tage Høyden paa den store Stierne-Plan.
 Harpixed Fyrre-Træ sig høyt i Luften skyder,
 Og mod den svangre Sky sin Kneuse-Lop frembyder,
 Da
 Skær

Skær mand i hendes Top, da er det som mand skar
 I Flesket der er harst, saa er hun feed og klar.
 Det skønne Gullands Træ og Tømmer er det beste,
 Som prægtig Bygninger i Verden kand befeste,
 Ja Glyde=Slotte=Skib med Master prale kand,
 Der har ey lige, som i dit Skov=Første=Land.
 Og om din Skov ey kand solv=værdig Cypres bære,
 Om du for lugtendes Caneel maa give Tiære,
 Det Piiged Eene=Træ har og sin Lugte=Kraft,
 Hvis Olie og er saa skøn en Læge=Saft.
 Jeg dine Røver ey, den Skjørbugs Drive=Grøde,
 Maa glemme, thi de er saa store, salt og søde,
 Som ellers ingensteds; Det er et Spetseri,
 Som Bonden paa sin Mad kand hver Dag have fri.
 Din store Fæ=Drift og de fede Landsens Enge,
 Jeg ey kand giennem gaa, det varede for længe,
 Før i din Frugtbarhed jeg havde seet mig mæt,
 Min Sang=Gudinde før blev gandske tung og træt.
 Et var dog nær forgiet! de skønne Marmor=Steene,
 Og Bygnings=Fliser, som er Høfle=slet og reene,
 Hvor af vort Krone=Borg er bygged og besat,
 Som du har toldet af din rige Bygnings=Skat.
 Nu lyster mig at gaa, før jeg vil Afsskeed tage,
 Til Wisby, som der var i Verdens fordum Dage
 Saa skøn en Stapel=Stad, saa byggeriig og stor,
 Som ellers ingen Stæd udi det gandske Nord.
 Det vidner nok endnu de Binduer og Dørre,
 Som var af Raabber, og de hvalde Gader, større
 End nogen Mand kand tro, hvor af man nu kun seer
 Forfaldne Nadsiler af Bygnings Steen og Leer.
 Her hos er Wisborg, som et prægtig Herre=Sæde,
 Hvor mangan Fyrste har haft baade Sorg og Glæde,
 Det

Det blev befæsted først saa som et Konge=Slot,
 Ud af vor Danske Mand, Velbyrdig Iver Tott.
 Men Baldemar, som var udaf det Navn den Fierde,
 Og Danmark hialp paa Fod, og viiselig regierde,
 Hand med sit Seyer=Sværd, med Herre=Skjold og
 Magt,

Sik dig til Dannemark, som du var avled, bragt.
 Du vilde for hans Sværd af Fyrsten intet grue,
 Du qvad om ham til Spot udi din Jule=Stue, (*)
 Men hand dig qvad en Dands, som blodig var og
 bleeg ;

Thi Konge=Brede gaar ey ud paa Jule=Keeg.
 Saa blevst du lemmed ind i Dannemarkes Rige
 Og der med lærde til din rette Høyd at stige,
 Indtil for trediv Aar du fuldte Sverrig med,
 Hvor om jeg mælde skal paa anden Tid og Sted.
 Mens Gud i midler Tid bort Danmark haver signed,
 At det har rettelig den treven Palme ligned,
 Som deylik skyder sig om hendes Trykke=Steen,
 Og sætter Spirer til sin ynskte Seyer=Green.
 Saa, der vor Dannemark var allermeest betynged,
 Og ald' Ulykker var som i hin anden slynged,
 Den Tid os Sverrigs = Magt kom allersidst op
 paa, (**)

Og uden Skyld og Skiel os over Halsen laa:
 Da, da Kong Frederik, som vel maa kaldes Fromme,
 Fandt Herrens mægtig Haand sin Haand til Hielp
 at komme,

Gud ene gjorde det at Sverigs=Bue sprang,
 Og Danmark kom til Liv og ævig Lande=Jang.

D. 9 2

Thi

(*) De Gullænder have endnu en Jule=Keeg om Kong Wal-
 demars Tog, ic.

(**) Anno 1658.

Thi Hand, den Salige og Eye-gode Herre,
 Hvis bedre Jorden ey i Verden kunde bære,
 Gud hannem Dannemark og Norge overlod
 Og Ewigbed til Arv for alt sit Konge-Blod!
 Og det hand Verden nu, blant alles Laare, signed,
 Vor Danske David, som og David havde ligned
 Udi Gudfrygtighed og mild Regiering, gav
 Hand op sin Aand til Guld, og Kroppen til sin
 Grav.

Saa tog Du Christian, Din Krone, Spiir og Sæde
 Udi Din Faders Stoel med hver Mands Lyst og
 Glæde,

Dig er det, som jeg nu med Lyst ommelde vil,
 Hvordan Du Guthiland med Sværd dig bragte til,
 Der du fra Bismar var med Priis og Seyer kōmen,
 Og dennem havde lærd at følg' og lyde Trommen,
 Da lodst du din Soldat Forfrisknings Hvile faae,
 Den heele Vinter til at Vaaren kom oppaa.
 Der Toor begyndte da ved Soelens Stige-Varme
 Sit iised Skæg at tœe, da tog man til at larme
 Paa Trommens Romle-Skind, og til at vefke op
 Den Danske Lands-Knegt, som nu havde hvilt sin
 Krop.

Men Du, du Kongers Glands! vor Mage-løse Hørde,
 Naar andre hvilte sig, da løsted' du din Byrde
 Paa dine Aylar op, naar andre sov vel sødt
 Og snorked Matten hen paa Bulsteret saa blødt,
 Da brødst du Sønnen tiit, ja tiit naar Hanen galed,
 Og dit Gemak det var med Mattens Svarte maled,
 Ja naar det knoeg og fœeg af bidsten Svermes
 Sne,

Du din Narvaagenhed lod da saa ofte see.

Nu

Nu gik du paa din Rod, dit Tøys-Huus at besigte
 De store Skyt og smaa, hvor med du skulde figte,
 Nu foer du ud til Baads før Dag sig skimte loed
 Til Bremerholm, og blant de beged Baadsmænd
 stoed.

Nu seyled du hen ud oppaa din skionne Floede,
 Og stak igiennem det slud=fulde Havsens Baade,
 Alt see, hvordan en hver gav paa sin Gierning agt,
 Og om Soldaten stoed Bar=Dyed paa sin Bagt.
 Og dermed havde det med ald din Gierning gænge,
 Den ene sig med Flid vil for den anden trænge,
 Fordi hand ydmyg paa dit vaagne Dye saae,
 Der idelig oppaa hans Hænder monne staae.
 Paa Holmen Pinf og Panf mand u=ophørlig hørde,
 Den ene Begge paa den anden hastig kørde,
 Hver Dag var Lusten fylt med Baadsmænds
 trælsom Hob!

Der færdede op paa den store Seyle=Skov.
 Hvor Holmens Admiral og hver en høy Betiente,
 Hand sine Seener ud med Flid og Jver spente,
 Alt hand sin Skyldighed da kunde lade see,
 Alt fordre Kongens Gavn, og drive Landsens Bee.
 Der Uvild (Hvege=Bevr) begyndte nu at slude,
 Og Knopper fanged an grøn=munded ud at trude,
 Da Marken tog igien sin grønne Kiortel paa,
 Og Vinter maatte til en Krabbe=gang at gaa:
 Da giordes Floden ud i Øster=Søe at seyle,
 Til Seyers dyre Brud med blodig Mund at beyle,
 Kartovers Kugle=Slug af hendes Side=Been,
 Laa Trappe=Viis og ud med propped Mundes
 green.

Vor Edle Søehelt Juul og Bielke Floden førte,
 Som Admiraler og i de Søe-Bogne førte,
 Det var en Lyst at see, hvor Skibene de brød
 Den bløde Svømme-Mark, hvor i de fløy og flød.
 Som de nu frydser om i Øster-Søens Bugter,
 Og Avrild deres Seyl endnu saa mildt befugter;
 Imellem Boringholm og Skaane blev de var
 To vakker Orlogs Mænd af Svenske Seyle-Kar.
 Som naar en Støver har et Kov i Skoven snøstet,
 Og derpaa gram og gridst har givet Hals og bøstet,
 Hin raske Mynde det optrekker med en Fart,
 Naar hand er Strikke-løs, og det indhenter snart.
 De lette Seylere saa efter dennem iler,
 Alt de om Redning, haab udi en Hast fortviler,
 De hidser Seyl med Frygt, og priser deres Bind,
 Og i Steenshavn de da omsider smuger ind.
 Men der om Natten de med Jld og Skud anfegtes,
 Strax deres Stride-Mod for disses Mod forsmægtes,
 Soldat og Baadsmænd sig i Hast forseer til Land,
 Hvor paa det ene Skib gik strax i Blus og Brand.
 Det andet (Charitas) som og var nær i Lue,
 For Ynten som var lagt Krud-Kammeret at true,
 Af vore dæmped blev, saa Svenskens Kierlighed
 Vor Beyle gik til Haand, som dog var harm og
 vred.

Der Faaremaaned da var færdig af at takke,
 Og i sit Tids-Maal gik meget need ad Bakke,
 En Dag mod Aften da som Soelen var paa høed,
 Og stak sit Straale-Lys bag Vester-Dal og Dæld.
 Vor mandig Juul hand da ret under Gulland lander,
 Og under Karls-De hand sin modig hav-hest van-
 der,

Og

Dg samme Aften hand sit Folk udfiber snart,
 I lette Fare-Løv, at Landgang gaae med Fart.
 Saa tilig da, som Dag var færdig an at bryde,
 Dg Solen piped til sit fulde Skin at yde, (d 29 April)
 Da sprang vort Folk i Land fra Sluppe, Skib og
 Baad,

Dg skjøtted ey omskiønt at Buxen lit blev vaad;
 Den Svenske Drenstiern (dog ey med lykksom Stierne)
 Samt Commendanten Schulz, de havde seet saa
 gierne,

At hindre deres Gang, hvortil sex hundred Mænd,
 I Marken færdig stoed med Dræbe, Sværd om
 Lænd.

Men dine Danske de med dem i Mark omdriller
 Dg Skibene paa dem af Stykke-Munde spiller,
 Saa deres Stierne, som et Stierne-Skud henfaldt,
 Dg frelste sig med Flugt og sine, der det galdt.
 De Gullands Land-Mænd, da med Hjertens Glæde
 komme,

Dg glædes ved den Lyd udaf den Danske Tromme,
 De din Monarke-Haand vil gierne kysse paa,
 Gud lade dem og dig saa sandt ald Lykke faae!
 Der efter Juul saa snart mod Wisby lader sette,
 Det Klippe-bygde Slot med Kugler at besprette,
 Vor Peder Morsing der ey liden Ære vandt,
 Hand lagde Slottet nest og Svenske Kugler fandt.
 Den første May (*) sin Krands begyndte ud at hænge
 Der dine Cimbrer de begyndte hart at trænge
 Det Muure-sided Slot, saa Hoveds-Manden fik,
 En Smag i sit Gemak af deres Kruddeed Drif.

D. 9 4

Din

(*) Anno 1676 den 1 Maj: gik Gulland til Hans Majestæt
 ganske over.

Din Oberst Marten en Tromslager da indsender,
 Alt de skal dæmpe snart, den Ild som paa dem brender,
 Og dine gaae til Haand : Det blev og taled af,
 Saa de da Slotted med Dagtingning overgav.
 Til Lykke, CHRISTIAN, nu har du faat og fundet,
 Dit Lam, som borte var, og Gulland det er bundet,
 Bid du i Ewigbed ald Lykke der med faaer!
 Min Sang-Gudinde nu til Seyls ad Søen gaaer.

No. II.

Søe-Slaget

Den I Junii

Anno 1676.

Sids Seylet op igien, jeg hører Vinden suser
 Og over Bølgerne med milde Hvidsel ruser,
 Den deylig Sommer-Nat saa Dagesblander er,
 Alt vi ræt magdom nu igiennem Bølgen stier.
 Den Blomster-Første May saa Kold i Seylet henger,
 Og intet Takkel dog med Strid og Storm adsprenger,
 Sanct Ellen-Ild saa tynd i Skiødet brender klart,
 Maa skee vi har en Storm at vente meget snart.
 Her flyder ved vor Baad de Stierne-skud saa feede,
 Marsbinet boltrer og forventer Solens Heede,
 Op paa vor Kaste-Krog den spraglede Makreel
 Gjør sine nemme Bid, at vorde os til Deel.
 Ved Aaren løstes op den Ild-draabed Bølge,
 En deylig Dag der skal (vil Gud) i Morgen følge,
 Den

Den sølv-graa Dage-skær jeg nu i Osten seer,
 Som giennem Nordens Guld med deylig Dye seer.
 De lyse Stierner nu mod Solens Dpgang blegne,
 De kulde-stive Tob begynder smukt at vegne,
 Hist piper Solen frem, giv Gud en lykksom Dag!
 Ledsafe du mit Skib, befordre du min Sag!
 Men see! hvad seer jeg der? Hid min glasøyed Riffer!
 Jeg seer af Havet sig mangfoldig Stange stikker,
 Jo meer jeg glider til og efter dennem seer,
 Saa voxer deres Tal og Storlighed desmeer!
 Jeg seer, nu seer jeg grant to store Seyle-Troppe,
 Som nesten alle Seyl i Kaaen haver oppe,
 Jeg seer den Danske Flag udaf vor Admiral,
 Og Svenskens hart der hos at giøre Prunk og
 Pral.

Det er vor Edle Juul og Rodsteen, vi skal høre
 En underlig Tumult, hvor de ræt nu vil fiøre
 Med Bads og Bummer paa jernplanket Skibes
 Bom,

Og med hin anden digt i Søen tumle om.
 Hør der! Nu gav vor Juul sin Løsen til at sigte,
 Og løber Fienden ind jo meer og meer i sigte,
 Hand frygter ey at gaae i dette Dræbe-Berk,
 Enddog med Svensken hand er ikke lige sterk.
 Kartover fanger an min Hørelse at døbe,
 Jeg seer blant Ild og Røg Jens Rodsteen giør sin
 Prøve,
 Men Svensken vil ey staae, dog hand operres digt,
 Hand giør en lunken og en hastig flybe-Figt.

Imidlertid de dog forglemte med at tage
 Den gode David (en fuld vakker seyle-Krage,)

Som Danske Mænd de tog udi sin fulde Flugt).
 Kong David saae vel suurt, at de fik med ham bugt.
 Stormægtig Konge! her lod Tapperhed sig kiende,
 At dine Helte først paa Fienden torde brende,
 Og gange løs op paa den Svenske Flyde-Magt,
 Som dem i Skibes Tal ald langt var overlagt.
 De dog med Fyrighed op paa de Svenske puuste,
 Og deres Hoved-Haar med Ild og Lue knuste,
 Saa de ad Søen hen med blodig Fingre drev,
 Og Sejer-Kransen i din haand og Hæfte blev.
 Nu har vi seylet om, Søsyge Sang-Gudinde,
 Du nu i Kiøge-Bugt din Anker-Grund kand finde,
 Om du til Byen lod med Binden lige staae,
 Maaskee du torde der en god Forfriskning faae.
 Men det er Aften nu, her holdes Bede-Stunde
 I Flode-Kirkerne, du derfor ey maa blunde,
 Og tage nogen Roe, du jo dit Hierte faaer,
 Opfret til din GUD, før du til Koyen gaaer:

Aldmægtig GUD! som i de stolte Bande raader,
 Med din saa sterke Haand de tusindfoldig Naar-
 der,

Som Kongen og dit Folk er skenket ved din Arm,
 I denne Søe-Strid og den buldre blodig Larm,
 Skal være os et Segl og ævigt Æres-Minde,
 Paa hver vor Finger til at regne og besinde,
 Fra Slegt til anden, at vor Fiendes store Magt,
 Den flød som Bølgen hen og ganske blev forsagt.
 Haf tusind tusind Tak, du Kongers Kong' og Keyser
 Som Kongens Magt og Horn til Land og Vand op-
 reiser,
 Gaf

Gaf frem ad stedse med, saa baade Veyr' og Vand
 Gld, Jord og alle Ting vor Konge tiene kand.
 Vor Bagt den er nu sat, lad Gud dit vaagne Dye,
 Udi Barmhiertighed til os sig lidet føye,
 Vær selv vor Ankerhold, vor hulde Himmels Ben!
 Holt ved vor Roer, naar vi skal hidse Seyl igien:

Vel! Natten er forbi! Og Morgenrøden drager
 Sin Safran=Kiortel paa, det nu saa deylig dager,
 Og Soelen mildrer med sin lyse Straale=Mund
 Paa rage Struens Klint, Guldmaler Skov og
 Lund.

Hist kommer seylendes en Glode, som der setter,
 Nu Kaas saa lige hid, og Roeret til os retter,
 Det er foruden Tvivl den vitberømte Tromp,
 Og er det ham, da vil snart vanke Bass og Bomp.
 Her beder Tromp og Juul med fæle Torden=Skaaler,
 Hin anden Helsen til de Raaber=Stykker vraaler
 Det Danske Løsen ud, hver Admiral gjør Svar,
 Af de Havgasers Hals Gldtænte Krudde=Kar.
 Far nu Maymaaned vel! Skærsommer er for Dørre,
 Jeg veed hans høye Soel mit vaade Seyl vil tørre,
 Du dog dit Twilling=Par maae Soelebatte lit,
 Til Kraben gjør dig slet af Regimentet qvit.
 Mid=Sommers første Dag Jeg seer af Himlen
 blinke,

Jeg med min Jolle vil saa sagte efterhinke
 Til Øster=Søe igien at agte hvad der skeer,
 Der er vist noget Nytt paa Færde som jeg seer!
 See der! Gud hielp nu vel! der seer vi Svensken
 flakke,
 Vel femti Seyler stærk paa slibrig Bølge=Bakker,
 Jeg

Jeg troer dog, at de ey i Sinde har at staae,
 Men de saa for en Vind vil os af Syne gaae.
 Som naar den kroned Hiort med sine raske Flokke,
 Gaaer spankendes omkring i Engens vaade Soffe,
 Og hand Kong CHRISTIAN til Hest kand blive
 vaer,

Hand spretter, springer, og om Skoven hastig faer.
 Omsider dog udaf bans raske Hest optreffes,
 Endog hans lette Been og alle Seener streffes,
 Indtil hand Fugle-Snar gjør hannem Stien trang,
 Og der paa giver ham et blodigt Fald og Fang,
 Saa dog de Svenske sig Vind-lyksom vilde prise,
 Og kun Bagstavnen mod de Danske torde viise,
 Enddog som Fuglen de med Binden hastig fløy,
 Og skød, som Piile, bort med deres Segle-Løy.
 Dog flød vor CHRISTIAN med Tromp i deres Hæle,
 Paa de Jern-nabled og velbygde Seyle-Fiæle,
 Og dennem hented ind ved Delands syndre Kant,
 Hvor de og CHRISTIANS Sværd, Jld og Kugler
 fant.

Min Sang-Gudinde du vel skelve maae og grue,
 Den Dag, den grumme Dag! i Tanker kun at skue,
 Jeg veed, du fær dig er at døe og daane, naar
 Du seer den Dages Blod og skrekkelige Saar.
 De Saar, de Christne Saar! som da blev skut og hug-
 ged,

Da mand kun idel blev i blodig Bølger vugged,
 Da mangan ædel Siæl udsuffed sit Far-vel,
 Og nødig gisped op sin dyre-købte Siæl.
 Men glæd dig dog igien og lad dit Hierte frydes!
 Alt Kongens Folkes Blod med Sparsomhed udgydes,
 Og

Og at hans Fiender selv de Saar i Brystet fik,
 Som de ham agtede med Brede, Skud og Stik.
 Op derfor lad din Pen for Eftermanden skrive,
 Hvad Seyer vor Monarch Guds Hænder vilde give,
 Paa denne skrekkelig og svære Torden-Dag,
 I det Kong CHRISTIANS Søeførte blodig Slag.
 Som begge Floder nu var til Slagt-Ordning maget,
 Og Blode-Fanen ud paa begge Sider slaget,
 Klarinen blæste Strid og Kedel-Trommen gav
 Sit Grydebasked Bom til mangens Død og Grav :
 Fremsejler CHRISTIAN imod den Svenske Krone,
 Det store Seyle-Bæst, Vandbygte Skibe-Throne,
 Og den, hand byder til sin Kugle, Ild og Sværd,
 Og tænker, Kongen hand er jo en Krone værd.
 Hver Kugle som op paa dens stærke Sider klemte,
 Den havd' et Eftertryk af CHRISTIAN den Femte,
 Saa i et Dyeblik der gjordes kort og got,
 Med det søe-pralende Hau-bierg og Seyle-slot.
 Thi, som den Skibe-Hval sin store Bom vil vende
 En anden Side til, Vor CHRISTIAN at brænde,
 Paa Siden væltes den utamme Seyle-Trold,
 Og gulped ingen Ild, gav ingen Hevne-Told.
 Som hver bekymret var af meeste Magt og Vælde,
 At redde Kronen, som saa yderlig mon hælde,
 Hielp Gud ! Jeg korsfer mig ! Hvor den i Luften
 smald,
 Med et forfærdeligt og grusomt Knag og Knald.
 Som af en Torden-Skye, hvor Kuld og Heede trykkes
 I hendes vaade Bug, om Regimentet rykkes,
 Omsider Ilden dog vil have Rum og Plads,
 Og sprenger Skyen med et Skrekke-Bulderbads.

Saa

Saa der en eber Gnist (hvorfra Gud fiender) rammer
 Udi det Fyre=huus og svedled Krudde=Kammer,
 Et tusind Mænd og meer ved Krudets Fænge=Fut
 Slog Torden slet ihjel udi et kort Minut.
 Den sterke Liunild af hver nagled Planké brekked
 Som rund omkring var om med ædle Hierner spekked,
 Arm, hoved, Been og Laar fløy udi Luften op,
 Men alle fik sin Grav i Havsens slibrig Krop.
 Dog skal I Svenske Folk ey dette om mig tænke,
 At jeg min Fiendes Dyd og Ære vil forkrænke,
 Jeg denne Hav=Skrist til en Grav=Skrist derfor nu
 Vil vende og enhver saaledes kom ihu.

Den Svenske Kreuz hand med sit gandske Skib og
 Følge
 Til Himlen, lynet blev op paa den stride Bølge,
 For Kronen dræbtes de, op paa den store Krone,
 Hver steddes, som hand var bered, for Herrens Throne.
 Vil nogen svørge=viis om deres Død mig mane?
 Af GUD og CHRISTIAN de finge deres Bane.

Her paa begynder de til Flugten sig at mage,
 Den Svenske Skibe=Hær, men Tromp vil den skal
 smage,
 Endnu en Drik udaf hans Raaber=Vibe=Skjal,
 Og Juul hand stræber de faaer deres fulde Maal.
 Den anden Admiral udaf den gule Flagge,
 De frisk begyndte paa med Kugle=Vik at nagge,
 Hand er og ikke seen igien at skienke dem
 Af Raaber=Potte=Krud og Kugler som har flem:
 Ald Luften blev en = ky af de Røg=halled trykker,
 Af hvilken Liunild sig med heftig Bulder trykker;

Ild Regimentet har udi den vaade Strand,
 Og Havsens Fiske toes i Blode-blanded Vand.
 Skrig, Skraal og Vibe=Lu! Trompeten overstiger,
 Bads, Bulder, Bommer, Buds Metalle=Struber
 skriger,

Tre Glas i denne Strid rand ned med Time=sand,
 Da manges Time kom og skilte Krop og Land.
 Det Svenske Riges Sverd blev ved at om sig hugge,
 Dog Blodet strømed ud af alle Skibe=Lugge
 Indtil det som et Brag blev Mast= og reddeløs,
 Da Admiralen bad Qvarteer, som før var bøs.
 Det blev ham ogsaa skienkt! Men som til hans Ulykke,
 En Dansker Brandet sig til hannem ind mon trykke,
 I denne Sø=Tumult, og tændte hannem an,
 Saa blev hand Dødsens Kov og ynfelige Nan.
 Hielp Gud! hvo fand dog ey i Blod og Hierte gyse,
 Hvo fand ald Kierlighed saa gandske fra sig fryse,
 Alt mand i Medynk jo vel hos sig tænke maa
 Hvor jammerlig en Død kom dette Folk op paa.
 Her var kun Ild og Vand de onde Herske=Herrer,
 De begge gram og gridst sin Helved=Hals udsperrer,
 Den som var skambrend, hand nedstyrter sig i
 Strand,

Og søger Raade=ledst udi de grumme Vand.
 Her rider nogle paa den affkudt Maste=Stage,
 Som Blod=besudled er og færdig at forsage,
 De raaber Himmel=høyt, hielp Gude! ræd mit Blod!
 Og salter Haved med den salte Dyen=Flod.
 Alf ser maalt hundredt Mænd og velbevæbned Knegte,
 Der til fem gange ti, som mandig torde fægte,
 Kun et halvhundrede igien opfisked blev,
 Men Resten blev forbrendt og bort med Bølge drev.
 Saa

Saa blev de Svenske qvit af tvende Admiraler
 En Eftermiddags Tid, de kolde Bølger spaler
 Nu deres hidsig Mod, de hviler nu i Vand,
 Dog liden Hvile faaer i den uroelig Strand.
 Der efter i en Hast den Svenske Flode vente
 Sin pynted Speyle bag og hen ad Søen rente,
 Den Svenske Havgud og Jern-Begten begge toe,
 Indtagne blev og soer vor Daner-Konning Troe.
 De Svenske Skibe, som er mestendeel forskudte,
 Des midler flakker om frygagtig, Binge-brudte,
 Nu stikkes et udaf dem selv i Baal og Brand,
 Nu strander nogle, som af ingen hielpes kand.
 Det kostbar Æble, som de Danske havde plocked,
 Heel vanskelig og ræt som Vandeløs sig rokked,
 Igiennem Bølgerne til i de Svenske Skær,
 Det segnede og sank og blev saa ævig der.
 Saa har du CHRISTIAN din HERNES Hielp
 befundet,
 Og dette Søe-Slag med en ævig Ære vundet,
 Lov skee dig, gode GUD ! som var din Konge nær,
 Og stekked Svenskens Flugt paa Krone, Æble,
 Sværd.
 Tak, Tak aldmægtig Gud, som ey lod Kongen miste,
 Den mindste Seyle-Jagt og beged Flyde-Kiste,
 Tak GUD som hindred hvert ulyksom Blide-Kast,
 Alt intet Kongens Skib blev skildt fra Roer og
 Mast.
 Tre-forked Vand-Gud ! lad dit Regimente falde,
 Thi Himlens GUD, som selv Kong CHRISTIAN ud-
 valde,
 Hand gav ham Regiment udi den salte Søe,
 Det er hans Fiender vist for ham at flye og døe.

Nu

Nu vender Binden sig, lad hen for Binden stande,
 Du har et glædsom Nytt at føre med til Lande;
 Dog før maa skee du kand oplange Kiøbenhavn,
 Da har Kong CHRISTIAN paa Skaane fatted
 Staun!

No. III.

Hans Majestæts
 Gudelige Tanker
 for hand landede
 udi
 Skaane.

Sud Zebaoth, min Gud! Krigs=Vaaben=Gud og
 Kæmpe!
 Som kand ald Jordens Magt som Avn og inter
 Dæmpe,
 For hvis aldmægtig Arm en Konge kand ey staa,
 For hvem Guldspiret er som Himlens Leege=Straa,
 Du setter Kronerne paa hvem som dig behager,
 Du atter dem igien som Himmel=Laan aftager,
 Du viider Grændsen ud og hende forter ind,
 Ald Jorden maales i dit Afgrunds=dybe Sind.
 Du byder Englene dit Hevne=Sværd at føre
 Med dine Torden=Skyt ald Jorden kandst du røre,
 Ulykkens Fyre=Krandt du værper ofte ned
 Paa Kongers trygge Slot blant ald Lyksalighed.
 Din Mund den sterke Vand kand Klipper sønderrive,
 Og Havsens Bølge=Blik til Skyerne opdrive,
 K r Saa

Saa snart du drager ud de skiulte Vindes Spield,
 Strax røres Libanon og Nordste Dobre-Field.
 Min Gud, min Konge! jeg med ydmygst Hierte kiender,
 Du lagde Spiir og Sværd i disse mine Hænder,
 Du gav mig disse to Nord-Kroner til en Arv,
 Og saae der i hen til mit Huses lange Tær: :
 Jeg veed du haver sat mig for dit Huus og Kirke
 En Foster-Fader, og dens Tær og Gavn at virke,
 Jeg kiender vel hvor høyt dig samme Kirke stod,
 Og at den kjøbtes med din Søns det dyre Blod.
 Jeg veed, du haver mig med Naader overgydet
 Udaf dit Salve-Horn, og hver min Tinding pryder
 Med Kronens Sirkel-gang, hvori jeg seer op paa
 Hver Undersaattes Gavn, rundt om mit Hovet gaa.
 Her agter jeg hvor de med mig tilfammen-føyes,
 Hvor jeg fra dem og de fra mig ey kunde bøyes,
 Du kaste dennem som en Lod udi mit Skjød,
 Og gav dem Deel igien udi mit Liv og Død.
 Vil du, ald Jordens Gud, du Himmelske Regenter!
 At disse Hænder mig en Seyer-Krands hiembhenter;
 Vilt du at dette Sværd skal røres i min Haand,
 Og lykksom hugge løs min Undersaattes Baand.
 Vilt du mit Arve-Spiir med fleere Steene pryde,
 At mine Fædres Land jeg eye maa og nyde;
 Vilt du gaa for mig an, naar jeg skal sætte Fod
 Paa hint mit Skaane-Land og spare mines Blod;
 Vilt du de faste Slot og Knegse-volded Stæder,
 Hvorinden mangen Siæl om mild Forløsning græder,
 Skal gaa mig vel til Haand, og jeg med Ære maa
 Mit rette Grændse-Maal med Liv og Lykke naa:
 Du, du min Gud, skal da skinbarligen fornemme,
 Hvor jeg din Ære skal af alt mit Hierte fremme,

Dit

Dit Huus jeg bygge skal, Gudfrygtighed skal gaa
 Og med Rættfærdighed ald Dyd og Fromhed saae.
 Kom, kom, far over med, og før mig vel tilbage!
 Min Hierte-segled Gud! og lad dig det behage,
 At mine Anslag ved dit Raad maa gange frem,
 Du Priisen bære skal, naar jeg bær Seyer hjem.

No. IV.

Samtale med Rygtet

Om

Den udi Liv og Død triumpherende, og nu
 hos Gud salige Herre,

Hr. NIELS JUEL, &c. &c.

Sp, Rygte, sving dig frem! ald Verden om at fare,
 Men tøv dog lidet! thi jeg maa dig aabenbare
 Et Ærende med ald Fortrolighed og Flid;
 Vist dine Binger op til Flugten midlertid.
 Mit Sind det flyder om i mange dybe Tanker,
 Som Skipperen, der har mist Roer og Mast og Anker,
 Og ey har Nytte af en Streg i sit Compas,
 Men seer dog nogen Trøst udi Forhaabnings Glas.
 Mit Sind det er saa tungt, som mig en Byrde trykte,
 Min Samling og min Sands er ikke lidt forrykte,
 Naar det mig rinder ind om Verdens Ubestand,
 Og hvordan alting staaer paa Leer og Løbe-Sand.
 Den runde Jordens Klod mand mesterlig afmaler
 Paa sine Arler hengt, den vendes om og praler
 Af Kongers, Fyrsters og Monarckers Grendse-
 Land,
 Kunst-rundet paa Papier med Havets deelte Vand.
 K r 2 Mit

Mit Sirkel og mit Sind kand endeligen fatte,
 At Mester-Haanden er tilbørlig høvt at skatte,
 Som viser mig et Maal for hver Regierings-Spiir,
 Hvor Havet støder paa, men af! det er Papiir.

Jeg Archimedes (a) veed at kunde fordum tage
 En vendig Himmel-Form, og i sin Glar-Døn bage,
 Ja, klarlig vise der Guds Giernings Wunder-Tall;
 Kunst-Stykket det var stort. Men af! det var
 Cristall.

Ø Potentaters Hof af Kobber kand jeg skue
 Jord-Kloder og derhos det hvalvte Himmel-Bue,
 Planeter, Stjerners Hær, hvor de om Jorden gaae;
 Men af! Forandrings Malm, og Verden lige saa.

Thi hvor jeg vil mit Sind opløste over Jorden,
 At skue runden om, Ost, Vesten, Sønden, Norden,
 Da seer jeg, Verden har sin Bende-Kaabe paa,
 Og immerfort vil i Forandrings Tummel staae.
 Udaf Bestændighed slet ingen Ting jeg finder,
 Hvad Hænder giøre kand, hvad Magt og Klogskab
 spinder

Til ævig muret Bævn sig selv at hegne ind,
 Det kaster Tiden om, tit som en Hvirvel-Bind,
 Tre Monarkier seer jeg fordum prægtig stode,
 Som op med Bælde til ald Verdens Trusel groede,
 Hvor

(a) Archimedes havde gjort en Sphæram eller rund-formig
 Kugle og Glas, hvorudi Planeters og Stjerners Løb og Ven-
 ding med utrolig Kunst og Forundring kunde sees. Hvor-
 om iblant andre Claudius in Epigram:

Jura poli, rerumque fidem legesque Deorum,
 Ecce, Syracusius transtulit arte Senex. &c.

Hvor er nu deres Magt? og Pragt? hvor blev den
af?

Lagt øde, tramset ned udi en ævig Grav.

De Hoved=Stæders Taarn langt under Jorden
dukker,

Som før mod Skyn stoed, og Tidens Grav tillukker,
Med Græs og u-fiendt Steen og Tider=samlet
Gruus,

Hov=Mure, Ræmpe=Been, Palladser, Mand og
Muus.

De syv Forundrings=Verk, som Verden fordum viiste,
Dg snart ved Guddoms Haand og Himmel=Gierning
priiste,

Forfaldne ligger nu, bortstøved, sunken ned,
Foruden Ræysning i Forstyrings Ævighed.

Dyb=sørgende jeg seer, hvor Verdens Blandings
Alder,

Som tæres af sig selv og efter Haanden falder,
Hvor Hovmod's Fyr=tøn den anstikker udi Brand,
Bed Krigens Luer at Blod=søle Land og Band.

Hin kaade Herste=Magt sig her og der indtrænger,
Som Ret og Billighed bag Nyggen trodsig slenger,
Dg bryder Grendse=Maal, Trods ævig Forbunds
Pagt!

Spyd=Stagen gjør sig Ret ved Overvold og Magt.
Des seer man Uadseler og Ekrog af faste Stæder,
Ring=Mure sprengt, ja Konst og Love, gode Sæder,
Samt Kirkens Fred ud Landflygtighed at gaae,
Med tusend Grædere, der Christi Kors har paa.

Jeg skue, hvor jeg vil, paa Verdens store Munde,
Alt faaer jeg tusendfold Forandring at begrunde

Udi det Skygge-Berk, som ved hvert Øyeblik,
 Mig forekommer med saa meget sælsom Skik.
 Hist holdes Bryllup, og der spilles, danses, quædes,
 Og neste Døren hos en Jammer-Biise grædes,
 Hist trodser nogle, som har Brød og Rigdom nok,
 Hist quider een af Sult fort-hungret Armod's Flok.
 Hist render Tusende paa Lykkens Hest, og reyse
 Sin Flagre-Fane høyt, og over andre kneyse;
 Her ligger Ti for Een, som Modgang ud har slidt,
 Hvis Lykke Avind har reent af sit Hierte bidt.
 Hist seer man Tusende til Verden nogen fødes,
 Og her Jern-klædte Mænd i Tusend Tall at dødes.
 For alt det, som har Liv paa heele Verdens De,
 Er intet, intet, som kand hielppe for at døe.
 Fra Kroned Scepter-Mand og til den ringe Hyrde
 Er samtlige lagt paa den Synde-Gold og Byrde:
 Fra Dronninger til dem, som malter deres Faar,
 Veed Døden ey Forskiæl, men til dem alle gaaer.
 Om jeg paa Havet en Skibs-Reyse vilde giøre,
 Mit Søe-Kort bruge, og i Flyde-Bognen fiøre;
 Og Strømme-foert gaae hen, hvor Bølgen meest er
 faad,
 Med Seyle-Flugt saa vit, som Verden den er vaad.
 Om nu Columbus (b) og Americus (c) de kunde,
 Samt Magelan (d) og Drack (e) mig deres Skib
 forunde,

Alt

(b) Christophorus Columbus fød i Genua, seylede Ao. 1492 ud med 3de Stibe, fandt den nye Verden, som det gemeenlig kalder, nemlig mange tilforn u bekjendte Lande, og som igien med megen Riadom. Thom. Farelscul: Thuan: hist. Lib. I.

(c) Americus Vesputius Ao: 1507 fandt Mexicam og andre flere

At flyde Verden om, og vittigst leede op,
 Fleer Ledemod til den saa gamle Verdens Krop.
 Om der end Sølv og Guld af Jorden kunde flyde,
 Foruden Arbejds-Evang, og Havet kunde flyde,
 Saa Verleeriig een Strøm, som uskatterlig flød,
 Dog findes der iblant den algemeene Død.
 Og, om de Der, som lyksalige beskrives,
 Jeg end i Sigte fik, og meente der at trives,
 De skrøbelige Kaar og Dødens Regiment
 Er ogsaa gængse der udi hver Element.
 Jeg gruer! alt mit Haar det reyser sig, og Hiertet
 Det klapper, og mit Sind er qvistet ud, og snertet
 Af mange Tankers Frygt; jeg gruer for det Hav,
 Det falske Hav, som og er Dødens Løbe-Grav.
 Nu lader det sig i Blik-Stilhed deylig male,
 Og Solens Straaler paa sit Bliants Dække prale,
 Der ankrer tusend Skib, hver som en Konge-Brud,
 Og deres prægtig Seyl ved Soelen tører ud.
 Nu stinker det, og fra sin Afgrund heftig fører
 Sin brede Bølge-Trop, der hart ad Himlen rører,
 Bestyrket af en grim Sky-sværtet Himmels
 Storm,
 Som ald Naturen gif fra sin Forenings Form.

K r 4

Hist

flere Bønde, som af ham blev kaldet America. Mass. Hist. Lib. I, Voss. de Scient Mathem. c. 42.

[d] Ferdinandus Magellanus seylede til Americam Ao. 1520, og fandt der det berømte Sund, som af ham blev kaldet Fretum Magellanicum, og derefter mange kostelige Der. Mass. Hist. Ind. Libr. 8. Becman: Hydrograph. Lib. I.

(e) Franciscus Drake, en Engelsk Herremand, gjorde en Rejse Verden om med en Flode, var Dronning Elisabeths Admiral, og indto a mange Enlande. Vid. Cambdom. Nava Britan. Moreri. Hofmanni & aliorum Lexica.

Hist seer jeg nogle naae sin Havn med megen Møye,
 Gaaer Skibbrud vel forbi ved Himlens store Dye;
 Her strander mange, som af ingen Redning veed,
 Lemlested, druknede med Skrig og Uselhed.
 Her seer jeg Seyl og Mast og Roer i grummen Bølge,
 Som ey Skibs-Mesteren har længer kundet følge;
 Her er u-hielpsom Brag, og der en Anker-Land
 Slidt fra sit Tob, og bidt sig ind i Havets Sand.
 Hist seer jeg Luer sig alt meer og meer at tænde,
 Som den Tre-forked Gud man agted ind at brænde
 Udi sin Flyde-borg, det vand-rig Element,
 Og have baade ham og Fiske-Riget skiendt.
 Her seer man Damp og Røg med Lyn=Jld og med
 Torden,
 Som Havet var med sin Natur et Fyr=Sted vorden,
 Hvor Jld var Mester, og Neptun, den Sagles
 Skæg,
 Sig fiælte bag en nys Fyrstucken Bølge=Bæg.
 Her lader det, som flux var Domme=Dag for Dørre:
 Det vaade Rige, som er Naboe med det tørre,
 Gjør Jord=Skield rundt omkring; hin grumme
 Trolde=Hval,
 Hand løber frygtsom, at hans Vand=Huus bræn-
 de skal.
 Her strides, vindes, og hist mærkelig forlises,
 Her triumpheres, der en Hob af Søen viises,
 Forfølges, splittes ad, og Havet renses ud
 Ved Dødens Luer af det Kugle=posed Krud.
 Men den, som kand derfra sin Seyer=Jane føre,
 Og sin Taksigelse til Himlen edmygst gjøre,
 Kand Døden ikke dog paa nogen Stilstand troe,
 Alt hand jo sidder ham i Hælen paa sin Skoe.

Det

Det er saa gammelt nu, at Døden daglig hvetter,
 Sin Drabe-Viil: Ej Stand, ej Aar, ej Riön for-
 gietter;

Hand tuder Postens Horn tit fuld af Sorg og Nød,
 Al! ligesaa i Dag, at Hr. Niels Juël er død.

* *

Op Rygte, sving nu fort! ald Verden om at fare,
 Blæs i din Noes-Klarin med Sandhed at for-
 klare

Hans Fødsel, Liv og Død (om Død det kaldes fand,
 At gaae med Ære bort fra Død til Livets Land.)
 Forkynd ald Verden, at Gud gav ham Fødsels Lykke,
 Udaf Kiern-Udelt Blod, Guds Naade loed Ham
 smykke,

Med Baabens Fadder-Skient fra Himmel og fra
 Hav,

Den eene Stierne og den anden Bølger gav.
 I Daabens Vand hand strax fra Skibbrud kom at
 flyde

Op paa sin Frelfers Træ, hvis Bud hand vilde lyde,
 Hand soer hans Fane, og blev til hans Hierte kryst,
 Fik Ridder-Orden af hans Stierne i sit Bryst.

Saa treen hand frem ad fort, og Herrens Naade
 fiendte,

Mens hand fra Barndom til sin slibrig Ungdom rendte:
 Hvor mange snubler, og kuldseyler i en Hast?

Men hand, Trods Daarlighed, hos Gud var Ans-
 ker-fast.

Forkynd, hvor praiselig hand efter Haanden groede,
 Hvor Dyd og Lærighed omkring hans Ungdom
 stuede,

Behjulpen ved en Siæl, der toeg sin Gud i Haand,
Som daglig i hans Bryst steeg til en Manddoms
Land.

Lad den berømte Tromp endnu af Støven tale,
Lad Ruyter, Opdam selv hans Ungdoms Kæthed
male;

Hvor hand i Tieneste for Holland modig stoed,
Dg aldrig skaanede sit brave Hierte-Blod.

Siig Verden, at hand ev op paa sin Fødsels Pude
Sov til sin Lykke, siig, hans Skiold og Hielm hang
ude

For lutter Ære, og igiennem Jld og Vand,
Hiemhente Værdighed for sin Person og Stand.

Alt, naar hans Konge og hans Føde-Land behøved
Hans Tieneste, hand da tiiforne saa var prøved,
Alt man forgiæves ev en Titel paa ham bandt,
Men Dyd og Dvelse tillige hos ham fandt.

Forkynd, hvor Helte-stærk og troe hand loed sig finde
I den Beleyring, (f) som er end i Folke-Minde,
Da Land-og Vand-Tog var ham begge lige kjær,
Saa færdig var hand med sin Sø-bevandte Hær.
Nu faldt hand ud, og med de rappe Baads-Mænd
figted,

De sloeg paa Fienden, som et Skib de skulde digted;
De fulte deres Juel, holdt ærlig Stand og Trop,
Dg løb Kat-floede nu ned, nu Bolden op.

Jil-færdig Kngte, det er ev mit Sind at giøre
Dig Ophold, eller at Historier udføre.

Den Store Friderich, hvis Vaaben Himlen drev,
Hand kiendte Juel, og ham udi sin Naade skrev.

Blæs

(f) Kiøbenhavns Beleyring No. 1658 og 1659.

* * *

Blæs op med fulde Rieft, nu er det Tid at blæse,
Saa Verden høre kand; Men, hvo der lystet
læse;

De finder Bøger nok, hvor Sligt kand læses i,
Lad din Trompeter-Lyd kun skingre frist og fri.
Sag Ordre dog udaf Kong Christian den Femte,
Alt man ey sige skal, at du det beste glemte;
Det er Monarken dog, der ved hver Lyd, du gjør
Af din Basune, som den største Ære bør.
Hans Geyer-Baaben og hans Omsorg uden Lige
For sine Riger, de bør allerførst at stige
Blant Kongers Ære op, saa følger Juel derhos,
Dg fattes ey sin Lov og velfortiente Roes.
Lad Rosten nu herpaa igiennem Luften skicere,
Alt, hvad den blæse skal, er kun Triumph og Ære
Udaf forleden Krig, (g) da Kongens Flode vandt,
Dg Laurbær-Kransen om Juels Hoved ævig bandt.
Ehi Belt ham aldrig fik paa sin Skum-vaade Side,
Dg paa sin Have-Hest ad Bølge-Marken ride,
Der jo i vente var lyksalig Geyer nok,
Ehi Himlen stedse med hans Hierte var i Flok.
Far giennem, og giv Agt op paa de Øster-Strande,
Søg i hver Belte-Bugt og de Vand-ringet Lande,
Som den sig vender paa, du finder Godspor der
Udaf den brave Juel og Kongens Ledings-Fær.
Spar Navnene udaf de kielcke Svenske Helte,
Som udi Beltet med ham ofte spendte Belte,
De forud er bekiendt: Een Deel de lever brav,
Een Deel beordred hand i Belt en Ære-Grav.

Een

Gendeel hand førte og med Hoveds-Mænd og Knegte,
 Med fangne Skib, enddog de vidste brav at fegte,
 Og, om de tabte end, var dog den Ære blant,
 At Seyer-Binderen fey Mand ey for sig fandt.
 Men, om i Kiøge-Bugt du hastig end vil søge,
 Der er de Ting, som kand Trompetens Klang forsøge:
 Det varme Blod, som da udtappedes i Strand,
 Og Purpur-farvede vor Stevens Klinte-Sand,
 Er ævig Seyers Tegne; hvoraf og Verden kiender
 De Palmer, som vor Juel af Fiendes blodig Hænder
 Udbristede med meer, end dristig Helte-Mod,
 Og ydmygst lagde dem ned for sin Konges Foed.
 Monarkens Baaben de og egentlig tilhørte,
 De Skib, det fangen Folk, som Juel i Havnen førte
 Ved Kongens Hoved-Stad, de blev udi hans
 Spiir

En Soel-klar Edelsteen, og Juel en ævig Ziir.
 Den Naade, hvormed hand af Kongen blev antagen,
 Der hand af Søen kom, og Fienden var afflagen,
 I Hast en siges Land, den var saa stor og rig,
 Og hans Fortieneste og Kongens Hierte lig.
 Dog hørtes aldrig Juel til egen Noes at tale,
 Og af en svakig Hals sin Gierning ud at gale,
 Hand med en modig Mund sin Seyer aldrig sang,
 Men gif saa jevnt, som det var aldrig ham engang.
 Hand gav enhver Forlov at bryste sig og sige,
 At de har ene lærdt den haarde Kunst at krige
 Med grum Stortalenhed, saa længe Tungen gaaer,
 Blødt op i lekke Biin, men er dog siden faar.
 De tumme Tønder gjør i Stormen største Brummel,
 Den feye Krigsmand gjør bag Dvnen største Tumel,
 Den

Den frygtsom Bønde-Hund hand hidsig bælde vil,
 Den støyer meest, som mindst tør lade Troen til.
 Den brave Hr. Niels Juel sit Bram-Seyl aldrig førte
 Blant Stue-Snak, og ey i Præle-Bognen førte;
 Det var jo nok, at hand gif frem til Verens Top,
 Og af Indbildings Vind ret aldrig blæstes op.
 Og kortelig: Hans Liv var Ærlighedens Billet,
 Ham selv i alting ligt, i hvor det blev fremstillet:
 Udi sit eget Huus var hand en Engle-Mand,
 Hans Frue derfor har hver Dye fuld af Vand.
 Hand var for sine Børn en høy-forsynlig Fader,
 Der mange overgif i store Elske-Grader,
 Men Ære-Kransen, som hand dennem efterlod,
 Gjør Liv i dennem og i deres Afkoms Blod.
 Enhver er vitterligt, at Troefasthed den boede
 Med Danneshed udi hans Bryst, som op af Rode
 Var gammel Ærlighed, hans Ord var Ja og Nej,
 Hver kiendte, at hans Haand og Mund de svigted ey.
 Og det, som Kronen er paa Manddom og paa Dyder,
 Guds frygt, som alle Ting hos Mennesken bepryder,
 Var i hans Himmel-Siæl med sligt et Stempel
 sat,
 At den han regnede for u-skatterlig Skat.
 I den Guds Kiærlighed var alt hans Hiertes Styrke,
 Der Alderdom faldt paa, og fanged an at tyrke
 Hans røde Bedsker hen, og Døden vilde nu,
 Som sidste Fiende, staae al efter Haand paa Tru.
 Da var hand u-forsagt, og blev endnu en Kiempe,
 Ført i Guds Harnisk, som var Skud-fri til at dempe
 De sterke Pile, som der faldt paa hannem an,
 At hand, Trods Helvede! blev ikke Dødens Ran.
 Hand

Hand favned Christi Kors, og mandeligen stridte,
Guds Aand hans Siæl dertil med kraftig Tro beredte,
Saa hand ved Christi Død sig ud fra Døden rev,
Men Siælen i Triumph hos Gud indhimlet blev.

* *
Op Rygte, far nu fort ! saa vidt som Solen render,
Dg sine Straaler ud til Jordens Qvægning
sender ;

Lad intet hindre dig, far om ved Nat og Dag,
Bestyrk Trompetens Lyd med Sandheds reene
Sag.

Far op til Himlen at bestierne dine Binger,
Tag dem, som Himlens Pas , imedens du dig svinger
I Luften, hvor du vil, at alle høre kand,
Du blæser for en Dansk Navnkundig Seyers-
Mand.

Den Store Sø-Helt Juell, hvis Roes du skal kund-
giøre,
Dg med Triumph hans Priis i din Basune føre ;
Thi hans Bedrifter kand i lige Orden staae
Med alles, som med Roes har faaet Sø-Kronen
paa.

Far om, og hviil dig ey, thi Himmelen vil ikke,
Hans brave Navn udi Forglemmelsen skal stille ;
Tag derfor Hr. Niels Juells hver Tid og Sted i
Agt,

Dg set saa om hans Grav en ævig Ære-Vagt.

No. V.

Paa-Skrifter,

Som findes udhuggen iden Salig Herres me-
get

get kostelige og kunstige Epitaphio udi Holmens Kirke i Kiøbenhavn, saa vel under Hans Bryst-Stykke, som 8 Navnkundige Sø-Slag, hvilke Hand enten som Admiral prifelig haver bestridet, eller og som Høveds-Mand og General, under Guds Forsyns Dye, med uødelig Seyer, sin Konges Vaaben til ævig varende Berømmelse og ald Verdens Forundring, saa lykkelig, som mandhaftig haver udført.

Under Hans Bryst-Billede.

Staae Vandrings-Mand, og skue en Sø-Helt an i Steen!

Dg, er du selv ey Flint, ær da hans døde Been;
 Thi det er Hr. Niels Juel, hvis Marv og Been og Blod
 Med fyrigt Hierte for sin Konges Ære stoed.

Hvis Mandoms Drifter i saa mange Sø-Slag
 staaer,

Dg giennem Hav og Luft og Land med Ære gaaer.
 En Mand af gammel Dyd og Dansk Oprigtighed;
 Af Ja og Ney og hvad man got og ærligt veed.
 Hans Siæl den er hos Gud, hans Been i denne Grav;
 Hans Navn i Minde, mens der findes Vand i Hav.

I. Under det Sø-Slag ved Røesand No. 1659.
 Da Kiøbenhavn var belejret.

Det var, da Svenskes Magt ald Kiøbenhavn om-
 spendte,

Dg snublendes i Blod med Storm til Kronen vendte,
 Da saae Kong Frederich den Tredie, at Juel
 For Skud, Granater, Sværd og Ild ey gif i Skiul.
 Sø-Kantens Bolde blev ham den Tid anbetroede,
 Neptun og Mars de var ham begge lige gode:

Nu

Nu faldt hand ud , og slog paa Fienden digt til
Lands

Nu stoed hand Stormen ud , nu foer hand ud til
Bands.

Blant Kongens Flode , hvor hand Skibet Svanen
førte,

Dg ved Røe = Sand omkring med Sverrigs Søe =
Hær førte,

Dg indtil Wismar drev ! som Mænd de Danske
stoed,

Dg blant dem Hr. Niels Juel med meer end Løve =
Moed.

2. Under det Søe = Slag for Gulland/
No. 1676 den 1 May.

Volt Øster = Søe , og bliv et ævig = varigt Minde
For Kongens Baaben , og kræv Gulland selv til
Binde,

Hvor kief og brav og from du Hr. Niels Juel for =
nam,

Den Tid hand beyled til det Amalonske Lam.

De Rugler , som hand til din Fæstning overkaste
Med Lue = Binger , var kun som Soldat at haste

Dg blusse lidet , for at faae din Kiærlighed ,

Men , der du nægted den , da blev hand fyrig vred.

Dg under Jld og Baal og Brand begyndt' at larme
Imod de Svenske , som med Hierte , Blod og Arme

Forfigte vilde dig med Magt og Herre = Skjold ;

Det hialp dig ey ; thi Juel hand toeg dig dog med
Bold.

3. Under det Søe-Slag ved Bornholm

No. 1676 den 7 May.

Der Juel de Seyer = Seyl for Gullands Fæstning
hidsed,

Dg dem i høye Naae til Kongens Ære tridsed,
Strax Binden ynstelig med Seyers = Palmen gif,
Indtil hand ved Bornholm et Anker = Stade fik.

Med næste Dag = Skier fik hand udi Syn og Sigte
Den Svenske Skibs = Hær, fuld af Mænd, der lysted
figte,

I giennem hvilke Juel sig tvende gange slog,
Endskjønt de To for Een med Magt imod ham
droeg.

Paa begge Sider var der Mod og Manddoms Hierte,
Hver for sin Konge stod blant Lyn = Ild, Død og
Smerte;

Dog vilde Gud, at Juel Søe = Kronen skulde faae,
Dg ind i Riøge = Bugt med Priis og Ære gaae.

4. Under det Søe-Slag under Deland

den 1 Junii 1676.

Du mindes, Deland ! der at Søen om dig brændte,
Dg Nordens Floder du vel fra hinanden fiendte,
Da Tromp og Juel og Creutz og Uglå sammen =
brød,

Som Himlens Torden = Ild kom udaf deres Skib.
Da Skibet, Kronen, sprang med Creutz i Luft og Lue,
Med meer, end tusend Mand; dog loed ey Uglå kue
Sin Tapperhed, men bandt med Tromp frimodig
an;

Juel stoed da ærlig bi, som hand var altid van.

Til Uglæ saa sit Sværd, det store Skib at brænde,
 Og fire andre gaae den Danske Flok til Hænde,
 Da rømte hand udaf den blode-blandet Strand,
 Og Juel hand holdt sig her, som en fuldkommen
 Mand.

5. Under det Søe-Slag ved Raalberger-Hede
 No. 1677 den 1 Junii.

En kække Juel fik og Hr. Siöeblad digt i Knibe,
 Der hand med elleve Søe-prægtig Orlogs-Skibe
 Fra Gottenborrig vil med Bindens Yndest gaae
 Igiennem Belt, hvor Juel med Ti ham passed paa;
 Og undfik hannem med Cartovers fulde Skaale
 Af Død og Dræbe-Gld; men Siöeblad stod at maale
 Ham Skaalen fuld igien med Magt og ald Fors-
 stand;

Men Juel bemestred ham dog i det stolte Vand.
 Selv Siöeblad med sit Skib, der brav hand havde
 fægted

Blev fangen, Fem dertil af Floden sig bemægted,
 Hr. Juel og bragte dem ind i Monarkens Havn,
 Til hans Søe-Baabens Roes, sig selv til ævigt
 Navn.

6. Under det Søe-Slag udi Kiøge-Bugt
 No. 1677 den 1 Julii.

En Maaned løb kun hen fra Siöeblad hand blev
 tagen,
 For Horn, en Søe-Guds Helt, af Juel blev ogsaa
 slagen

I Kiøge-Bugt, enddog hand heftig slog igien,
 Som Hoved-Admiral og Sverrigs fuldtroe Ven.
 Juel

Juel paa Tre Skibe blev forpligtet til at stige,
 Gud styrked hannem for Monarken og hans Rige;
 Saa lyned hand med Ild og Torden = Kuglers
 Evang,

Alt Femten Skibe Horn forlored af sin Rang.
 Tre tusend Fanger med tolv hundred Død og Dveste;
 Tre hundred Danske blev kun død og Lemme-leste;
 Ja uden Skibs Forliis Juel dette Søe-Slag vandt,
 Guds Finger til hans Noes selv Seyer-Kransen
 bandt.

7. Under det Søe Slag under Rante-Rügen,
 No. 1678 den 7 Septembr.

Den Seyer-Rige Juel endnu med Floden seyled,
 Og til flux meer Triumph hand for Monarken
 beyled;

Den fiendtlig Flode hand dog ey i Sigte faaer;
 Den var fast reddelos, og bødte sine Saar.

Til Rügen midlertid paa Ordre (ved Guds Dye,
 Som saae hans Sinds Compas og redelige Møye)
 Hand vender Kaasen, hvor der under Ild og Damp
 Blev Landgang giort med en saa brav og blodig
 Kamp.

De Danske ved Guds Haand og Juels Død-fulde
 Torden,

Behiortede gif løs slog Fienden til Uorden
 Og Flugt, saa Rügen da til Hænde Kongen gif;
 Og Juel sin Palme der med Held og Ære fik.

8. Under det Søe-Slag ved Calmer-Sund,
 An. 1679 den 9 Julii.

Som Løven, der er vagt og vred sit Nos opsøger,
 Saa Juel, hans Løve-Mod heroisk Dyd forsøger,
 ES 2 Hand

Hand Sverrigs Flode seer, og ynsker hiertelig,
 At den engang endnu i Fægt vil give sig.
 Men alle Seyl og Roer og ald hans Omhu ikke
 Kand bringe den til Stand, den vil ey meer i Strikke,
 Men gif ad Calmer-Sund, dog efterlod en Lax (*)
 Som blev erobret, og gif Juel til Haande strax.
 Til Gulland gif hand da fem fiendtlig Skib' indhente,
 Hvoraf hand Nøgelen, et prægtig Skib, opbrændte.
 Saa lukte Gud i Laas den blodig Krig og Strid,
 Hvori sig Juel har gjort berømt til ævig Tid.
 (*) Er et Svensk Skib, som kaldtes Laxen.

Danmarks og Norges Indbyggere indføres
 saaledes talende udi en Taksigelses Sonnet eller
 Klinge-Rim ved den Salige Herres
 Grav.

Far vel da, Herr Niels Juel, din Siæl er i Guds
 Hænder ;
 Vi staaer med vore Børn og Afkom ved din Grav,
 Og takker Gud, som dig Liv, Lykke, Geyer gav.
 Til Kongens Baaben vi det Leve-Lys antænder
 Ved din Hukommelses Forfriskning Mand fra Mand,
 Saa længe Skibe skal beseyle Havets Band ;
 Ja, mens at Solen de Tolv Himmel-Tegn berender,
 Og Havet Kilde-Spring igiennem Jorden sender.
 Du Siæle-løse-Krop, i Been ! du brave Afke !
 Som Riempe-Seener,, der var sunde, sterke, raske,
 Tilforne sammenbandt, Tak, tak for hver en Dag,
 Og hver Minut, I har forsægtet Nordens Sag !
 O ! hviler sødelig, I skal Forklaring faae,
 Naar I Jesus setter Dyd den ævig Krone paa.

Barsel-Brev

til

Lands-Dommer Christopher
Bartholin

in Majo 1696.

Bed Justitz-Raad og Landsdommer
T. Reenberg.

Sortørnes ey, fornemme Ven,
 Jeg mærker eders Trappe,
 Og undrer ey, I seer min Ven,
 I Peder Bierings Kappe,
 I valgte selv mig denne Dragt,
 I soor med Haand og Tunge,
 At naar min Kone fik udlagt
 Sin Tien Maanedes Unge,
 I ville komme hiem til mit,
 Ja meere Fadder være,
 Omstændt hun en Hermaphrodit
 Til Verden skulde bære,
 Contracten er, at ingen skal
 Mig Fadder-Gave give,
 At jeg iblant de Stores Tal
 Præfiscine kand blive.
 Thi tenker naar I seer mit Bud,
 Det gielder mig et Gilde,
 Jeg for Papa skal legges ud,
 Saa nødig som jeg vilde,

Det koster mig vel god' en Hest,
 Ja springe maa toe Stude
 Til Foster-Moder, Degn og Præst,
 Til Amme, Børne-Klude,
 Hvis jeg ey var i Ægtestand,
 Jeg kunde sagt forgylde,
 En anden ærlig Bondemand,
 Der lod sig gierne skylde,
 Saa er jeg uden Knur og Murr,
 Ey Sorg jeg skulde tage,
 For Søn og Datter, men paa Snur,
 Min Hat jeg kunde drage;
 Nej skulde jeg ald den Fortræd,
 I Stykke-viis optælle,
 Som Faders Titul fører med;
 Jeg slet mig skulde kvælle,
 Thi snarere I telle skal,
 Den store Chams hans Jorde,
 Ja Generalens Capital,
 Og Lindens Sæde-Gaarde,
 Ja sige før, hvor mange Mænd
 Mabastians hun savner,
 Hvor mangen fyrretys Mars Svend,
 Sin vier und zwanzig savner,
 Hvor mange Taffer Kiøbenhavn
 Forleden Vinter bragte,
 Hvor meget sidste Fastelavn
 Benedien oplagte,
 Hvor mange Syge legges Lig,
 Af Apotheker-Krukker,
 Hvor mange gange Verken sig
 I Alfars Heede dukker,

Kort sagt, til denne Tale fand
 En Sommers Dag| en strekke,
 Thi hvo fand telle Havets Sand,
 Noms Helgen, Verdens Gæffe.
 At komme til min Text igien,
 Jeg inderlig vil beede,
 I, som min Høy-Fornemme Ven,
 Mig trøste vil og glæde,
 I spørge vil, naar skal det skee?
 Paa Mandag, som skal komme,
 Hun skal for Præsten sig betee,
 Thi glæder sig hans Lomme,
 O! maatte jeg den samme Dag,
 En Daler Lybsk udgive,
 Til Kiste, Seil og til Beslag,
 Jeg lystig vilde blive,
 Jeg Himlen vilde sige Tak,
 Og mig lykkelig regne,
 Om jeg udi min Almanak,
 Saaledes kunde tegne:
 I Mandags blev Charlotte fød,
 I Mandags blev hun Christen,
 Mens inden Tisdag var hun død,
 Og er nu lagt i Kisten.
 Vel er det sandt, med Fryden vil
 Vi vore Pøder plandte,
 Dog er det vist et Børne-Spil,
 Der deres Død forbandte,
 I hvad som skeer Hr. Bartholin,
 Til Sorrig eller Glæde,
 Vi smage maae den gode Vin,
 Og tørstig Gane væde,

J ville vel, og ey forsmaa
 En slet og ringe Spise,
 Thi jeg skal snart finde paa,
 En Compliment at viise,
 Og sige jeg er Enke-Mand,
 Jeg skal det bedre giøre,
 En anden gang, naar Konen kand
 I Kjøkkenet sig røre,
 Imidlertid jeg raaber paa,
 Min Dreng! lad Glasset fylde,
 Fye mig, om nogen skulle gaae,
 Edruelig bort fra Gilde,
 Ved Vinen da, som smukke Mænd,
 Vi geistlig vilde snakke,
 Saaledes dog, at Didrichsen,
 Os love skal og takke,
 Vi prate brav og tale vist
 Om alle Faculteter:
 Om Paven er en Antichrist,
 Armenius en Kiætter,
 Om Saren Spiegel-Moder er
 Til vores Danske Love,
 Om jeg en Sag kand giøre skier
 Med Guld og grønne Skove,
 Om store Ludovici Magt
 Har flere Mænd lagt øde,
 End dem Galenus haver bragt,
 Med Medicin til Døde,
 Om jeg er ey en Nar og Gier,
 Jeg saa med Niim mig plager,
 Misbruger Pen, Papiir og Blet,
 Ja vist, jeg Afsteed tager.

Mit Brev var skrevet, Lyset tændt,
 Og Lakket var i Lue,
 Men borte var min Compliment,
 Til eders smukke Frue,
 Jeg hende skulle vel i sær,
 Med andet Brev a parte,
 Som nu omstunder Moden er,
 Med Billighed opvarte,
 Hun vel og meriterer det,
 Men hvad! Meriter regne,
 Et Riis-Papir ey skulde slet
 Tilstrekke dem at tegne,
 Det faldt for tungt, jeg bedre fand
 En Bøn til eder skrive
 Med Reverentz, en Bedemand
 For mig J vilde blive,
 Som Ven af Huuset være Tolk,
 Min Giest hun vilde være,
 Og giøre (thi saa siger Folk)
 Mit ringe Huus den Ære,
 Dog glemmer ey, det ringe Ord,
 At hun forgieves agter,
 At finde Kaas paa Lyndrups Gaard
 Hos mig en slet Forpagter,
 Hvad som bestaar i Buk og Nis,
 Hun skal mit Bidne være,
 At hun deraf saa meget fik,
 Som en kand skiellig bære,
 Jeg hendes allermindste Knegt,
 Skal føre saa min Tale,

Med allerdybeste Respect,
 Som Frankrig kand afmale,
 Mit Ansigt jeg til Jorden ned,
 Vil bukke digt og skrabe,
 Og Courtsanen, som J veed,
 La Cour vil efter ake,
 Clement min Fod skal sette net,
 Paa Tablatour og Moder,
 At ingen skulde sige det,
 Jeg var en Landsbye Broder,
 Ja jeg med saadan Ziirlighed,
 Madame skal fremføre,
 At ingen Mand i Herredet,
 Mig det kand estergjøre,
 Jeg af Astræa tigger Ord,
 En Engel en Gudinde,
 Den Titul, hun vist af mig faar,
 Kand jeg mit Forsæt vinde.

No. VII.

Til

Oberste Werner Parsberg.

Bed Justitz Raad og Landsdommer
 T. Reenberg.

Min Hilsen her med Haand og Fod,
 Jeg kommer frem at føre,
 Og veed jeg vist, J er saa god,
 Taalmodig mig at høre,
 J selv kand tænke noget nær
 Den Ting, jeg har at bede,

J selv

J vilde komme til mig her,
 En Uftens-Mad at æde,
 Da skal J see min Kone har
 Ret artig lært at regne,
 Det første Tal, hun kiendte var
 Et 6 Tal ret at tegne;
 Et Stykke blev forleden Nat
 Udtegnat, skal jeg sige,
 Hvad Facit blev, da vider, at
 Det var en liden Pige,
 Den samme er udi min Ugt,
 Til Kirken at hen føre,
 Paa første Mandag, der en Natt
 Med Gud i Daaben giøre,
 J derfor ey fortryde vil,
 Min Bøn til eder falder,
 J vilde være Bidne til,
 Hvad Præsten Barnet kalder,
 Og staar udi vor Ritual,
 Hvad J er Barnet pligtig,
 Som Præsten eder sige skal,
 Den Sag er vel saa vigtig,
 Om det behager Gud, at hand
 Forælderne bortkalder,
 Før Fadderen fik sin Forstand,
 Og Barnet kom til Alder,
 Om det da kom til Salling hen,
 J der og skulde være
 J vilde da (det Gud afvend)
 J Troen hende lære,
 Naar Præsten har forrettet sit,
 Og Tienesten sig ender,

J vilde følges Hiem til mit,
 Og nyde hvad Gud sender,
 Jeg Eder dog af Venstabs Pligt
 Advare vil og viise,
 At alle Ting er tarveligt,
 En slet og ringe Spise,
 Som Berten, er hans Tractament,
 Paa Bondeviis og Noder,
 Enfoldig slet, dog det vel meent,
 Som hos en Landsbye Broder,
 En Suppe-Kaal, en grøn salt Gaas,
 En roget Dyr-Tunge,
 Riød, Pølse, Flesk, en hakket Møes
 Tilreed af Levr og Lunge,
 En Steeg udaf min Faare-Stie,
 Det beste Lam af alle,
 Og stander Fiorden mig vel bie,
 Med Giedder eller Skalle,
 J Sted for Terter og Confect,
 Jeg lade skal frembære
 En Spege-Børste Lispunds Begt,
 Min Unge Møe til Dre,
 Om vi ey os med denne Kost,
 Til fulde kunde mætte,
 Vi med en Ravring Smør og Ost
 Vel skulde Pinden sette,
 Saa slages fuld og tappes op,
 Af min Taarmaanedes Lønde,
 Jeg med en Valbirk's Pæle-Stob,
 De Skaaler vil begynde,
 Det holdes ud paa Aftenen,
 Derhos vi quæder Wiiser

Om Axel Vldrich Verlandten,
 Svendfelding, Langbeen Riser,
 En Ting, om mueligt er, jeg bad,
 I vilde mig bønhøre;
 Et lystig Sind, et Hierte glad
 Til mig i vilde føre,
 Og tenker paa, her er den Sted,
 Hvor I blev fød og baaren,
 Hvor eder Bugge blev tilreed,
 Og Svøbe-Klæder skaaren;
 Thi kaster bort alt det, som kand,
 Bekymring eder give,
 Om Havre-Sæden, fælle-Land,
 At pløye, saae og drive,
 Om Dyr-Kiød og Heste-Sal,
 Om Rug vil gaae i Penge,
 Om Fæste, Stedsmaal, Sagefald,
 Om Bonden hart vil trenge,
 Om eders Piger ere troe,
 Ey Meel og Malt bortgive,
 Om I er ey i Fred og Roe
 For Borgerne af Schive:
 Mey slager disse Tanker hen,
 Og eder lystig gjører,
 Den Time kommer brat igienn,
 Der Sorgen med sig fører,
 Naar disse Dage gaae forbie,
 Jeg ene da tilbage,
 Med Længsel og Melancholie,
 Mig selv ibiel maae plage,
 Vel siger Præsten, at vi faar
 Balsignelser og Lykker

Med Børnene, men selv jeg maa
 Fornemme, Skoen trykker,
 Til Amme, Skole, Strømper, Skoe,
 Min Udgift sig forøger
 Hvad er jeg? paa min sande Troe
 En ret elendig T.

No. VIII.

Til

FRIDERICH JUUL,

Bed Justiz-Raad og Landsdommer

T. Reenberg

Tvide, Høysornemme Ven,
 Hvad dette Brev betyder,
 Da jeg forleden, nu igien
 Til Barsel eder byder;
 Det smerter mig det gjør mig vee,
 At jeg min Ven u-mager,
 Kun for et u-munderet Kree,
 Som mueligt mig anklager,
 At jeg er ey faa fix og brav,
 Som Næsen min beskriver,
 Thi frygter jeg mig for det Lav
 Blandt dem, hvis Næse lyber,
 Rand vel en Pige-gjører gaae
 For dygtig. Svend og siller,

Skiont

Skiondt hand en Prøve torde staae,
 Med tvende Fridericker,
 Mey hand den Titul ey kand faae,
 Dog naar min Kone klager,
 Hun fik en Søn, jeg svare maae:
 Det er som GUD behager,
 Hvi skal jeg gjøre den saa viis,
 Der ikke veed saa lige
 Hvad Maalet er til Sanct Denis?
 Nok er, jeg er en Pige,
 Ja kunde den, som liden er,
 De Fattige forgylde,
 Bør min, som Faders Titul bær
 Til Otte, det forskylde,
 At I, som en medliden Mand,
 Et Bidne vilde være,
 Hvorledes en Pygmæus kand
 Og Faders Titul bære,
 Paa første Søndag venter jeg,
 Min Gæst I vilde blive,
 Paa daglig Kost, og Fisk og Steg,
 Og andet GUD vil give
 Thi Mandag, GUD mig bedre det,
 Skal Verden faae at høre,
 At jeg for min Udygtighed
 Kand ikkun Piger gjøre.

Indhold

Over den Ottende Samling.

No,	Pag.
I. Første Anhang til Kong Christian Vtes Ledings Tug, ved Th. Kingo =	559
II. Søe-Slaget den 1ste Junii 1676 ved Th. Kingo = =	596
III. Hans Majests. Gudelige Tanker før hand landede udi Skaane, ved Th. Kingo = = =	605
IV. Samtale med Nøgtet om Hr. Niels Juul, ved Th. Kingo = =	607
V. Nogle Paaskrifter paa hans Epita- phio, og under hans Bedrifter ved Th. Kingo = = =	618
VI. Barsel-Brev til Lands-Dommer Christopher Bartholin, ved T. Reenberg = =	625
VII. Til Oberste Werner Parsberg ved T. Reenberg = =	630
VIII. Til Friderich Juul, ved T. Reenberg = =	634

Sciende Bind
Til en
Samling

Af smukke
Danske Vers

Og
MISCELLANEA:
Sproget til Nytte og Bær,

Befordrede til Trykken i
R J O B E N S O N,
Bed det andet Oplag udi Hans Kongel. Ma-
jestæts privilegerede Bogtrykkerie.

Imprimatur,
J. P. ANCHERSEN Dr.

AS (639) SE

No. I.

Anden Anhang

Til

Den Stormægtigste Monarchs
Christian den Femtes,
Konge til Dannemark og Norge, &c.

Ledings=Log,

I disse Treende Høst=Fiske=og Sæde=Maaneder
1677.

af

Th. Kingo.

Augustus.

Svor glad og frydefuld oprandt den Morgens
røde,
Da Høste=maaned fik sin Kurv med Som
mer=Grøde
Indsamled, om endskjønt det regnede og
drøb,
Alt undertiden mand bag Aretreven Frøb.
En Høst, en denlig Høst vor Norden dog formaatte,
Der Døgne løbne var to gange ti og otte, (*)
En Høst, en Konge=Høst, vor Dronnings Lives
Frugt
Var lige den Tid moed og af sin Stamme plukt!
Et 2 En

(*) Den 28 August.

En Høst, en Seyer-Høst, en Høst af idel Ære,
 Som og i Ævighed skal Ærens Minde bære:
 Thi samme Dag og Tid Prinsessen spired frem,
 Og tog i Norden fat paa Arve-spiir og Hiem,
 Da kæmmede sin Manf den ædle Gylden-Løve,
 Og blant de Norske Fjeld ræt viiste frem sin Prøve,
 Hand brølede og beed med Svenske Bjørn og Ulv,
 Og kappedes om hvo der skulde kysse Gulv.
 Gud veed hvordan det var! Men som vi nu kand vide,
 Da fanged Dronningen og Hand at sammen stride:
 Hun for sin Konge-Sæd, Hand for sin Konges
 Navn,

Og begge Deele faldt med Lyst i Kongens Favn!
 Hun fik sin Bugge fuld af ævigt Haab og Glæde,
 Og Kongen saae med Lyst en Skiold-Møse frem at
 træde,

Hvis Fødsels Dag og Stund i Almanakken staar
 Med Kongens Ære og med Fiendens Blod og
 Saar!

September.

Du Nordiske Monark, du Dyd-Kompass og Krone,
 Du Esterrætning for hver Mand der er paa
 Throne,

Du Hierte-middel-punkt, som midt i Norden staar,
 Til hvilken hver vor Livs og Lykkes Streg hengaar!
 Den Høst en kunde dog dit Konge-Sind fornøye,
 Du derfor vilde flux i Fiskens Bolig pløye,
 Og prøve hvad for Fisk dit store Belte-Hav,
 For Kongers vide Garn i Fiske-Maaned gav.
 Du lodst i Gylden Kaa det slappe Seyl ophidse,
 Som svangred blev af Vind, og peeb udaf sin Tridse,
 Du

Du dermed lige lod til Lante-Kongen staa,
 Som efter Vnske i din Bold og maatte gaa!
 Den Svenske Kønigsmark sin Konges Mark qvitered,
 Som var en tid lang laant, og den til dig levered,
 Af hvis Forfædre den med Ære bundet blev,
 Da Første Waldemar den Heden-Sverm fordrev,

October.

Wens, ret som du med Lyst i Marken Mester spiller,
 Og Fienden til sin Frygt og Flugt med Ære
 driller,

Da høres der med Hast en Tidning udaf Søe,
 At Dronningen er svag og nær paa Triin at døe,
 Hielp Gud! Jeg mægter en, at skrive hvor forandred
 Dit Løve-Hierte blev! hvor dine Tanker vandred
 Med din saa viide Siæl! Men Hiertens Kierlighed
 Dit ivrige Gemyt strax til din Dronning breed.

Du gik igien til Seyls, samt Prinds Georg! Jeg
 gruer

Naar jeg den farlige Seylads i Sindet skuer!

Min Haand den rister saa jeg nep fand føre Pen,
 Og Sindet færdigt er for Frygt at daane hen!

Det Skib, som haver Navn udaff den Salig Herre,
 Din Fader Frederich, det keysed du at bære

Dig i sin Siæle-Faavn, der kiender og enhver,
 Hvor gierne Faderen sin Søn paa Armen bær.

Men, Sæde-Maaned, O! hvad havde du i Sinde?

Hvad Anslag havde du lagd op med Storm og Vinde?

Hvad Forbund havde du med gruine Belte-Band?

Hvi var ald Luften som en storme-blanded Strand?

Her veltes Prinds Georg! og maa for Volgen dukke,
 Som for sin Fiende vel er ellers spott at bukke!

Hver Bølge truer med en Død og Dødsens Frygt,
 Hver Suse-Vind har Magt, at gjør' en Viis for-
 rykt!

Her hveger Landsens Haab og Fyrste paa en Smakke,
 Som maa i Storme-Band og Dødsens Fare flakke!
 Van Osten blæser ud! ach! i det grumme Hav!
 Hans Sygdom var en Storm, og Band hans Død
 og Grav!

Du, Konge, midlertid sagtmodig maatte taale
 Hvor Belt, din Tiener-strøm, imod dig torde vraale,
 Hvor Havet reyste sig, og stod som i en Jld,
 Og her en Bølge var trods-modig, breed og vild!
 Den Regne-fulde Luft med grumme Skyer muded,
 Saa hart og hesselig Nord-veste-kulen tuded,
 Og førte Sky paa Sky, med slige Puste-stød,
 At Dødsens grumme Magt paa hver en Bølge
 flød!

Det stærke Kabeltov, den beeged Hampe-Gene,
 Var fast i Anker-ring, som sine Jerne-Grene
 Medkasted ydmng til den Afgrund's fæle Bund,
 Og mægted ey et Hæst at faa i nogen Grund.
 To store Anker smak! og intet kunde holde
 Imod de skrydendes opblæste Blande-volde!
 Det tredie kom ud! som med tvæ-haged Klov,
 I Dødsens dybe Grav for Liv og Krone grov!
 Det fik omsider fat! Jeg troer det kunde finde,
 At hele Danmarks Liv, du Konge, var der inde
 I det Bel-turend Skib! Guds Haand greb fat der
 paa,

At hver Mands Lyst og Liv skuld' ey i Belt forgaa!
 Tak, tak, aldmægtig Gud, som Kongen vilde spare,
 Du kiendte ene selv hvor usfatteerlig Vare

Der

Der inden Borde var, din egen salved Mand,
 Hvis bedre Verden ey har haft, ey have kand:
 Tak for vort Konge-Huus, som du hver Dag benaader
 Med Seer, Ære, Børn, og frelser udaf Vaader,
 Naar Vaader højest er! Lad frem ad Rigets
 Gavn

Og Kongens Ære gro i Jesu søde Navn!

Opkrift:

Paa det Anker, som, næst Guds naadige Haand,
 var i den hæftige Storm Kongens Frelse, hvilket
 i Guds Tempel, til et ævigt Taksigelses-
 Minde, bør at ophænges:

Gud holdt paa mig, og jeg holdt CHRISTIAN den
 Femte,

Der en fortviled Storm i Øster-Søe Ham flemte,
 To Rigers Liv og Død paa to Jern-Hager laa,
 Jeg derfor ævis her skal til et Minde staa.

No. II.

Taksigelse til Gud, samt Ære-Ønske

Til

Hans Kongel. Majest. til Danmark og Norge,
 &c. &c.

CHRISTIANUM V.

Paa de tvende Victorier til Søes,

Som Han ved Hr. Niels Juel Ridder og Admiral &c.

Bekom den 1 Junii og den 1 Julii Anno 1677.

Fremfat af E. P.

Hver Draabe Blod, som er og rinder i mit Hjerte,
 Beveges udaf Ære og trykkes udaf Æmerte,

Til Gud vil høre mig, at Kongens Magt til Lands,
Maa saadan Sejer faa, som Floden fik til Bands.

Op Tanker, Sind og Siæl, op Hierte, Mund og
Tunge,
Gud Herren Zebaoth utallig Tact at siunge,
Som selv har draged ud for Danner-Kong i Strid,
Hans Vaaben signet og bevaret ham med Flid;
Gud kand ey lide det sig nogen vil ophøye,
Den Stolte maa her ned, mens med et naadigt Dye
Anseer sin Salvede vor Konning CHRISTIAN,
Som vel er Urv-Monark, men dog hans Underdan.
Hans stolte Fiender, som ham tænkte strax at drive,
De maa først tage Flugt, til Noe for hannem blive,
Slig stor Belgierning den skal aldrig slaaes i Glem,
Men skal for Børne-Børn forkyndes frem og frem,
I Fjor in Junio den Første af den Maanet,
Gud Svenskens Flode gav et Slag, saa den laa
daanet,

Det gandske Samfuld Nar hans Skibe pløyet ey
Meer Oster-Søen, der ey kiendtes deres Bey.
I Nar paa samme Dag opvogned hand af Dvale,
Da tænkte gammel Gield vist engang at betale,
Fra Gottenborg hand sneg sig giennem snevren-Belt,
Bed Søebladt Admiral, en brav og tapper Heldt,
Hand gif foruden Flag, at ingen skulle kiende,
Hans store Listighed, men hand igiennemrende,
Med Orlogs Skibene, som var i Tallet Ni,
Dg meente uden Told saa at passere fri;
Men Gud os Lykken gav ved Juul som paa ham paste,
Dg kom i Gabet, der hand ville giennem haste,

Hand

Hand dapper udaf Mod og hurtig af Forstand,
 Beviste det hand var en Dansk oprigtig Mand,
 Der ingen Admiral saa frygtet, at hand torde
 Med sine Danske Følk jo flemme ham omborde,
 Thi bør hans Helte-Navn ey nogensind at døe,
 Saa længe Verden staar, og Skibe bryder Søe.
 Hand slog den Svenske plat, erobrede fem Skibe, (a)
 Samt Søebladt i Person, og der hand vilde knibe
 De mindste fire da strax priste goden Vind,
 Og flydde hver for sig med et beængstet Sind,
 De blev adspredde da, som Sancte Mortens Katte,
 Den ene Cursen hid, den anden did hensatte,
 To Galliother (b) og en Brander bleve dog
 I Flugten ham til Pris det var et herligt Tog.
 Den første Julii, Guds Sabbats-Dag hin bolde,
 Her Juel vist tænkte Gud at ville hellig holde,
 Hvis Svecus snysend Bred en anden Kirke-Bøn
 Ey ham da ville lærdt af hans Canoners Drøm.
 Hand kom og meente, hand nu havde Kraft og Evne
 Fuldkommeligen sligt igien at ville hevne,
 Hvis Juel ham havde gjort paa første Junii,
 Og revangere det paa første Julii,
 Hand ringde Otte-sang med Orden af hans Stykker,
 Hans Psalmer mældte kun om Døden og Ulykker,
 Hans Prædiken den var om det fortabte Faar, (c)
 Som kom til Danskens Hiord, nys og forgangen
 Aar.

Et 5

Dem

(a) Amiraute paa 60 Stk. Calmer Castel paa 74 Stk.
 Hav Bruen paa 46 Stk. Brangels Ballast 44 Stk. Engelen
 Gabriel 50 Stk. (b) Venus paa 4 Stk. og Diana paa 6 Stk.
 (c) Evangelium var paa samme Søndag om det fortabte
 Faar.

Dem ville hand igien med deres Grøde hente,
 Samt Gulland med sit Lam og fyllest for dets Rente -
 Af nestbortvigte Aar, thi havde hand i sær
 Ved firetusind Mænd med fuld og brav Gevær.
 Alt kaste paa et Land med Ordre der at tage,
 Sig Bønder Heste, samt omride Landet fage
 Med Sværd, med Mord og Brand at presse Rens-
 ten ud,

Dog glemte det, 'at hand ey sagde først hielp Gud!
 Mens er det ogsaa ret, at mand i Strid vil drage?
 Paa Herrens Hviledag kand sligt vel Gud behage?
 Staar det ey meere fast, som hand ved Mosen bød?
 Alt den skal vissig døe der Sabbats-Hvilen brød:
 Bist staar det endnu fast, Guds Løfter aldrig famler,
 Hvor stærk at Fienden end til Ondskab sig forsamler,
 Thi har Gud Zebaoth saa været ham imod,
 At dette haver kost hans beste Hierte-blod.
 Vel mueligt, at een sig imod mig torde sætte,
 Og sige: Paa den Dag har Juel først yppet Trætte:
 Mens siig mig var det ey vor Dye der i Brynd
 Var falden, den hand hialp, var dette derfor Synd?
 Om een paa Sabbats-Dag kom til mig i min Stue,
 Og meget haardelig begyndte mig at true
 Paa Livet, sandelig jeg vist det første Stød
 Paa hannem vovede, før hand mig Halsen brød.
 Thi har den dappre Juel sit Folk encourageret,
 Den Prædken, sagde hand skal være refuteret,
 (Med Guds Hielp) denne Dag, ja denne Kirke-

Den skal hand ende vist med Graad og Jammer-
 gang,
 sang,

Lad

Lad os med freidigt Mod tilsammen ifkun ringe,
 Alt Hovet, Arm og Been, ja Siæl fra Krop kand
 springe,

Høymessen sang hand da paa gamle Danske Troe,
 Hand læsde dem en Text af hvilken de ey loe.

Hans Prædken lydde saa : Hør Svecus ey forvendte !

Alt du kandst vores Faar igien saa til dig hente,
 Thi denne Flok du har er Yngel af de Faar
 Som forduim bleve tabt for Tre og Tredve Aar, (d)

Vel har jeg nogle Faar forleden hendt tilbage,
 Mens nogle fleere skalt du mig nu lade tage,

Thi du paa Beiden her est kommen til mig ind,
 Du slipper ey sag ud foruden rebet Skind.

Til Hiorden sagde hand : Har I det ey fornommen ;
 Alt eders Hornet Art af Dannemark er kommen ?

Thi bliver derfor Dansk, ombender eder snart
 Til eders Danske Slegt og gamle Fædres Art.

En Bæder kaldes Mars, (e) halbfierdsindstive Horne
 Og Fire bar hand stolt, kom flux blant nogle Torne,
 Som stak ham i hans Skind, den hialp vor Floris
 brat

Hen under Danskens Haab, bød Svenskens gode
 Nat.

Der Julius fornam (f) Mars ville først sig give,
 Til denne Danske Hiord, da ville hand og blive,

Hos Juæl, for Navnet skyld hand ydmyg gjorde sig
 For Bielcke, som ham tog fra Svensken mandelig.

Mens

(d) No. 1644 erobrede Svensken med Hollændernes Hielp
 paa Colberaer Heyde nogle Danske Orloas Skibe. () Det
 store Skib Mars førde 77 Canoner. (f) Julius Cæsar med
 60 Canoner.

Mens Dragen hand blev sky, (g) thi tog hand til at
 rende,
 Og kom i Hengedynd, der kunde sig ey vende,
 Dog blev hand hiulpen snart fra dette Kaserie,
 At hand til Danskens Hiord kom lykkelig og fri.
 Den sterke flyvend Ulv (h) hand kom i samme Fare,
 Hans Søster Charitas, som før og var i Skare
 Med samme svenske Flok, hun sagde: Kom med mig!
 Og hialp ham ud, at hand til Juel forføyet sig.
 Saturnus (i) bister sterkt hand ville fra sig stange,
 Og hid sig stødte paa hvem hand først kunde lange,
 Thi smeltedes hans Sit i hannem, hand blev død,
 Hand stanger ikke meer, ey heller kræver Brød.
 Hver ærlig Hyrde lod da sine Hunde (k) slippe
 Blant Svenskens heele Hiord, thi tog den til at hvippe,
 Og splittede sig ad, fleest viste Bagen frem,
 Og satte Rumpen op at ville bisse hjem.
 Becængsted Løven (l) blev af nogle store Hunde,
 Der napped i hans Skind, at hand det føle kunde,
 Herr Dreyer slog dem løs, de beede hart som Skam,
 Thi gav hand sig og laa saa stille som et Lam.
 Der at Hieronymus (m) sliq Slutning har fornoimen,
 Hand blev saa bange som en Hare blir for Trommen,
 Hand løb til Malmøe der at ville redde sig,
 Ham fuldte Calmar (n) did paa Hælen hastelig.

Mer-

(a) Dragen med 63 Canoner løb paa Grund i Kiøgebugt.
 (h) Den flyvend Ulv kom paa Grund under Skans, førde 56
 Canoner, blev tagen af den forige erobrede Svenske, men nu
 danske Charitas. (i) Saturnus paa 64 Stk. sank ved Stef-
 vens. (k) Forstaae Styk Ruglerne. (l) Den Svenske Løve
 paa 51 Canoner. (m) Hieronymus paa 71 Stk. tagen paa
 Malmøe Reede. (n) Calmer paa 66 Stykker sammesteds for-
 brenndt.

Mercurius (o) som ey sterck Heede kand fordrage,
 Hand fløy den samme Bey, og saae sig ey tilbage,
 O flygtig Broder ! her skal du dig ey saa sno
 Her er du kommen i Laboratorio,
 Hvor du skal blive tam og artigen fixeret,
 Ja Kongen selv har seet, hvor du her blevst figeret,
 Det var en herlig Kunst som mangen ikke veed,
 Og aabenbarlig giort paa Malmøes aaben Reede.
 Hvo vil Mercurii Fixation benægte,
 Saa Mund-sterck ingen er, at hand sligt kand forfægte,
 Ey Hieronymus, thi der hand dette saae,
 Hand raabte : Mester, ach maa jeg med eder gaae,
 At lære denne Kunst kand jeg ey meere due,
 Saa kand jeg pruste brav at Glden den skal lue,
 Thi blev han tagen an , hand gif som til en Dank,
 Og gjorde allerførst et Aurum Fulminans. (p)
 Mens Calmar kom i Brand , strax der mand Glden
 tendte
 Til slig Fixation, og ned i Grunden brendte,
 Thi frygtet Griffven (q) sig , hand løb med største
 Fart,
 I Dveeg-Sand satte sig , der staar hand vel bevar,
 Tre Malke-Saar gif og (r) til Danske Hiord heel spage,
 Ja did end ogsaa kom den lille grønne Drage, (s)
 Putzionello (t) hand til dette Selskab og
 Gif, samt et fuldet Lam (u) at meere denne Flok
 Tre

(o) Mercurius med 66 Stycker, paa Malmøe Reede erobred.
 (p) Forstaa, gav Dansk Eosen. (q) Griffven, en Adviss Jagt paa 8 Stycker, strandede for Malmøe. (r) Tre Proviant-Slibe. (s) En Adviss Jagt paa 8 Stycker. (t) En Adviss Jagt paa 4 Stycker. (u) En munderet Slude med 50 Soldater, at kasse i Land.

Tre gresselige Diur (r) Gldsprudende som Drager,
 Ophrendte sig saa de ey meere Ont aarsager,
 De Kaar, som druknede, mig end er ubevist
 Men dette veed jeg Juel ey mindste Lam har mist, (y)
 Hvad Juel alt haver giort, jeg ikke kand beskrive,
 Hand teede sig en Helt, den Roes bør hver ham give,
 Hans Ære spredes ud, den hele Verden om,
 Hvor Juel har været selv, og hvor hand aldrig kom,
 Hand har i Kirke leedt den Svenske Hiord og Flode,
 At Sverrige derved er intet vel til Mode,
 Vel har jeg Bøger læst om Dannemark, dog fandt
 Jeg ey i hundred' Aar hun før sig Seyer vandt.
 Juels Broder, Baron Juel, som stod i Fior sin Probe,
 I mandig Ridderspil, hos vores Gyldenløve,
 Da Gyldenløv i Strid med Norges Krigsbeer
 drog,
 Og slog de Svenskes Magt, samt Bennersborg
 indtog,
 Hand med sit kloge Raad sin Tapperhed og viiste,
 End her i dette Slag, hver Ære Helt hannem priiste,
 Fra et til andet Skib hand foer om paa en Jagt,
 Med Kongens Myndighed, Autorite og Magt.
 Hand satte Mod i hver, bad dennem mandig fegte,
 Ja dersom nogen var som ville nu vanslegte,
 Fra danske Mandighed, den var ey Ære værd,
 Thi fegtet en og hver heel tapper uforfærd.

Saa

(r) Tre Svenske Brandere forbændt uden nogen Effect.
 (y) Guds synderlig Naade var det, at ey en Baad i den dan-
 ske Flode blev mist, der dog den Svenske Flode var Orlogs,
 Skibe 36. Bogerter 12. Brandet 6. Og vores Danske Flo-
 de derimod ifkun var: Orlogs Skibe 25. Uovis Jagter 4.
 Brandet 3. Var saa den Svenske Flode med smaa og store
 22 sterkere end vores.

Saa seyled hand omkring midt i den største Fare,
 Og hvor det haardest galt sig ikke ville spare,
 Sin danske Trofasthed har hand og denne Dag
 Heel Ridderlig bevist, til Kongens Velbehag.
 Thi skal dig Himlens Guld, for alting tillagt være
 Priis, Styrke, Magt og Kraft, Taksigelse og Ære,
 Som Kongens Fiender har saa vældig nederstødt,
 Der paa din Hviledag dit tredie Bud har brødt.
 Saa hevner CHRISTIAN sin Satig Far-Fars
 Skade,
 End grønnes Kongens Ord, som Aarons Kieppes
 Blade:
 Til Lykke tusind gang du mægtige Monarch,
 Augustus frem og frem lev i dit Dannemark.

No. II.

Til

Doctor Hans Bartholin.

Bed Justitz-Raad og Landsdommer

T. Reenberg.

See Bartholin, see, Hiertens Ven!
 Her neden for din Trappe,
 En Philosophist Zions Svend,
 En Lutheraner-Rappe,
 Med Brochman, König, Kromayer,
 Hand svanger monne gange,
 Og meene for enhver i sær
 En Paaskrift at erlange,

At

At hand ret laudabiliter
 Har standet ud sin Prøve,
 Saa hand i Verden her og der
 Impune maae sig øve,
 Det skeer vel og, ja seer hand brat,
 Fentanges høyt at stande,
 En lang Feruqve, en stor Cravat,
 Det sættes skal i Bande,
 Omsider naar Kong CHRISTIAN
 En Christian vil skrive,
 Hand af en fattig Peder kand
 Hr. Nicolaus blive,
 Hand da som Ridder kiempe vil
 Mod Paven og Geneve,
 Og aldrig, medens hand er til,
 I Fred med dennem leve,
 Dog spørger hand med Billighed,
 Er Manden dog af Lave,
 Hvad haver hand at giøre med
 Studenter-Kap og Krave,
 Lad Saul sin Faders Beseler,
 Lad Skipperen sin Skude
 Kuns passe paa, Forpagterer
 Paa deres Riør og Stude,
 Og sov enhver vel sødelig,
 Paa egen Seng og Dyne,
 Hvis ingen vilde bryde sig,
 Med πολυπραγματύνη,
 Sandt nok, dog maatte jeg der an,
 Omskiøndt jeg skriver ilde,
 Og giøre mig til Bedemand,
 Saa nødig som jeg vilde,

Personen, som jeg skriver om,
 Har lært min Søn at tale
 Det Sprog, i hvilket store Rom
 Ud Verden lod befale;
 Men hand, som fattig Bias, bær,
 Hvad hand i Verden eyer,
 Og naar Minerva farrig er,
 Hans Pung Quintiner beyer;
 Thi er det en hans Tars og Gabn,
 At holde sig for lenge,
 Udi det dyre Kiøbenhavn
 At slide sine Penge;
 Derfor hand bad, om muligt var,
 Jeg vilde med ham skrive,
 Hand tiilig kunde gøres klar,
 Og Attestatus blive.
 Jeg svarte strax, som Sandhed er,
 Jeg snart ey kunde kiende
 En Mand i Byen, derfor det
 Ey havde Ven, ey Frende.
 Det ikke mueligt være kand,
 At nogen tænke kunde
 Paa mig, som er en Landsbye-Mand,
 Og gammel Jyde-Bunde.
 Ja sagde hand, jo visselig,
 Der er de Bartholiner,
 Vil en af dennem hielp mig,
 Jeg høyt paa Lykken triner:
 Jeg hørte tit ved eders Bord
 De Bartholiner nævne,
 O! vilde de, som de formaaer,
 Og dertil haver Evne!

U u

Jeg

Jeg ofte mig erindre fand,
 Ronda jeg maatte skraale,
 Naar J med Sielleschougaards Mand
 Har drukket deres Skaale.
 Hand alt ved sin Begiering blev,
 Og lod mig for sig tale,
 Og sig med et Forbedrings Brev
 Udi din Gunst befale.
 Nu lover jeg med Haand og Mund,
 Hvis du mig vilt bønhøre,
 J min Callender samme Stund
 Dit Navn jeg skal indføre,
 Hos Kiold og Knud, du skrevet staar,
 To Hellige saa holde,
 Den Dag jeg skal, hver aarlig Nar,
 Høytideligen holde,
 Jeg veed hvad Ende Fæsten faar,
 Min Præst jeg skal indlede,
 Som ret andægtig med Godtaar
 Skal Onsker for dig bede.

No. III.

Lyfonskning

Til

Kong Frederich den Fierde,

Da Hand trædde til Regieringen.

Sæt da, du blinde Død, og siig, om du fand tale
 Med din Ormstungen Mund; siig, om din Piil
 fand prale,

Om

Om du end vor Monarch gif paa med Hierte-Stød;
 Trods dig! Kong Christian den 5te dog blev død,
 Ey heel død; thi hans Liv i Christi Lives Aare
 Var slet udødelig; du det ey kunde saare;
 Ey halv død, thi hans Magt og Arve-Regiment
 Blev intet udaf dig, du visned Skifting! skiendt.
 Den cronet Pelican hand aabned kun sit Hierte
 Mod Himmelen, og fik alt, hvad hans Siæl begiærte;
 Men hans Cron-Arving stød i Lys, der Hiertet
 brast,
 Og kaste Skiendsel paa din gamle Myrde-Gast.
 Til Lykke Frederich den Fierde, megen Lykke!
 Gid Himlens Konge dig fast paa sit Hierte trykke,
 Som Indsegl, der ey fra hans Naade-Stempel
 gaaer,
 Men fast indelstet i hans Naade ævig staaer!
 Guds Kirke glæder sig og Rettens Soel tillige;
 Til Lykke med den Arm, hvormed du vil befrige
 Hver Zions Fiende, og forfegte Rett og Dom,
 Alt Bold og Uret dog omsider kastes om!
 Til Lykke! Lykke skee Kong Frederich den Fierde!
 Gid Herrens sterke Haand selv reyse Muur og Gierde
 Om Kongen og om hans høy-loblig Monarchie,
 Som Himlens Dye dog har havt sit Forsyn i!
 Byd, Himmel, Jord og Luft og Jld og Vand at blive
 Hans Borne, som maa ved dine Ordre give
 Hans Berv til Land og Vand i Leding og i Fred,
 Knyt Hierter sammen med i trofast Eenighed.
 Lad alle Fienders Raad og List og Magt forsvinde;
 Lad ald Subtilighed, som kloge Hierner spinde
 Mod Kongens fredelig Natur, Banlykke faae,
 At de, som Spindel-Bæv, nedstødes og forgaae.

3 (676) 3

Leg, Himmel! leg din Kraft med Naade, Styrke, Ære,
Til Kongens Liv, og lad ham ævig for dig være,
At snart hand ogsaa maa ved Himlens Naades
Soel

En Arving favne paa sin høye Konge=Stoel!

No. IV.

Grav=Skrist.

over

Hans Excellence den Høybaarne

H E R R E,

Hr. Christian Gyldenlöw,

Her hviler Danner-Helt, hin brave Gyldenlöve,
Fød og opfostret til at staae mod Døden Prøve,
Udi den grumme Mark, hvor Mars med Jld og Blod
Uddeeler Seyer til sin kielke Riempe=Noed.
Her lagde hand sit Sværd; thi Døden i hans Hæle
Med Hinderlistighed sig paa ham vilde stæle
Udi hans Fødeland, hvor den hans Bane spandt;
Men Gyldenlöve dog i Døden Seyer vandt.

No. V.

Til Skibet Printz Frederich.

Som lykkelig afløb fra Banke = Stokken ved
Holmen i Kiøbenhavn, den 4 Dec. 1686.

Blæs op, Nord=Vest, og lad sig Vandene forhøye
Op til en lykksom Maal, lad nu din puster pløye

Det 19

Det store Vester-Hav, saa Bølgen bolstre maa,
 Og brede sig saa smukt ved Holmens Havnes
 Aae.

Klar høye Himmel op, Printz Frederich vil seyle;
 Her ligger en, som til hans store Navn vil beyle,
 Et Skib, et Jomfrue-Skib, der aldrig haver Mand
 Paa nogen Bølge ført; nu vil det ud fra Land.
 Dog uden Princens Navn vil det ey til at skride
 Ud fra sin Banke-Stok, det vil ey til at ride
 I Havets Bølge-Mark, før det faaer Ære-Navn
 Udaf saa brav en Printz, saa vil det ud i Havn.
 Saa skyd dig da saa sagt ud paa den slibrig Bølge,
 Du kunsterige Skib, Printz Frederich vil følge,
 I hvor du Bølgen skier udi det vilde Hav,
 Trods Fiende, Klippe, Rev og Bølgens Beltes
 Grav.

Gud selv fra denne Tid din Styre-Mand skal være,
 Dit Anker, dit Compas, din Lygte vil hand bære;
 Guds Hierte-segled Printz, vor Frederich skal
 staae,
 Som Mandoms Speyl, hvor du skal om i Søen
 gaae.

Dit Ære-Flag, dit Seyl, din kronet Mast, du fører,
 Dit Skyt, som Torden-viis den hule Luft omrører;
 Dit Søe- og Strids-Folk, som vel modig er til
 Sinds,
 Skal sige, du bær Navn af Nordens beste Printz.

De Fattiges udi Odense-Hospital

allerinderligste og underdanigste

Suf og Søgning

hos vor Allernaadigste Herre og Konge.

Stormægtigste Monarch ! nest Gud vor Lyst og
Glæde !

Forlad mig, at jeg i dit Konge=Skid maa græde,
Dg øse der en Strøm af Vand og Siæle=Vee,
Som vælder udaf Nøds u=soelet Gis og Snee,
Som har brudt ind udi de arme Lemmers Senge
Udi vort Hospital, og vil dem snarlig trænge
Fra deres Leye ud, om Naade=Straaler ey
Dptøer det Gise=Biery, saa gaaer de deres Bey.
Hvad Bey? Gud trøste det ! hvad Bey vil de vel tage
Til nogen Verdens Hielp, som mange Aar og Dage
Sin Fod ey haver sat paa nogen Verdens Sti,
Men langs i Korsets Dynd sig daglig ælter i.
Her ligger en, som sig i Sengen aldrig vender,
Om hand ey løstes af en andens hielpsom Hænder,
Om Huset gik i Brand, saa maa hand brænde med,
Saa har de lange Bælk ham bundet til sit Sted.
Her hviler Een, der er kun ligesom en Skygge,
En Been=Mad, som ey selv sin Opholds=Mad kand
tygge,

Dog holdes Livet op, mens Døden tygger paa
Hans Hierte, og kand dog saa seen en Ende faae.
Her seer man Een og Fleer, der bær paa Ryg og Lænder
De Læs af mange Aar, hvis Dye, Fod og Lænder
Er

Er dem til ingen Hielp, og har alt levet ud
 Hver Ben, ô Konge! dig foruden og saa Gud.
 Her skratter Een, og i sin Pine stedse skriger,
 Og efter Himlens Hielp med mange Sukke higer,
 Og fylder med sin Graad de Furer, som er giort
 Udi hans skrumpen Hud, der er, som Jorden, sort.
 Her hylér Een, der er saa fuld af Saar og Bylder,
 Som Job og Lazarus, og sine Sprekker fylder
 Af det, hand nærmest har, med Blæset af sin Mund,
 Og klapper for et Slik ved Tungen af en Hund.
 Her seer man jammerlig de, saasom andre Bæster,
 Paa alle Fire gaaer, og ned mod Jorden fæster
 Det Ansigt, som vor Gud mod Himlen hæver
 vendt,

Saa hart er Seenerne i Korsens Kiæde spendt.
 Her falder Een, som af sin Hals, som Hanen, galer;
 En anden, som et Svin, udgryn timer sine Dvaler;
 Een hvidsler, hujer, slaaer; som Kalven brøler Een,
 Og skummer, banker sig til Jord, til Træ og Steen.
 Og Vandet falder Een, og fand sig intet vare;
 Een anden velter sig i Luens grumme Fare;
 Hist kipper Hiertet; Een vil give Mauden op,
 Fordi hand langsom har spyt Lungen af sit Krop.
 Her vaandes Een, som er de klare Speyle lige
 Af blanken Batter=Soet; hist høres andre skrige
 For Hoved=Berck og Bee, for Side=Sting og
 Saar,

For Bildelse, for Kræft, for Brud i Liv og Laar.
 Dog er det deres Trøst i deres mange Smertes,
 At Gud har selv lukt op de milde Konge=Hiertes;
 De har med Huus og Ly, med Sengen, Dii og Mad
 Dem rigelig forset, og giort i Korset glad.

Ja! det som deres Siæl end meere Lyst kand gjøre:
 De Guds Ords Prædiken faaer dagligen at høre:
 Guds Tienere med Flid til hvert et Leye gaaer
 Med Olien og Viin for deres Siæle=Saar.

Alt! skal det komme ind? det skal dog aldrig komme,
 Jeg beed, det aldrig skeer: Kong Christian den Frome
 Og Femte aldrig seer, den Dag skal Dvgang
 faae,

Alt Christi Ledemod skal Huse=vilde gaae.
 Den u=barmhiertige Soldat hand haver suet
 End og af deres Blod, indtil hand haver kuet
 Saa mange fra sin Sted og Stavn for Skyld og
 Skat,

Saa Christi Arme de maa miste deres plat.
 Her ligger Een paa Dør for øden Gaard og Arme,
 Det Gud i Himmelen og Kongen sig forbarme!
 Lands=Knegtens True=Trop, som flux vil have sit,
 Om Christus aldrig fik for sine end saa lit.

Hand søger noget der, hvor intet er at finde,
 Ja Roe hos Kree=løs Mand; og, maa hand Byrden
 binde

Paa deres Gods, som end et Stykke Brød for
 maar,

Far vel da Hospital! gaaer ud J Arme! gaaer.
 Nej! gaaer dog ey saa just; jeg vil for Kongen ligge,
 Og intet skamme mig for Eders Skyld at tigge,
 Hans Naade er saa stoer, saa mild hans Hierte=
 Roed,

Hand haver lobet Hielp, Hand er saa Eye=goed.
 Forlad mig, at jeg maa mig ned i Støven bøye,
 O Konge! for Din Stoel og Himlens store Dye,
 Hielp,

Hielp ! hielp de Arme, og betænk, hvad Hielp de
 faaer,
 At det er Plaster af Din Haand til Jesu Saar!

Christi og Kongens

allerunderdanigste
 og de Fattiges

skyldige Tiener
 Thomas Kingo.

No. VII.

Til Hans Kongelige Majestets
 Tredie Felt-Tog,

Et allerunderdanigst Ænf-Ønske.

Hel an ! den Tredie Gang det maa paa Fienden
 gielde,
 Man ey et voxet Træe med første Hug Land fælde ;
 Man faaer at bukke sig og stadig hugge til,
 Før hin Skye-grode Top mod Jorden bralde vil.
 Det kand ey altid gaae saa jævnt, som mange tænke,
 Der føre Krigen kun paa deres Stue-Benke;
 Og en Slagtordning kand afridse paa sit Bord,
 Hvor Krid og Regne-Kul kand hielp store Ord.
 Det er saa saare trygt at skulke i sin Stue,
 Naar Blye-Bisbærme vil med Dødens Brodde true,
 Og siden knyse frem, og sige os, hvordan
 Man skulde stillet sig oppaa den Sigte-Plan.

Det er saa meget gient, imens man Suppen søber,
 Naar Høns-Pølser man for Bøsse-Kugler støber,
 At vise, hvor man fand gaae lykksom paa Parti,
 Om Fienden var saa tam, som Raal med Flesk udi.
 Med Ord det ey er giort; Sig Fienden forbeholder,
 Hvad os de dybe Saar og Svie-Skrammer volder,
 Den hemmelige Synd gjør offentlige Stød,
 Den, og ey Fiendens Sværd, er Landets langsom
 Død.

Var kun vor blodig Synd udvasket for Guds Dye,
 Sig Sværdet skulde vel i Kongens Hænder føye;
 Er vi kun nu forligt, og som Et med vor Gud,
 Da frygter vi os ey for fleer u-lykksom Brud.
 Har Landet nu kun grædt, og Hierte-grædt at tømme
 Sin Synd af Hiertet ud, og op til Gud at svømme,
 Hvad gielder, det vi da skal Glæde-Budskab faae,
 Og Kongen lykkelig sit Harnisk tage paa.
 Gaf, Naadig Konge! gaf; Gud legge Haand og
 Hefte

Paa dit retfærdig Sværd, og selv din Haand bekræfte!
 Gud lyse paa dig med sit Ansigts hellig Soel,
 Og kaste utroie Mand ned for din Haand og Stoel!
 Gaf, Fromme Konge, gaf; Gud lad din Fiende bæve,
 Naar du din Lande-bod udaf hans Haand vil fræve!
 Gaf, gaf, det gielder paa din Lande-losen Tre.
 Af! Du Treenig Gud, lad derved Lykke skee!

Ao. 1678 den 18 Julii.

Th. Kingo.

Paa een af Klokkerne i vor Frelseres Kirke
paa Christianshavn.

Si, Christen Siæl, mens her din Bøn og Mynt
du yder;
Kør Hiertet, saa det ud som Godheds Kilde flyder
Tit dette Herrens Huus. Vær gavmild, rund og
from;
Gud Naade-lønne dig, trods Afslads Brev til Rom.
1702. Th. Kingo.

Allerunderdanigste Tanker og Dnske
til

Kong Christian den Femtes
Sundhed,

efter et Anstød af en Feber.

Du Feber, Helbred-Tyv! hvor vel du kunde tage
Din Tid i Algt, og om i Skib med Kongen age,
Der Hand i May op paa sit store Belt omfoer
Dg Bølgen Storme-brudt sloeg Mast og Seyl og
Roer.

Der Havet krusede paa sit blaa-grønne Hovet,
Dg der blev lidet, men med vammel Uroe sov et;
Den Tid Hav-Hesten digt i Vindens Bidsel beed,
Dg fandt, at Nordens Helt og Herre hannem reed.
Den

Den Tid hand snoede sig sin Herre Hiem at føre,
 Og Kongen ind paa Land i Banded-Bognen fiøre,
 Da stial du, Feber-Skielm! dig hemmelig i Land,
 Og tændte Kongens Blod med en asmeægtig
 Brand.

Men Himlen fandt dig ud, og dig saa Huus-vild
 gjorde,

Alt ey Monarken du fleer Anstød bøde torde.

Tak, naadig Himmel! tak; und Kongen mange
 Aar,

Indtil hand hundrede med megen Lykke naaer!

Gak, falske Feber! du Forandring-fulde Syge!

Din Kolde Sveed, din Brand tad andre Stæder ryge;

Kiid i en anden Puls, rost paa en anden Krop,

End just paa den, der skal ald Norden holde op.

1687 den 9 Junii.

No. X.

Over

Frue Magdalena Margretha
 Huusmand,

Hr. Andreas Günthers.

Sorkrænkede Natur, fast paa dit Sørge-Klæde,
 Og skiul kun hvad du har af Verdens falske
 Glæde;

Vast ud din blege Kind i bitter græde-Band,

Lag Dynes Sluser op for Sindets Sørge-Stand.

Du

Du har dog ingen Ting, som stadig er at regne,
 Du eyer intet, som man dristelig kand tegne
 Med Stempel udaf ret og sand Lyksalighed,
 Der ey af hvegendes og snar Forandring veed.
 Viis Solens Ansigt frem af Purpur Morgen-Røde,
 Dog veed man ey, om jo en Skye kand hende møde,
 Fra det hun prægtelig op paa sin Throne gaaer,
 Til hun i Bester-Band toer ud sit Straale-Haar.
 Man seer jo vel, hvor taus den Horned Maane løber,
 Naar Jordens Folk de sig i Sove-Klædet søber,
 Hand render i sin Kreds, og voxer af og til,
 Og i sin Spejel vor Forandring vise vil.
 Jeg troer ey Himlen har paa sin Saphiret Bue
 En straaled Stierne med saa klar en Smil at skue,
 Der jo har druffet tit af Jordens Bædste-Svamp,
 Og givet Fyer op paa den vævig Svoble-Damp.
 Jeg vil i Tanker ey den tynde Luft bestige,
 Om hvad der skeer i det foranderlige Rige,
 Hvor Torden, Blæst og Regn og Sne har Her-
 redom,
 Og veyler deres Magt med stor Forundring om.
 I det urolig Hav jeg ey mit Sind og Memme
 Vil lade flyde om, Afgrunden skulle demme
 Min svage Flyde-Pen, om jeg paa Bredden stoed,
 Og ene kun besaae dets daglig Ebb og Floed.
 Men jeg et lidet Gran udi mit Sind vil veye
 Af det, vi Mennisker her under Solen eye,
 Og see, om nogen Ting har Stadighed og Stand
 Af alt det, som man her lyksaligt nævne kand.
 Jeg seer ey Hoved med saa Demant-fuld en Krone,
 Ey nogen sat saa høyt paa sin Enhiørning Throne,

32

Ey nogen Scepter=Haand, hvor Døden jo har lagt
 Sin Skovl og Spade hos, og truer med sin Magt.
 Jeg seer, at de, som høyt af Jette=Styrke bramme,
 Og de, som rose sig af beste Blod og Stamme,
 De bær saa mange frem af Dødens Tegn og
 Saar,

Som de kand Abner sig opregn i tusend Aar.
 Af Rigdom seer jeg ey, at nogen sig kand rose,
 Den er som Henge=Dynd i Verdens vilde Mose,
 En ælter sig deri, der gaaer hans Kræfter bort;
 Hand træller latterlig for andres Viin og Kort.
 Een griber om sig vidt, faaerielden Søn i Dye,
 Og tænker, Rigdom skal ham til sin Død fornøye;
 Just flytter den sin Kaas, og hand staaer slap igien,
 Da nep hans egen Søn og Datter er hans Ven.
 Lad være Rigdom kand en lykksom Stjerne have,
 Og endelig sin Mand i Marmor=Seng begrave;
 Dog sover den og vel, der meer ey kunde faae,
 End kun en Navn=løs Grav med grønne Tørve
 paa.

Vil jeg til Ærens Høyd i Verdens Hof indfige,
 Da seer jeg, hvor de der flux op og neder stige,
 Og hver, som højest op i Verden vinde kand,
 Hans Time=Glas dog faaer sit Maal i Løbe=Sand.
 Hvad er dog Skønhed, som sig Engle=lig iflæder,
 Og kun et Hierte med saa kort en Skygge glæder?
 Hvor ofte stryges den med Sygdoms Farver an,
 Og smules hen i Støv ved Dødens Dræbe=Land?
 Hvad er dog Sundhed, og hvad kand man noget
 bygge

Paa den, som hver Minut staaer i Forandrings
 Skygge,
 Saa

Saa man maa frygte snart ved hvert et Blode-Vit,
 Der røres ved vor Haand, at Sundhed gaaer af
 Skit?

Hvor mangen vogner sund, og seer, hvor Solen ager
 I Morgenrødens Mark, der hiertelig beklager,
 At Aften-Stiernen har seet hannem fuld af Meen,
 Af Sygdom og af Sorg, ja brudt paa Arm og
 Been.

Gud eene veed, hvad os er forelagt i Beye,
 Den Stund vor Legems Huus vi have her til Leye,
 Vi reyser friske tit paa rette Fare-Vey,
 Men, hvad os hende skal ulyksomt, veed vi ey.
 En Flugl, en Torden-Skye med Bugen fuld af Lue,
 Et Stubbe-Stød, en Brink og en grøn-hettet Tue,
 Et Brid, en Riep i Hiul, et hastig Svøbe-Slag
 Kænd giøre paa vor Liv og ald vor Sundhed Brag.
 Jeg intet røre vil, hvor mange Sygdoms Plager
 Det usle Menniske til Gravens Kule jager;
 Som, naar en hidset Hjort i en Morast er fast,
 Og mange Hunde er Strik-løse paa ham fast.
 Een i hans Strube ham med bidiske Tænder falder,
 Een anden giver Hals, og efter fleere kalder;
 Een henger hannem i hans blodig Dre-Lep;
 Een bider ham i Been, om end hand faaer et Skrep.
 Een springer ham paa Ryg med skarpen Tand at rive,
 Een anden slider, saa hans Indvold gaaer af Live,
 Saa holder de ham fast med Glam og Bid og
 Evang,
 Til Skytten giver ham det sidste Dødens Fang.
 Saa Mennisket nu een, nu anden Svaghed prøver,
 Der paa hans usle Krop sit haarde Herskab øver,
 I fast

I fast u-tallig Tall og uden Maad' og Maal,
 Til Døden Hiertet faaer brudt med sin Dræbes
 Maal.

O! Salig er da den, som vel sit Maal har løbet,
 Og i sin Jorde-Serf er ind med Ære svøbet;
 Som her i Jesu Troe sin Siæl har sukket op,
 Og faaet en Grav i Haab til Samling med sin
 Krop.

Den Høyd' i Himmelen, den Ære-Stæd paa Jorden
 Du Gunther-Inde nu er i deelagtig vorden;
 Du er nu kiørt forbi ald Verdens Steen og Stød,
 Og smiler Engle-lyg ad denne Verdens Nød.
 Har Jorden engang dig stødt ved dit ferdigt Dre;
 Nu er den Tummel endt, nu fand du Jesum høre
 I Himlens søde Lyst, som ey Forandring veed,
 Men er alt fuld af Gud i ævig Ævighed.

Til Lykke, Salig Siæl! til Lykke med den Glæde,
 Hvor efter daglig dags vi andre gaae og græde,
 Din Mand og dine Børn, de kiærlig Ægte-Pant,
 De vel saa dybt et Saar udi din Afstæed fandt.
 Men, som din store Dyd, din kydske Tugt og Ære,
 Din Kiærlighed man ey til Graven kunde bære;
 Saa trøstes de, om end I her ey samles meer,
 At de Dig levendes i Navn og Dyrer seer.

No. XI.

Somnium Poeticum

eller

Forsamling paa Parnasso.

Siig gode Bording! siig mig dog,
 Hvo lærte dig at skrive,

Alt spende hvert et Ord i Nag,
 Til Niim de skulde blive.
 Naar jeg dig seer saa Mesterlig,
 Din Digt at sammenbinde,
 Jeg slutte skal, at Rimet dig
 Vil ret med Forset finde,
 Det dig saa vel fra Pennen gaar,
 Du digter ey saa fage,
 Alt jo hvert Ord til reede staar,
 Og tage vil sin Mage,
 Men jeg, naar Ormen stikker mig
 Og i min Hierne primer,
 Vil til at efterabe dig,
 Og giøre mig til Rimer.
 Jeg svær dig paa, jeg neppe veed,
 Ere Klim at sammen-klinke,
 Før jeg har seet min Daarlighed,
 Og veed, jeg er en Sinke,
 Jeg tager flux til Spansk Tobak,
 Og tommer ud min Daase,
 Jeg setter femten Gange Klak,
 Og hitter ey en Glose,
 Jeg rokker, rokker frem og frem,
 Dog naar jeg meest har rokket,
 Saa har dog Berset ingen Klem,
 En hugget eller stukket:
 Indsetter jeg det Ord Poët,
 Og jeg derpaa skal rime,
 Jeg strax maae slutte med Privet,
 Og ende med en Lime:
 Saa tungt og galt det falder ud,
 Som mig, saa gaaer det fleere,
 &c

Jeg

Jeg sværer ved Poeters Gud,
 Jeg rimer ikke meere,
 Men Timen er dog ei forbi,
 Før Verse=Ormen kriller,
 Og af en lumpen Phantasie
 Faaer jeg Poete=Griller,
 Omstiondt mit Forsæt nyelig var
 Jeg ikke rime vilde,
 Dog vil jeg usle Rime=Mar
 Papiret atter spilde,
 Saa snapper jeg da Blet og Pen,
 Dog ofte faar i Sinde,
 At slenge Pennen atter hen,
 Før jeg et Ord kand finde ;
 Paa første Riim da Timer tre,
 Ja fire vel anvendes,
 Og skal jeg Verset eftersee,
 Fortiener det at brendes,
 O Dorus! Du lyksalige,
 Hvor kunde du vel rime,
 Vel tusind Vers du skaffede
 Til Trykken i en Time.
 Vel er det sandt, din frugtbar Pen
 Var uden Sands og Hierne,
 Blant Gieffe var dog altid den,
 Som dig betalte gierne ;
 Thi skulde Møe til Brude=Seng,
 Poeten lader trykke,
 Og med sin Elskovs blinde Dreng
 Udraaber Lykke, Lykke!
 Hvis Bruden kun med en Ducat
 Dig lover at forgylde,

Med Vers og ønsker din Placat
 Kænd Kirke-Døren fylde,
 Slaar Trommen om, og Manden dser,
 Poëten er til recde,
 Et Rimet Ære-Minde giør,
 For Døden at begræde,
 Saa deilig Sange=Verket gaar
 Med Hellig Geistes Klokker,
 Saa herlig du med Snak og Ord,
 Et Wis=was sammenbrokker.
 Ney, ney vor Kanders=Mand med Skæl
 Sig kænd deraf berømme,
 Hand skriver fast og rimer vel,
 Hvo kænd vel andet dømme?
 Vil Slutningen sig passe net,
 Og Kesten er dog grimet,
 Det skader ey, det er ey ret,
 Naar Verset er kun rimet:
 Et lumpen E kænd volde tit,
 Mand ganske Verset slipper,
 Men see den gode Mand i sit
 Det rodden E beklipper,
 Og fattes dig en Stabelse,
 Giør Ordet til Pluralis,
 En hver sig lidet kænd forsee,
 Et skrives, andet tales,
 Sæt Nomen her, sæt Verbum der,
 Ey skytte hvor du flytter,
 Du strax Poët og Kiimer er,
 Og idel Vers udsprytter,
 Vort A. B. det er jo saa rigt,
 Du dermed Phœbus tvinger,

Og skal vel Pegasus ved sligt
 Dig laane sine Binger.
 Men vogte dig for Eftersmet,
 At Verden ikke dømmer,
 Dit Vers er Lapperi og Drek,
 Og Rimeren en Drømmer;
 Det hjælper lidet du er gjort
 Til Doctor og Magister
 Din Gaase-Pen dog immerfort
 Poëte-Titul mister;
 Lad Idioter sette dig
 Iblant de Nie Gudinder,
 Og sige du est ypperlig,
 Og ey din Lige finder,
 Jeg ydermere ved det Sted,
 De kunde dig berømme,
 Jeg meen hos Fruentimmeret,
 Men Spørsmal: kand de dømme?
 Naar Thrine, Fichen, Stine, Gret,
 I Barfel-Stuen møde,
 De siger du est fød Poët,
 Og dine Viiser søde,
 I Coridon og Sylvia
 Est du kun skøn og flygtig,
 Du skal fortiene deres ja,
 De sige: Du est dygtig;
 Mey Bording siig, hvor gaar det til
 Udi Minervæ Skole,
 Hvo Krandsen der fortiene vil,
 Paa Kunst og Flid maa stole;
 Thi Hove-Gunsten gaar dermed,
 Hvo der har Venner mange,

Hand uden slem og stor Fortræd
 Sit Forsæt kand erlange;
 Men her maae svedes Dag og Nat,
 Anvendes Flid og Hierne,
 Om du kand faae den Krone fat,
 Og naae den høye Stierne,
 Alt møde paa Parnassi Top,
 Dog hvis Naturens Gave,
 Dig ey tillige hielper op,
 Du snuble skal og rabe;
 Det gaar dig som det Sneglen gif,
 Der Bierget vilde stige
 Og overfige Verdens Skif,
 Om hun vel havde Lige:
 Hun skød sig frem sig slebte fort,
 Men da hun saae tilbage,
 Den Ben var fort hun havde giort,
 Med vel saa stor Umage,
 Hun strax paasandt et andet Spil,
 Bad Ornen vilde føre,
 Sig udi Luften, der hun vil
 Ald Verden overhøre,
 Det skeede saa, men der hun kom
 I Beiret og det høye,
 Bad Ornen hende see sig om,
 Og alding grandste nøye,
 Men i det samme falskelig
 Hand slap, lod Sneglen dratte,
 Hun falt, blev gruttet jammerlig,
 Sit arme Liv tilsatte.
 Paa samme Viis det dig kand gaae,
 Om du foruden Nemme,

Gndbilder dig at kunde naae
 En ret Poetes Stemme.
 Ved disse Griller træt og mat
 Mig Sønnen overilet,
 Sov hen i Drøm, fik Bording fat,
 Som heftig loe og smilet,
 Jeg blev forbaust, ey! siger hand;
 Tag Mod, bliv ved at skrive,
 Jeg noget dig fortælle kand,
 Som dig skal dertil drive;
 Jeg mig undskyldte, men hand soer,
 Og meere mig tilskyndte,
 Og uden Svar hand tog til Ord,
 Sin Tale saa begyndte:
 Der Arebo, vor Mose-Tolk,
 Var udi Gud hensøvet,
 En Sted iblant Parnassi Folk
 Blev ledig, Pladsen lovet
 Til den, som kunde rime best,
 Og vidste ret at skrive;
 Thi blev opsat en Rime-Fest,
 Hver skulde sig begive,
 Til Helicon, did Phæbus kom,
 Med Pallas den Gudinde
 At sidde Ret og sige Dom,
 Hvo Pladsen skulde vinde;
 Nu Tiden kom, og Retten sat,
 Af Phæbus og af andre
 Hans Assessorer, blev tilladt,
 De Danske frem at vandre,
 Der brimlet ind en ganske Flok,
 For sige, Millioner,

Doctores og Magistri nok,
 Ja alle Stands-Personer;
 Strax blev paaraabt, at hver Poet,
 Som meente Vers at skrive,
 Nu skulde for Hans Majestæt
 Sit Navn tilkiende give,
 Og, hvo der findes dygtig nok,
 I Arbos Stæd at træde,
 Hand strax iblant Poeters Flok
 Erlange skal sit Sæde.
 Jeg bange saae mig runden om,
 Jeg maatte skifte Farve;
 See! dog en Præst for Ketten kom,
 Den samme Sted at arbe,
 Hand supplicerde med en Bog,
 Hand havde sammenskrevet,
 Paa Arebos Maneer, endog
 Med Kongens Seil bebrevet,
 Hvad meere! var af lærde Mænd
 Berømmet, derfor meente,
 At ingen viiste hannem hen
 Fra Sædet, hand fortiente,
 Da Bogen produceret blev,
 Ney, svarte strax Apollo,
 Hans Riim er tvungen, derfor skrib
 Paa den Suplique: Nolo.
 Derefter kommer Dorus frem,
 Med begge Hænder fulde
 Af Bryllups-Vers, formeente dem
 At være, som de skulde,
 Apollo tog til sin Bonet,
 Med Majestetisk Mine,

Ey! sagde hand, est du Poet,
 Og vil vort Dre pine,
 Thi bad hand Dorus gaa sin Bey
 Sit Brød med Sværd at vinde,
 Og spare Hiernen, hvilken ey
 Er skabt til Niim at finde.
 Mangfoldige med dette Svar
 Bortdreve, saa jeg meente,
 At ingen nu tilbage var,
 Som Sædet torde vente,
 Og i sliq Tanke vendte mig
 Til Bording, see! hvad skeede?
 En anden u-formodentlig
 For Ketten sig beteede,
 Dog bad hand ey om Arboes Stæd,
 Sit eget Pund hand kiendte,
 Men vilde vel aflegges med
 En liden Krands til Rente,
 For mange Bers hand viiste frem
 I Prent og Manuscripter,
 Og de, som havde største Klem,
 Sin Føde-Vyes Bedrifter,
 Mey! svarde Phœbus: skulde mand
 Saaledes Krandsen give,
 Hver Læurbær-Træ paa dette Land
 Vil-skaldet skulde blive,
 Med Tiden kand du faa det Sted,
 Om du forbedre vilde
 Dit Bers, som uden Artighed,
 Er kunns Papis at spilde,
 Med dette Svar gif hand sin Bey,
 Strax efter kom en Dvinde

For Ketten frem, hun uden Næy
 Vil Plads og Sæde vinde,
 Og som hun var af dette slags,
 Der artig kunde snakke,
 Hun tog til Ord og sagde strax:
 Herr Phœbus! ta! til Takke
 Med disse Vers! jeg meener vel,
 Du som en billig Dommer
 Skal kiende, jeg med Næt og Skiel
 Iblant Poeter kommer,
 En Times Tiid jeg skrive kand
 Et hundred Vers tillige,
 Trods Kingo selv! ney ingen Mand
 Jeg veed, som jeg maae vige;
 Mit Nøgte saa hos alle staar,
 Endskiøndt jeg er en Qvinde,
 Før siges om mig: Hisset gaar
 Den Danske Poetinde.
 Holt! svarte Phœbus, holt! hvor hen!
 Lad Verset for sig tale,
 Det sige skal, om du est den,
 Som du vil dig afmale:
 Det læstes op, endeel hand fandt,
 Hvorfor hand hende roser,
 Men laster, at der var iblant,
 Selv-giorte Danske Gloser,
 Og sagde hand med Billighed:
 Du est vel Poetinde,
 Dog naaer du ikke denne Sted,
 Som Arboe lod her inde;
 Hun neyede, men Phœbus bad,
 At hun ey skulde glemme

At være Qvinde-Kønnet ad :
 Omkiønt de havde Memme,
 Dog skulde de vel vogte sig,
 For Niim og Bers at skrive,
 At Verden ikke latterlig
 Skal Spot med dennem drive,
 At skrive Bers, at ride Hest,
 I Krigen modig være,
 Det stedse sømmer Manden best,
 Er Qvinden ingen Ere ;
 Strax efter hende fantes Een
 For Ketten frem at komme,
 Med Bolter om det ene Been,
 Og Bers udi sin Lomme,
 Det visdes frem, nu Ketten sad,
 Men fandtes sønderrevet
 Af Bødelen, og spurdtes ad,
 Hvo haver dette skrevet ?
 Jeg, svaret hand, som tumlet er
 I Verdens fire Parter,
 Med disse Bolte Bidne bær,
 At jeg er Sandheds Marter,
 Hand kortelig erindrede
 Sin store Nød og Qvide,
 Vad Phœbus vilde sig omsee,
 Om hand det burde lide,
 Formeente sig at nyde Sted
 Hos Flaccus Juvenalis,
 Og dem, af hvilke Daarlighed
 Med rette Farver males ;
 Hver Satyrist sig reiste da,
 For hannem vilde svare,

Og sagde, Herre! skeer det saa,
 Da staaer Parnassus Fare,
 Alt blive til et Hospital,
 Og den, som Bøger trykker,
 Herefter u-feilbarlig skal
 Bereede sig to Krykker,
 Ja skal Poeten straffes saa,
 Naar hand vil Sandhed skrive,
 Al Verden til et Sodoma
 Og Barbarie vil blive.
 En grover Sinkke tænke kand,
 Hand haver ikke lige,
 En Skalk vil kaldes ærlig Mand,
 En Hore gaae for Pige;
 De bablede flux meere frem,
 Ey skaante Mand, en Qvinde,
 Og stod det hart, at Phæbus dem
 Med gode Kunde vinde.
 Hand lodde strax, hvis denne var
 U-skyldig dømt fra Ære,
 Selv vilde hand til Tranqvebar
 En Krands til hannem bære;
 Mercurius Befaling faaer,
 De reene Bers at sanke,
 Og læse giennem hvert et Ord,
 Og sige da sin Tanke,
 Det skeede, som Sententzen falt:
 Hand har foruden Naade,
 Fortient at miste Liv og alt,
 I Sted for Laurbær Blade;
 Forbandelse blev lagt paa den,
 Som hannem vilde give,

Herefter Blet, Papir og Penn,
 Til flere Vers at skrive,
 Og gjør den ikke viselig,
 Der Kniv og Gaffel giver
 Til galen Mand, hvormed hand sig
 I Rasenhed afliver.
 Hand blev forbitret, dyre soer,
 Endnu hand vilde skrive,
 Saa Phæbus og hans heele Chor
 Bestæmmet skulde blive.
 Men Musæ loe, der hand gif bort,
 En anden sees at trine
 For Ketten ind, var klæd i sort,
 Med sær Gestalt og Mine,
 Var tæt med Skaller overklæd,
 En Stav i Haanden førte,
 Endeel hand til Gudfrygtighed,
 En Deel til Latter rørte,
 Et Skrift hand gav i Ketten hen,
 Og bad Apollo dømme,
 Om Schted, Syv og Terchilsen
 For hannem burde rømme;
 Det blev oplæst, ney, svaret hand,
 Vel sandt, du haver Nemme,
 Dog fattes dig paa fuld Forstand
 Til ret Poete-Stemme,
 Hvis mine Mænd, du setter frem,
 Saaledes havde skrevet,
 Jeg havde lenge siden dem
 Fra Helicon bortdrevet;
 Og ey fand nogen i din Digt,
 Den Geist og Andagt finde,

Som

Som burde sees i aandeligt,
 For Salighed at vinde,
 Hvo haver nogensinde læst:
 Tøe-Benskab, yndist-prikke,
 Om Spaane-Gunst og Lufte-Hæst,
 Med Pige-Troen stikke?
 Men breed blev vores Pillegrim,
 Forbandte den, som volte,
 At hand sit Hoved-Brud og Niim
 Til Fals for Verden holte;
 Og er ey Gief i Verden til,
 Som vil Poete være,
 Hand jo en større finde vil,
 Som skal hans Foster ære,
 Den ærlig Erytrophel, som
 Paa Bierget lod sig finde
 I Tanke, noget forekom
 Hos lærde Folk at vinde,
 Hand saae vel surt, da Dommen falt,
 Til hannem Skaden reflekter,
 Hvad har hand for Hazard og alt?
 Kun Skroller og Chartequer.
 Endnu blev Bording ved sin Snaak,
 Fortalte mig om fleere,
 Ney, sagde jeg, ney Bording tak!
 Nu tør jeg intet meere;
 Thi hvis jeg skrev u-tydelig
 Alt det du mig befaler,
 Ald Verden skulde kalde mig
 En Skumler og Bagtaler;
 Det farligt er, mand tit har lært,
 At røre ved Poeter,

Thi de sit Foster holder kiært,
 Et egensindigt Kreter:
 Ja raade de, jeg blev ombragt,
 Og ilde kom af Dage,
 Min Krop blev vist paa Steiler lagt,
 Mit Hoved sat paa Stage;
 Omstiont jeg bad ham tie qvær,
 Dog blev hand ved at sige,
 Om den berømte Danske, der
 Ey nogen vilde vige;
 Ja sagde Phœbus, set dig hos,
 Den ære, som bør Ære,
 Den store Mand Ovidius,
 Skal her din Naboe være;
 Men du, som hand os love maae,
 Naar du vil til at digte,
 Du dine Rim skal lade gaae
 Vel ofte giennem Sigte;
 Hvad? sagde jeg til Bording da,
 Jeg troer, at Phæbus primer,
 Vil nogen tage denne fra,
 At hand er Mester-Rimer!
 I samme Stund og Dyeblik,
 Jeg vognede, mig tyktes,
 At Sønnen var vel sød, jeg fik,
 Dog Hovedet forryktes,
 Thi fandt jeg mig tvivlraadig slet,
 Om jeg vel torde være
 Min Drom bekiendt for Ting og Ret,
 Og skiende manges Ære;
 Jeg meente ney, men der jeg ret
 Betenkte, hvad jeg dromte,

Jeg u-forsærdet blev, og det
 Ugudeligt ey domte;
 En svare vil, at den jeg her
 Ey for Poet vil ære,
 Sand from, gudfrygtig, ærlig er,
 Maa dog i Fred ey være,
 Men hør, hvad kommer det herved,
 Du hannem Titul giber,
 Af Fromhed, Dyd og Ærlighed,
 Vel an, jeg underskriver,
 Men siger du, sand er Poet,
 Og høyt paa Bierget flyver,
 Jeg skal standhaftig negte det,
 For svære paa, du lyver,
 Det skader ey at du mig fand
 Med bedre Føye sigte,
 At jeg som dadler anden Mand,
 Selv veed dog ey at digte;
 Det gives Magt: men dette jeg
 Af Slibesteenen lærer,
 Den giver Jernet Ud og Eg,
 Og selv dog intet skærer.

No. XII.

Melius nubere, quam uri,

Eller Samtale

imellem

Timander og Philemon.

Timander.

Sa! ha! Philemon est du der!
 Velkommen, skal jeg finde

Phi-

Philemon u-formodet her?
 Just havde jeg i Sinde
 At skikke dig et gangend Bud;
 Thi jeg i Morgen venter
 Den gode Floridon herud,
 Med flere vor Bekjendter.

Phil:

Timander tak! jeg fik i Gaar
 Et Brev, der i tillige
 En flittig Hilsen til dig, staar,
 Hvad? om jeg vilde sige
 Dig mere nyt? en vakker Brud,
 Mand tenker dig at unde,
 Thi tog jeg Mandeløs herud
 Til dig i samme Stunde,
 Staar hun dig an, vil du dertil
 Frivilligen samtykke,
 Med Hatten af jeg sige vil,
 Timander skee til Lykke!

Tim.

Ach! Giekkeri med Gifte-Snak!
 Du kiender vel Timander,
 En vakker Brud: ney hellers tak!
 Jeg ikke mig forandrer;
 Er Verden da foruden mig
 Ey fylt med disse Giekke?
 To blinde Bukke lader sig
 Med Egteskab betrefke.
 Du siger vel paa standend Foed,
 Mig døde bort en Kone,
 Som var saa from og Eye-goed,
 Og alle Dyders Krone,

Det

Det samme staar udi mit Sind,
 For det jeg mig betenker ;
 For jeg mig nu vil sætte ind
 I Ægteskab og Lenker.
 Om jeg engang i Terning-Spil
 Rand kaste Seer alle,
 Er det en troelig, Lykken vil
 Paa Seer altid falde ?
 I denne dyre Tid og Trang,
 Der er paa fromme Qvinder.
 Lyksalig den ! der første gang
 En from og dydig finder ;
 Om hand igien nu gifter sig,
 Og nyder samme Stierne,
 Jeg siger : Hand er lykkelig,
 Men taabelig af Hierne.

Phil.

For hastig dømt, hvor mangan Mand,
 Der kand en kaldes Daare,
 Vil anden gang i Ægte-Stand
 Ketura sig udkaare ?
 Vel haver nogle Ricættere
 I Christi første Dage
 Fordømt enhver, der elskede,
 Sig anden Brud at tage,
 De kaldte dennem Bigamos,
 De satte dem i Bände ;
 Men denne Lærdom ey af os
 Er hørt i disse Lande ;
 See nu Timander ! dig betenk,
 Den Brud, hvorom jeg taler,

Y y

Rand

Tim:

Kort sagt: Hvad til Gudfrygtighed
Og Catechismus hører,
Jeg siige tør hun meere veed,
End Degnene tilspører,

Phil:

Mod Halte, Kryble, mild og rund,
Ey tvende gange hører
En Fattig, hand jo samme Stund
Til Medynk hende rører;

Tim:

For Naale til sit Set og Top
Hun ikke nær spenderer
Det hun i Tavlen legger op,
Og Fattige forærer:

Phil:

I Huuset er vindskibelig,
Ey lader Pigen raade,

Tim:

Hun veed, hver skrabe vil til sig,
Og søge egen Baade.

Phil:

Claus Pors, Romaner eller det,
Som fører ingen Nytte,
Hun skytter ey, men i det Sted
Vil virke, sye og knytte,
Er mesten taus og sielden leer,
Skal mand udbortes dømme,
Uskyldig. Tim: Uden det, som skeer
Uvidendes i Drømme;

V y z

Tim.

Phil:

Hun stadig er og ikke spanst,
Tim.

Ey som den Jydskke Frue,
Som for et Buk seer suurt og haanst,
Vil dig med Kynter true,
Ja stiv, som Bonde-Fogdens Kiep,
Og som Mariæ Stytte,
Du hilser dybt, dog veed hun nep
Den ene Foed at flytte.

Phil:

Ney denne viiser større Tugt,
Beleven, fød i Tale,
Naar du vil skrabe, veed hun smukt
Med Neyen at betale,
Hun taler sagt og sædelig,
Ey skogrer, larmer, raaber,
Ey disputere lader sig
Af Trette-kiere taaber,
Ey lesper, Tim: Som vi hører dem,
Der Peenhed eftertragter,

Phil:

Ney! intet ud-studeret frem,
Naturlig Gang og Fagter,
Ey skogrer, leer med Munden op,
Hun med charmant en Mine
Halv smiler, tager til sin Top,
Og synes ey at grine,
Hun aldrig soer en Fed endnu,
Men skal hun til at svære,
Hun siger kun, min Troe, ney nu,
Hielp Gud! og andet meere,

Saa fromt et Creatur og Krop
 Har Verden ey at føde,
 Jeg tvivler paa, hun skal en Lop,
 For lutter Fromhed døde,
 Af Deylighed, jeg sige kand,
 Naturens Mesterstykke,
 Dertil er søgt af hvert et Land
 Et Skilderie at trykke,
 Af Spanien hun Dyen fik,
 Lod Hud fra London hente,
 Paris gav hende Held og Skik,
 Vor Dannemark betiente
 Kun hende med det bare Haar

Tim.

Hvad kand du meere sige?

Phil:

Ey nogen hende overgaar,
 Kand skee slet ingen lige,
 Som Melk og Blod i Ansigtet,
 Ja skulde Paris dømme,
 Frue Venus selv sit Plads og Sted,
 For hende skulde rømme,
 Tenk, jeg ey hendes Contrafey
 Med Vennen kand beskrive,
 En Malers Pensel kand og ey
 Til Solen Klarhed give,
 Hvad hendes Byrd og Blod angc
 Dig Hvitfelt kand opregne;

Tim:

Men Pagina, hvorpaa det staar,
 Saa just du ey kand tegne,

Y y 3

Phil:

Phil:

De sexten Ughner meere til
 Hun haver alt opskrevet
 Foran i Brochmans Huus-Postil,

Tim:

Dog Bladet er afrevet,

Phil:

Nok er det hendes Fader var
 Af gammel Danske kommen,
 Skiondt hand ey nogensinde bar
 Sit Rang-Brev udi Lommen,
 En Ting jeg havde nær forgiet,

Tim:

Ney glem det ey at sige,

Phil:

Hun dandser vel, og taler net
 Fransösk og tydsk tillige
 Musiken hun og vel forstaar,
 Ja leger intet mindre
 Paa Luth, Cithar, Claveer, Mendor,
 Hvo fand det vel erindre?

Tim:

Mens som hun har nu sexten Aar,
 Jeg ikke veed den Time,
 Hun Beilere saa mange faar,

Tim:

Som Rom har Pilegrime,

Phil:

Det derfor drives bør med Hast,
 Man snarlig maa begynde,

Tim:

Tim:

Hvo veed, hvor snart en ung Phantast
 Indløfter denne Lynde!

Phil:

Min Søster boer strax derved,
 Hun veed det vel at mage,

Tim:

Sligt Handverk Fruentimmered
 Sig gierne vil antage,
 Ja kobler neppelig omsonst,

Phil:

Ney skal jeg Sandhed sige:
 Min Søster ey i denne Konst
 For andre bør at vige,

Tim:

Saa kunstig, hvis hun gif derpaa,
 Og trolig vilde fegte,
 Den store Tyrk vel skulde faae
 Venedien til Ægte,

Phil:

Dog medens Jernet gloen er,
 Maa Smeden Arme røre,
 Mens Ratten ret sin Hale bær
 Mand bør paa Ratten fiøre:

Tim:

Za fiøre, hvo der fiøre vil,
 Og havde hun til visse
 Et Skippund Dyd og Guld dertil,
 Og Rhinskvin kunde pisse,
 Er dette dog mit korte Svar,
 Min Stand jeg vil ey skifte,

Vy 4

Phil:

Phil:

Hvorfor? Tim: fordi det er en Nar,
 Der tænker sig at gifte,
 Thi viis mig Dvinder uden Lak,

Phil:

Timander vaer dig nøye!
 See til at du for saadan Snak,
 Ey faaer en klappet Trøye;
 Hvor mangen en Abigael,
 Hvor mangen dydig Dvinde
 Kand viise dig, du farer vild,
 Kand Munden paa dig binde,
 Sandt nok at Eblet-kortede
 Den Dyd, Gud med os skabte,
 Tillige med Guds Billede
 Fuldkommenhed vi tabte,
 Dog, naar mand hos en Dvinde seer,
 At Dyden Mester spiller,
 Om ringe Feyl sig end beteer,
 Skal mand dog see med Briller,
 En Borte kand ey Deylighed
 Formindske, liden Laage
 Kand Solen ey sin Herlighed
 Og klare Glands betage.
 Det heele Riøn ey burde vel
 For Beengierd ilde lide,
 Fordøm en Thais, Jesabel,
 Men roes igien Svanhvide,
 Tenk paa, hvad got dig dette Riøn
 Dit heele Liv beviiser,
 De vel fortiente bedre Løn,
 End Gloser, spodske Viiser,

Af dennem fødes, svæbes vi,
 Fra Buggen os opflekker,
 I Nød og Sygdom staar os bi,
 Bort Liv' de Haanden rekker,
 Endda, Timander! er dit Svar,
 Din Stand du vil ey skifte,
 Ja tør og kalde den en Nar,
 Som tænker sig at gifte,
 End sige (for at synes klog)
 Du vil dig ikke binde,
 Til det, som Adam, sagde dog,
 Hun kaldes skal Mandinde.
 Capricer og Indbildinger!
 Som muelig Juvenalis
 Boileau, og den, om hvilken her,
 Jeg nødig vil, maa tales,
 Har voldet sligt, men monne de
 Den Guld vil reformere:
 Som Ægtestanden stiftede,
 Bad Adam sig formeere?
 Forsæderne, som vilde sig
 Til denne Stand begive,
 I deres Dyne sandelig
 For Daarer sig maa skrive,
 Lycurgi Dom blev stemmere,
 Om det til dennem stode;
 Fordi hand sine Borgere
 Til Ægteskab vil raade,
 Hvi skulde vi fra Calicut,
 Den Skib til Christne føre,
 Der har hans Hals og Liv forbrudt,
 Som Ægteskab vil høre;

Lad Indien i Mørket staae,
 Lad Tyrker Tyrker være,
 En Jøde Talmud følge maae,
 Vi Christne Christi Lære:
 Ja Creaturet lærer dig
 En anden Bøyn at tage,
 Den Due lever sørgelig,
 Som savne maae sin Mage,
 Vor Liv og Lyst er Compagnie,
 Og hvo kand bedre give,
 End To, der staaer hverandre bi
 Den Stund mand er i Live,
 Den Hest, som eene trække maae,
 Sin Styrke snarlig mister,
 Det er saa let, at enkel Traad
 I Stykker gaaer og brister,
 Saaledes er og Eenlighed;
 Timander! du det nægter,
 Guds Skif, Naturen, Mennisker,
 Ald Verden for mig fegter.

Tim,

Med mig Philemon kom her an,
 Vel an jeg skal dig sette,
 Skiondt Brostrup eller Wordeman,
 For dig kand gaae i Kette,
 Strax uden at betenke dig,
 Da nævn mig fire Qvinder,
 Hvis Mænd af Lykken roser sig,
 Jeg sige skal, du vinder,
 Hvis ikke, lad mig svare dig,
 Jeg haaber at beviise,

Alt den, som ikke gifter sig,
 Kand sig lykkelig priise;
 For det at fiende grant og ret,
 Vi vilde sammenbeye
 Alt sødt og surt, alt got og læt,
 Som Egestand mon eye,
 Naar den stafteres prægtelig
 I beste Skif og Miner,
 Det gode beyes lettelig
 I Lod og i Svintiner.
 Nu tvært imod den Harm er stor,
 Vi seer dem daglig able,
 Paa Bægten et par Horne gaaer
 Langt over Lispunds Navle,
 Kand du for dem mig sige frie?
 Et Bal, en Jule-Stue,
 Et Bryllup, Snaptings Compagnie,
 Mig med en Svoger true,
 Romaners Lob mig hjælper til,
 Jeg ønsker en Calide,
 Jeg veed Cleantes segte vil,
 Og med Almene lide,
 Een Thisbe, lærer, hvor jeg best,
 Med Pyramus kand tale,
 Astrea kand og Hercules
 Mig Kierlighed afmale,
 Hvad Messalina gjør til Rom,
 Hos os kand anden gjøre,
 Der paa jeg Provste-Modes Dom
 Til Vidnesbyrd kand føre,
 Du svare vil, da tag en Dom
 Til næste Tamperdage,

Og gaa til Consistorium,
 Lad hende der anklage,
 Got nok! men der vil Bidne til,
 Dem faaer jeg ei saa lige,
 Thi gierne bruges dette Spil,
 Hvor ingen kand dem fige,
 Ja, vil hun qvæde denne Sang,
 Da, skiondt du vogter nøye,
 Som en Chaldeer paa Maanens Gang,
 Hun lurer dog dit Dye.
 Er jeg end frelst af denne Nød,
 Og sover uden Taffer,
 Dog kand jeg ikke, ved min Død,
 Fordrage den, som snakker,
 Og smiler ved hver andet Ord,
 Sin Mund paa Noder stiller,
 Hvis Dyne spiller, Tungen gaaer,
 Og Belten aldtid spiller,
 Hvis Babylonisk Top og Floer
 Mod Himmelen tør puffe,
 Sig speiler, dog hun ofte faaer
 Sin Smukhed af en Krukke,
 Et proper Ord i Danske Sprog
 Jeg ikke ved til Rette,
 Men til Paris, det ved jeg dog,
 Det kaldes la Coquette.
 Et andet Slags har Lyst til Spil,
 Naar hun faaer Lanter = Lanter,
 Pamphilius adsprede vil
 Alt, hvad jeg sammensanker,
 Paa Cinque neuf et eenest Kast
 En Hæst af Stalden trekker,

Da neppelig til Sip og Paf
 Mit Huus og Gaard tilstrekker ;
 Naar Hanen galer Mid-Nat ind,
 Jeg venter først min Kone,
 Hvad hjælper det mig arme Skind,
 At jeg vil Hiemme skaane,
 Thi næste Dag det samme skeer,
 Hun for at faae Revange,
 Da mødes der i dens Dvarteer,
 Til Lanter-Leg at dandse,
 Vil jeg da tale paa vort Gavn,
 At jeg det Spil fortryder,
 En Knark, en Knurrer er mit Navn,
 Mig gives mange Lyder,
 Naar Gaard og Gods er sat i Pant,
 Og Renten paa sig drager,
 Da finder jeg det alt for sandt,
 En Nar der Frue tager,
 Jeg troer vel og neppelig,
 Den roser af sin Stierne,
 Hvis Kone plages idelig,
 Af Tørst og drikker gierne.
 En Morgenstund det skeer, endeel
 Sig finder noget ilde,
 De henter strax et Glas Caneel,
 Det Onde at formilde,
 Det smager vel, den fromme Mand
 Vil hende dertil nøde,
 Hvor er det? Hierte! siger hand,
 Tag noget af det Søde,
 Mens Dagen efter ved det Paf,
 Hun lod Canelen hente,

See Maben knurrer, og et Glas,
 Af samme Slags maa vente,
 Ja naar det kommen er saa vit,
 Hun skal hver Morgen tage
 Af Brændeviin og Aqvavit,
 Da tænk paa onde Dage;
 Thi siden hun den ganske Dag
 Faaer Ont af samme Syge,
 Og til den Drik faaer mest Behag,
 Som kand i Halsen ryge.
 Saa staar det vel i Huuset til,
 Hun bander, skiender, larmer,
 I en Minut er vreed og mild,
 Nu leer, nu hun sig harmer,
 Nu sandser ikke Dag og Dør,
 Beed en Forskiel at høre
 Paa mig og Knegten, ja vel tør
 Mig større Pudser giøre:
 Og skal det mig saaledes gaae,
 Hvor var jeg herlig luret;
 Thi siden følger meere paa,
 Nam quid Venus ebria curet?
 Det kand og hendes lettelig,
 Jeg skal en Hustrue tage,
 Som giør mit Liv kiedsommelig,
 Mig plager alle Dage,
 Som altid imod Veiret er,
 Sig selv Maximer trykker,
 Med idel Imodsigelser
 Min Hierne slet forrykker,
 Alt, hvad jeg giør, er ilde giort,
 Og aldrig er til Takke,

Om hvit er hvit, om sort er sort,
 En Time tør vel snakke,
 For et Glas Biin, jeg med en Ben
 Kand drikke, for en Daler
 Jeg giver ud, en Prædiken
 Mig Odselhed afmaler.
 Naar jeg har staaet min Skole=Ret,
 Saa tør vel hendes Næve
 Paa Pigen gaa, saa heder det.
 Du Hore, Ladste, Tæve;
 For Ægteskabet er saa from
 En Engel ei at finde,
 Men førend Maaneden gaar om
 Er hun en Dievelinde.
 Af dennem ere mange til,
 Ja flere vilde blive,
 Om Fanden ey herefter vil
 Dem Logemente give.
 Jeg har en gammel Munke=Bog,
 I samme Bog opleedes,
 Hvorledes dette sig tildrog,
 Og lyder det saaledes:
 En Bonde=Mand, var hart belad
 Med en forbandet Qvinde,
 Gav hannem Knur og lidet Mad,
 Thi fik hand udi Sinde,
 At vilde prøve Flid og Kunst
 Sin Birte at formilde,
 Gav gode Ord, det var omsonst,
 Hun larmede dog ilde,
 Hand gik til Kiøbsted, kiøbte der
 Røt Sars til Skiort og Tøye,

Hand tænkte dog, den bandsat Mær
 Sit Hierte skulde bøye;
 Mey Birte stedse Birte blev,
 Ey Sarsset hielppe kunde,
 Hun Manden udaf huuset drev,
 Elendig var den Bunde;
 Hand Boyerne lod hende faae,
 Og sagde: Vær min Herre,
 Vær Herre Birte, lad nu gaae!
 Kand det ey andet være;
 Men hør Philemon, hvor det gif
 Og ynck den arme Bunde;
 Da den Tyran Regiering fik,
 Fik hand ey Noe en Stunde;
 Hun Manden tog i Haar og Skieg,
 Den halve Deel afplukket
 Og hialp det lidet Manden skreg,
 Bad for sig, raabte, sukket,
 Vel tænkte hand, jeg prøve vil,
 Om hun vil Kieppen lyde,
 Da skal jeg vove dette Spil,
 Og hende vakker bryde,
 Een Dag hand uformodentlig
 Slog Foden af en Gryde,
 Hun sprang fra Koffen hastelig,
 En Kiep til hannem hyde,
 Hand var ey seen, fik hende fat,
 Og hende Texten lærte,
 Alt hun ey sov den ganske Nat
 For Pine, Bæ og Smerte,
 Det hialp ey meget, thi saa snart
 Som det lod af at svie,

Hun efter gammel Skik og Art,
 Umuelig kunde tie,
 Ey sagde Bonden : gid du varst
 I Helvede hos Fanden !
 Brug Munden der, du slemme Gast !
 Og skaan mig for din Banden :
 For Døren Fanden ferdig staar,
 Og sagde : gode Bonde !
 Er det dit Allvor , at du svoer,
 Du vilt mig Birte unde ?
 Da svarte hand : tag Birte hen,
 Forsikring jeg vil tage,
 Hun aldrig komme skal igien
 At pine mig og plage :
 Forpligten skrevet , Fanden tog
 Den æderblente Qvinde,
 Til Helvede med hende drog,
 Slap hende løs der inde ;
 Hun strax opvagte Klammeri,
 Bar Dievelen til Plage,
 Og ingen Dag der gik forbi,
 Der jo blev ført en Klage :
 Beelsebub, strax Ordre gav
 Til den, som hende bragte,
 Hand skulde skaffe hende af,
 I hvor hand det end magte,
 Til Bonden derfor lader staae,
 Og bad , hand vilde tage
 Sin Kone hjem , hand skulde faae
 Da Guld og gode Dage ;
 Og nevnde Fanden trende Mænd,
 Hand skulde strax besætte,

Til dennem skulde Bonden hen,
 Alt hielpe dem til rette :
 Det skeede strax , Een efter een
 Til hannem maatte trenge,
 Thi kom Frue Birte hjem igien,
 Og Bonden tiente Penge :
 Det rygtedes i alle Land ,
 Hand kunde Dievle drive,
 Een riig og mægtig Adelsmand
 Lod Brev til hannem skrive;
 Hans ældste Daatter var besat,
 Hand hastig vilde komme,
 Og tiene sig en mægtig Skat,
 Af røde Guld i Lomme,
 Det lidet hialp , at Bonden sig
 Undskyldte , maatte jage
 Med Budet hen ; dog snildelig
 Lod Konen med sig drage,
 Hand triner ind , lod Birte staae
 For Døren, Fanden spørre,
 Hvad Bonden prætenderer paa,
 Contracten alt ophører :
 Jeg svarer , Bonden kommen er,
 Alt selge et par Stude,
 Men ellers er og Birte her,
 Og varter hun her ude :
 Ved dette Fanden bange blev,
 Spør, hvor har sat hend' Stevne ?
 Strax bort af den Besatte drev,
 Da hand hør Birte nævne.
 Ja, døm, Philemon, om den Mand.
 Gjør ret , der vil sig give,

Til Egteffab, om ikke hand
Er klog der lær det blive?

Phil.

Holt, holt, Timander! med din Dom,
Du prædiker for fage,
Den Brud, jeg taler med dig om,
Og raader dig at tage,
Er from, gudfrygtig, skikkelig,
Paa brave Folk hun slegter,
Jariig og deilig, denne dig
Jeg raader til, du ægter.

Tim.

Et skændt Parti! af Dyder en
En smukkere Land gives,
End den, hvis smukke Contrafeci
Saa kostelig beskrives,
Dog frygter jeg mig arme Dreng,
Hvor gif det med den Bonde?
Sig Piger udi Brude-Seng
Forandrer til det Onde;
Den Morgen-Sol, som fryder sig,
Med leend' Mund og Dye,
Vil inden Aften sige dig,
Du væde maae din Trøye,
Er Havet blif og stille staar,
En rører sig en Bølge,
En Skipper veed, hvad forestaar,
At Stormen vil paafølge.

I.

Afførste Dyd om jeg end mig
En Kone vilde leede,

Saa findes altid sandelig
 En Kiertel hos det Feede ;
 Du Pigen vel af Fromhed kand,
 Og Yndighed berømme,
 Siig mig, hvorledes vil en Mand
 Derom saa billig domme ;
 Der tales vel i Prent og Skrift
 Om mange fromme Piger,
 Men, er hun hvid, hun bliver gift,
 Fit mihi Cygnus niger,
 En From er gierne taabelig,
 Og lader sig betrefte,
 Mig kunde Kucken skammelig
 Ved Juule-Tider gieffe,
 Ney, skulde jeg for Gifte-Stil
 Min søde Frihed slippe,
 Da saae jeg heller, at jeg fik
 En Birte, en Xantippe ;
 Thi lod mig Fanden da vel gaae,
 Ey var mig ond og bister,
 Fordi han selv og fandtes paa
 Min Kones Slegt-Register.

II.

Gudfrygtighed nest efter staar,
 Den Dyd mand burde give
 Den første Plads, og her jeg faaer
 Kuns lidet om at skrive,
 Dog viiser os Erfarenhed,
 Hvor mange galne Stykker
 En Deel begaar, sin Daarlighed
 Med denne Raabe smykker,

De siunes vel at viise frem
 Bor Herres rette Stempel,
 Dog faaer Cupido tit af dem
 Sit Knæfald i Guds Tempel ;
 Om Pulpiturer tydelig
 Et A: B: kunde sige,
 Da skulle mangen skiule sig,
 Som synes Engle-lige,
 Men nok! vi skulde jeg ey slet
 Den store Keyser følge,
 Der til Nicæa fordum det
 Paa Jlden vilde dølge?

III.

Du siger hun er skikkelig,
 Det troer jeg og gierne,
 Derpaa de fleeste spidser sig,
 Anvender Kunst og Hierne ;
 De læres op fra Buggen af
 At synes søde, milde,
 Mens veed du vel, en malet Grav
 Forinden stinker ilde ;
 Det er den ene Streng, hvorved
 De spender deres Bue,
 Det er det Glavende, hvormed
 De vores Frihed true,
 Vil du Sirener lyde til
 Du Skib og Gods skal tabe,
 Sig smykker Circe, mens hun vil
 Dig gjøre til en Abbe,
 Ney! ney Philemon, jeg ey mig
 Vil under Naget bøye,

Fordi hun siunes skikkelig,
 Og har et yndigt Dye.

IV.

Jeg er og ey med denne tient,
 Som stedse mig opregner
 Sit Slegt og Byrd paa Pergament,
 Fra Fridlev og Kong Regner,
 Det koster mig Caros, Laqvay,
 Fordi jeg Naar udviiser
 Min Sviger-Faders Contrafey,
 Blandt Rantzover og Friiser;
 Elendigt Huus! hvor Hønen fand
 Langt over Hanen gale,
 Og hvor det er: Tie stille Mand,
 Naar Fruen vil befale;
 Hvad hjælper mig til Steg og Fisk,
 Og til min Tørst at slukke,
 At Kone min af Herr Paavisch,
 Og Rantzover fand puffe?
 Mit Huus indrettes, som det bør,
 Og, som det mindste koster,
 Hun blive ved og true tør,
 Med Farbroer, Morbroer, Most
 Mey best at leve magelig,
 Og sig den Stand udvælle,
 Som holder ud, derpaa jeg dig
 En Fabel fand fortælle:
 Engang fortrøde Fiskene,
 De stedse skulde være
 Til Bandet skabte, Dyrene
 De vilde Svemmen lære,

Alt de nu kunde denne Sag,
 Med god Maneer forandre,
 Blev talt, de skulde sig en Dag
 Besvogle med hverandre;
 Det skeede saa, thi seer mand og
 Saa mangt et Dyr i Bandet;
 Men see! hvad mere sig tildrog
 Til Bryllupet blant andet,
 En Lax kom u-formodentlig
 Med Odderen i Trette,
 Om deres Rang, hver vilde sig
 Ved Bordet øverst sette,
 Da blev opøst et Klammerie,
 Det gik paa Liv og Ære,
 Med Laxen stode Hvalen bie,
 Som Adlet vilde være,
 De stode strikt paa deres Rang,
 En Dag de vare skabte,
 Før Løven brølte, Hjorten sprang,
 Før Hund og Kat de labte,
 Og skulde Dyden foregaae,
 De meente Sted at tage,
 Hvo lader ikke Stegen staae,
 Vil Lax og Østers smage?
 Den Sag kom ind for Jupiter,
 Hand dømte den at være
 Den Ypperste, hvis Magten er,
 Og sig kand best ernære.
 Ey Dyd ansees, ey Byrd og Blod,
 De maatte dog herunder,
 Thi Jupiter dem svare lod,
 De gielte ey omstunder.

V.

S eller kand jeg gjøre mig
 Til Træl for Guld og Penge,
 Fornøjelse gjør mig saa riig,
 Jeg skal dertil ey trænge,
 Skiondt jeg den halve Globus fik,
 Til Medgift, jeg ey vilde
 For Sølv og Guld et Øyeblik,
 Min søde Frihed spilde;
 Hvad hjælper mig jeg stabler op
 Rudolpher og Alberter,
 Naar Konen gjør mig Kruset top,
 Og dagligen mig smerter?
 Naar hun vil have Buxerne,
 Og ey den Grille lader
 Jeg kuns forvalter Midlerne,
 Hun selv for Pungen raader?
 Indbilder sig, at hun mig tog
 Til Mand og ey til Herre,
 Omstiondt mig siger Mose=Bog,
 Jeg, jeg skal Herre være;
 Og over denne Mose=Text
 Bil drages, slides, rives,
 Intolerabilius est
 Nil, quàm fæmina dives.

VI.

Saa lidet som Gvinea kand,
 Mig fra mit Forset trenge,
 Og tilforhandle sig en Mand,
 Som ey er fal for Penge,
 Saa lidet kand og Venus mig
 Mit Sind og Sands betage,

At jeg derover sørgelig
 Skal leve mine Dage ;
 Vel er det sandt, at Deilighed
 Er aldtid fier i Dye,
 Naar det er mit, og jeg det veed,
 Da kand det mig fornøye ;
 Og skeer det tit i Hastighed,
 Mit Kiød og Blod er reede,
 Og siger gaa, vær Træl, fald ned,
 Din Afgud at tilbeede ;
 Som Menniske jeg giber Magt :
 Et Knæfald jeg kand giøre,
 Dog visker mig i Dret sagt,
 Jeg skal Fornuften høre ;
 I et Minut mit Ja og Ney,
 Jeg vil, jeg vil dog ikke,
 Mig i et Speyl og Contrafey
 Fremstiller Lyst og Strikke ;
 Naar Kiød og Blod udi sit Glas
 Mig Kierlighed tilskienker,
 Fornuften er mig ond og hvas,
 Vil true mig med Lenker,
 Den ene mig en Rosens Mund,
 Og Allebaster- Arme
 Den anden mig i samme Stund
 Uroe, Fortræd og Harmen :
 Af Blodet viises Rosen Kiød,
 Fornuften viiser Torne,
 Den ene Fryd og Lysten sød,
 Den anden et Par Horne ;
 En Smuk har mange Beylere,
 Ald Grækenland vil storme,
 335

Jeg beed, at Pudicitia
 Rara est Concordia forma.
 Aegistus, Agamemnon maa
 For Clytemnestra bukke;
 I Iyer og Brand maa Troja staa
 For Helena, den smukke;
 For smukke Cara Spanien
 Blev Morene til Bytte,
 En Hercules, den store Mand,
 Sig fand for Smukhed hytte,
 En Cleopatra volde fand,
 Anthonius maa blegne,
 Om Hagbarts Død og Signes Brand,
 Hvo fand det alt opregne?
 Ja for at see grandgivelig
 Paa Deylighed Exempel,
 Da lad Egypten viise dig
 Sit vit-berømte Tempel.
 Foruden seer du Prægtighed,
 Forinden Crocodiler,
 Saa er det og med Deilighed,
 Som kuns udbortes smiler;
 Som vi da seer, saa falsk en Grund
 Er lagt til disse Dyder,
 Er jeg da viis, jeg ingen Stund
 Mit stadig Forsæt bryder;
 Thi skulde det og hendes mig,
 (Som Guld dog vilde hindre,)

At jeg blev gift u-lykkelig,
 Hvad skulde Sorgen lindre?
 Min Nød kom ey for Løstet frem,
 Vil nogen det uleede,

Jeg tier det, den Fugl er slem,
 Som klipper i sit Neede;
 Jeg maatte da som Bugge=Blut,
 Der sig i Søne græder,
 Mig sukke træt af Sorrig, mut,
 Til ieg i Graven træder;
 Hvi skal jeg vel Philemon, da
 Gaae nogen Tid i Sinde,
 Mig med et u=lyksalig Ja
 Gaa u=betænksom binde?
 Nej Frihed, Frihed har jeg fat,
 Det er mit Liv og Lykke,
 Til mig den mørke Dødsens Nat
 Fra Verden vil henrykke.

Phil:

Hvis heele Qvinde=Kionet var
 Saaledes, som du skriver,
 Var hand en u=besindig Nar,
 Der sig til dem begiver,
 I Ballet, jeg maa give Ret,
 Mand maa betænksom være,
 Dog er det ey tilbørlig slet,
 Ald Egteskab forsvære,
 Rand Adam, en fuldkommen Mand,
 Sin Evæ Hielp behøve,
 Hvi vil du dig i verre Stand
 Dit Gode selv berøve?
 Med Enkratisters Sure=Dej
 Er Kirken altid plaget,
 See til, at du for dennem ey
 Har samme Skik antaget;

Svor

Hvor skulde Verden kunde staa?
 Hvad Politic i Lande?
 Om alle Stender skulle saa
 Ald Egteskab forbande?
 Da mange fordum Tiid til Rom
 Ugifte vilde leve,
 Lex Papia for Lyset kom,
 Ved den de tvungne bleve;
 Reis Verden om, du finder saa,
 Som denne Stand forhaaner,
 Kun Juvenalis og Boileau,
 De Satyrstisch Aander.

Tim:

Al Qvinde-Risnet hvo er god,
 Jeg ikke ved at tegne;
 Mens nævn mig een, jeg derimod
 Vel Femten skal opregne,
 I Ballet at betænke dig,
 Jeg leer, hvo fand det finde,
 Thi den, som synes Engle-lig,
 Er snart en Dievelinde;
 Hvad Adam baadte jeg vel veed,
 (Disvære) Vi maa finde,
 Hand samme Dag, før Soel gik ned,
 Gav Klage paa sin Qvinde.
 Med Encratister, jeg ey bør
 Fordømme dem, sig gifte,
 Men om mig selv jeg sige tør,
 Jeg daarlig gjør at skifte,
 Om Verden staar, om ikke staar
 Kand mig kuns lidet røre,

Med

Den Politie mit Hoved faar
 Slet intet med at giøre,
 Hos os er ikke Fare nu,
 Alt Papius skal raade,
 Thi hver er sindet saasom du,
 Alt kaable Folk til Haabe,
 Læs Juvenalis og Boileau,
 Hvad gielder, du skal finde,
 Hvor det vil dig og alle gaae,
 Som sig til Dvinde binde?

Phil:

Nej sagt Timander: Paulus kand,
 Best skille vores Trette,
 Dem, som sig gifter, siger hand:
 Kand giøre det med Rette,
 Som sig ey gifter bedre giør
 (Mens merk) for Guld at tiene,
 Og leve, som en Christen bør,
 Og ey iblant Ureene;
 Hvis det ey gielte Siælen mest,
 Jeg vel samtykke ville,
 Med Socrates, som vidste best,
 Hvad var at giftes ilde;
 Een ung Person var til Athen,
 Som lenge sig beraade,
 Om hand sig torde vel med Een,
 I Egteskab indlade,
 Hand spurte denne viise Mand,
 Hvorledes sig at stifte,
 Du vil fortryde, svarer hand,
 Du giftes eller ikke,

San,

Hand, som en Hedning, kunde ijs
 Ey bedre Raad udgive ;
 Men os vor Haab og sande Tro
 Vil andet her om skrive,
 Naar Christus med sit sidste Kom
 Vil Regnskab af os kræve,
 Vi da for Guds den strenge Dom
 Maa ryste, skielve, bæve,
 Vil hand for hvert u-nyttigt Ord
 Process med os udføre,
 O! tænk, hvor mand besticæmmet staar,
 Naar mand maa Dommen høre
 Min Ven jeg derfor raader til,
 Hvis Riødet ey tilstæder
 U-gift at leve, som du vil,
 At du dig een opleeder,
 At leve med fornøvelig,
 Og ikke daarlig synde,
 Den bedre gjør, som gifter sig,
 End den, som lider Brynde ;
 Den Gud, af hvis aldmægtig Haand
 Regieres ald vor Lykke,
 Hand skienke dig et Ægtebaand,
 Og efter eget Lykke ;
 Naar du med Hende, Hun med dig,
 Samdrægtig Byrden bærer,
 Du leve skal fornøvelig,
 Med hvad Gud dig bestierer.

EPIGRAMMATA.

No. 1.

Du store Løfter mig at giøre ikke vover,
 Det har du ofte sagt ; af alt , hvad du mig lover,
 Du holder dog saa lidt, saa jeg din Frygt beleer,
 At du ey vove tør at love meget meer.

No. 2.

Den Kloges Fattigdom foragtes af den Rige,
 En Daares Rigdom lidt blant kloge Folk vil sige ;
 Men baade Klog og Riig jeg ynker hver for sig,
 Om ikke Dyden er hos baade Klog og Riig.

No. 3.

Særindighed man vel bespotter og foragter,
 Men, naar man Verdens Skik og Daarlighed
 betragter,
 Man dog bekiende maa, at en fornuftig Mand
 Vel til Særindighed tit Marsag have kand.

No. 4.

Min Ven , du lover nok, du for min Sag vil tale,
 Men du dit Løfte vel saa længe kand forhale,
 Saa at din Talen er saa tienlig for min Sag,
 Som Medbør for et Skib , naar Skibet ligger
 brag.

No. 5.

Matthiis vil Kirsebær heldst med de Store plukke,
 Og blant hans Ligemænd hand veed dermed at
 pukke ;
 Hand tænker ey derpaa , man seer saa mangt et
 Saar,
 Som hand af Steenene hos dem paa Næsen faaer.

Indhold

Over den Niende Samling.

No.		Pag.
I.	Andet Anhang til Kong Christian den stes Ledings Tog ^{Kingo} =	639
II.	Lykønsning til Kong Christian den ste af C. L. =	643
II.	Til Dr. H. Bartholin ved T. Reenberg =	651
III.	Lykønsning til Kong Frideric den 4de, da han traadde til Regeringen ^{Kingo}	654
IV.	Grav-Skrift over Hans Excellence Hr. Gyldenlöve ^{Kingo} =	656
V.	Til Skibet Prinds Frederic ^{Kingo} =	ibid.
VI.	Hospitals-Lemmernes i Odense Suf og Søgning til Kong Christian V. af Th. Kingo =	658
VII.	Lykønsning til Kong Christian den V. tredie Felt-Tog af Th. Kingo =	661
VIII.	Et Vers paa en Klocke i vor Frel- sers Kirke paa Christianshavn af Kingo =	663
IX.	Lykønsning med Kong Christian den Vtes Sundhed efter et Anstød af Febern =	ibid.
X.	Liig-Vers over Fru M. M. Huus- mand S. Günthers =	664
XI.	Somnium Poeticum eller For- samling paa Parnasso =	668
XII.	Samtale imellem Timander og Philemon =	683
XIII.	Epigrammata, =	715

